

معاون امور رادیویی رگولاتوری
در گفت و گو با «ایران» مطرح کرد

پوشش ۷۵ درصدی
۱۴۱۰ تا 5G

وزیر اقتصاد در همایش تجلیل از
برترین های بورس کالا تأکید کرد

نسخه بورسی؛ نجات همزمان
تولید، تورم و بازار ارز

معاون اول رئیس جمهور در مراسم
گرامیداشت روز ملی آمار و برنامه ریزی:

مرکز آمار باید حرف
اول و آخر را بزند

«ایران» در یک پرونده ویژه به بحث گذاشت

چرا قوانین متروک می شوند؟

با یادداشت هایی از فرشید فرحناکیان و کامبیز نوروزی و گفت و گو با عثمان سالاری، نماینده مجلس

۱۴

در جمع دانشجویان استان ایلام عنوان شد

هشدارهای قاضی القضاة درباره تخلفات بانک آینده

۲

شورای آتلانتیک پیشنهاد داد
ترامپ باید با ایران توافق یا تنش را مدیریت کند

درس های جنگ ۱۲ روزه

۵

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی:
جذب هر گردشگر ۵ دلار خرج برمی دارد

۶

کاپیتالیسم آلوده

شرحی واقعی از آمریکای قرن بیستم
در **سلاح خانه شیکاگو** نوشته آنتون سینکسر

۱۸

تیم ملی فوتبال زنان حدود ۳۰ ساعت در راه بودند
تا به شهر شیونگ هند برسند

بازی تدارکاتی با اعمال شاقه

۱۲

سید محمد کاظم سجادیپور، استاد روابط بین الملل در گفت و گو با «ایران»
به واکنش ساختارهای در حال تغییر و پویایی سال نظام بین الملل پرداخت

عبور خاورمیانه از عصر بلوک بندی های کلاسیک

ایران از معادلات منطقه ای حذف شدنی نیست

عکس: رضا عطریان/ایران

وعده رئیس جمهوری به فعالان اقتصادی در آیین روز ملی صادرات:

خود تحریمی را برمی داریم

وزیر صمت: الگوی صادرات باید از کالامحور به سمت ارزش محور برود

۸

بودجه ریزی عملیاتی یک روش تخصیص پول است که در آن «پول در ازای کار و نتیجه داده می شود، نه صرفاً برای وجود یک دستگاه یا واحد سازمانی». در این روش به جای اینکه فقط بپرسیم «چقدر پول نیاز داری؟» می پرسیم «چه کاری می خواهی انجام دهی؟» جواب این سؤال ما را به «هدف» از این کار می رساند.

نگاهی به تجربه چند کشور در اجرای بودجه ریزی جدید که بر مبنای عملکرد است

«نه» به دستگاه های بی اثر و هزینه های بی ثمر

۷

یادداشت

انتخابات تناسبی، پشتوانه حقوقی وفاق ملی

ابراهیم بهشتی
معاون سردبیر

برای اولین بار قرار است انتخابات تناسبی در ایران برگزار شود. نمایندگی تناسبی نوعی نظام انتخاباتی مرتبط با سیستم های سیاسی حزبی است که در آن هر حزب یا لیست انتخاباتی به میزان تعداد آرای که کسب می کند، صاحب کرسی های پارلمان می شود. در نظام های تناسبی، برخلاف نظام های اکثریتی که به موجب آن واجدین نصف به علاوه یک، همه کرسی ها را به خود اختصاص می دهند، هر حزب یا گروهی به تناسب آرای خود می تواند صاحب کرسی نمایندگی باشد. انتخابات تناسبی یعنی توزیع کرسی های قانون گذاری به نسبت درصد آرای کسب شده از سوی احزاب یا فهرست های انتخاباتی در یک حوزه انتخابیه. در سیستم تناسبی، نمایندگی به نسبت انتخاباتی اکثریتی، عادلانه تر و متنوع تر می شود. اولین انتخابات تناسبی در ایران البته نه برای پارلمان بلکه برای انتخاب اعضای شورای اسلامی شهر تهران برگزار می شود. در این شیوه انتخاباتی مثلاً اگر لیست انتخاباتی الف ۶۰ درصد، لیست انتخاباتی ب ۳۰ درصد و لیست انتخاباتی ج ۱۰ درصد آرا را به خود اختصاص دهند، به همین میزان در پارلمان شهری پایتخت، نماینده خواهند داشت.

اکثر قریب به اتفاق احزاب و گروه های سیاسی از ایده تناسبی شدن انتخابات استقبال کرده اند. شاید مهم ترین مشخصه این نوع انتخابات، فراهم شدن شرایط برای حضور نمایندگان مجموعه های سیاسی اجتماعی در نهاد های انتخاباتی به میزان پایگاه اجتماعی شان باشد. به تعبیر دیگر در این شیوه از انتخابات چه بسا شاهد آن باشیم که همه کرسی های شوراهای شهر تهران از آن یک گروه یا یک لیست انتخاباتی باشد.

محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس چندی پیش با دفاع از این نوع انتخابات اظهار امیدواری کرده بود که به تدریج شرایط برای برگزاری انتخابات مجلس به صورت تناسبی فراهم شود. در چنین شرایطی نهادهای انتخاباتی مجلس و شوراهای آنچه اصطلاحاً «یکدستی» خوانده می شود، خارج می شوند. حضور نمایندگانی از طیف ها و سلیق مختلف در نهاد انتخاباتی، امکان هم افزایی و همکاری ملی را تقویت می کند، بسیاری از اظهار نظرها و اعلام مواضع را از

رسانه ها به جمع های مشترک کارشناسی هدایت می کند. همچنین برنامه ها در کمیسیون های تخصصی اصطلاحاً چکش کاری و با حصول به یک اجماع نسبی از کوشش های قوی تر برای اجرا برخوردار می شوند.

انتخابات تناسبی، به شکل بهتری هم مقوم مشارکت بیشتر در انتخابات و هم تضمین کننده بهره مندی بیشتر شهروندان از حقوق مدنی خود خواهد بود. انتظار می رود حاصل این شیوه انتخابات، مشارکت و حضور طیف های مختلف به میزان پایگاه رای و توانمندی هایشان در تصمیم سازی ها باشد.

حسن پسینی انتخابات تناسبی، تصمیم سازی بر اساس اجماع، مسئولیت پذیری و پاسخگویی جمعی خواهد بود. از آنجا که به احتمال بسیار زیاد نمایندگانی از طیف های اصلی جامعه در نهاد مورد اشاره (اینجا شورای شهر تهران) حضور خواهند داشت، مجموعه گروه ها و مجموعه های سیاسی خود را در نتیجه انتخابات سهم می دانند و لذا نسبت به کیفیت بهتر اداره پارلمان شهری اهتمام خواهند داشت. مضاف بر آن، همچنان که موفقیت ها و دستاوردها اعتبار آفرینی برای آنها خواهد بود، ضعف ها و ناکامی ها هم به حساب آنها نوشته خواهد شد. بنابراین همه طیف های حاضر در یک نهاد انتخاباتی نسبت به آنچه در آنجا اتفاق می افتد باید مسئولیت پذیری و پاسخگویی داشته باشند. این مشارکت جمعی در تصمیم سازی ها قاعداً باید هم مقوم هم افزایی و همکاری ملی باشد و هم به واسطه مسئولیت پذیری جمعی، بساط جنجال ها، تسویه حساب ها و اتهام زنی های رسانه ای و افشاکاری های مرسوم را جمع یا حداقل کم کند.

در حقیقت انتخابات تناسبی می تواند مقوم و پشتوانه سازی قانونی برای ایده وفاق ملی باشد. مسعود پزشکیان بدون آن که به لحاظ قانونی ملزم به در پیش گرفتن چنین شیوه حکمرانی باشد، با برداشت خود از شرایط خاص کشور و تجربیات گذشته، اهتمام به پرهیز از جنجال های جناحی، استفاده از ظرفیت های متنوع مدیریتی داخلی و تسهیل اجماع سازی آن را سرلوحه دولت خود قرار داد. حال با قانون انتخابات تناسبی، این شیوه حکمرانی می تواند پشتوانه حقوقی مستحکم هم پیدا کند.

ایده وفاق اگرچه از سوی رئیس جمهوری مطرح شد، اما دیگر نهادها هم از آن استقبال کردند. ایده یا شیوه مدیریتی مبتنی بر یکدست سازی در دهه های گذشته از سوی هر دو جناح اصلاح طلب و اصول گرا تجربه شده اما منجر به کارآمدی نشده بود. همان گونه که اشاره رفت یکی از وجوه بارز شیوه مدیریتی وفاق، به کارگیری نیروهای توانمند فارغ از گرایش های سیاسی و البته همراه و هماهنگ با برنامه های کلی دولت است. انتخابات تناسبی اگرچه پشتوانه حقوقی برای این ایده می سازد، اما نهادینه شدن حکمرانی مبتنی بر وفاق و عبور از طرح و برنامه های معطوف به یکدست سازی، اراده مضاعفتری را می طلبد، به این معنا که همه نهادها اعم از انتخاباتی و غیر انتخاباتی برای بهره مند شدن از حسن های آن ملزم باشند را نیز بپذیرند و حرکت در مسیر وفاق را آغاز کنند. به تعبیر دیگر، تعریف و تمجیدها و همراهی های کلامی با ایده وفاق، حکایت این ضرب المثل فارسی نشود یا نباشد که «مرگ خوب است اما برای همسایه».

در چهارچوب تفسیر ملی از ایده وفاق و نهادینه کردن این شیوه حکمرانی، شایسته است نهادهایی که دربرگیری و تأثیرگذاری بیشتری دارند همچون قوه مجریه در بهره مند شدن از امتیازهای برشمرده شده، پیشقدم شده و خود را از وجود مدیران شایسته و کارآمد محروم نکنند. به گفته رئیس جمهوری «راه رفع مشکلاتی مثل کم آبی، فرونشست زمین و امثال آن نه شعار و دستور، بلکه تکیه بر متخصصان، فارغ از نوع پوشش، منش و ظاهر آنان است.» این متخصصان و این رویکرد برای جذب آنان نه تنها در دولت که در همه نهادها می توانند مفید فایده و یار شاطر باشند. به تعبیر رهبر معظم انقلاب «اجماع سازی امروز از گذشته آسان تر است؛ از این فرصت باید استفاده کرد.» انتخابات تناسبی و ایده وفاق ملی تسهیل گر مناسبی برای اجماع سازی هستند.

۴۲٪
همت

۱۲۴
همت

سرمایه بانک ملی ایران ۴۲۰ همت شد
بی رقیب؛ همچنان در صدر نظام بانکداری

www.bmi.ir ۰۲۱-۶۴۱۴۰
bankmelli ۱۳۰۷

مزایده عمومی فروش
املاک مازاد بانک صادرات ایران
مدیریت شعب منطقه شرق تهران
شماره ۱۴۰۴/۲

بانک صادرات ایران

رجوع به صفحه ۱۰

www.ion.ir
www.ion.ir
ایران
online
بایران آنلاین، آنلاین باشید

در جمع دانشجویان استان ایلام عنوان شد

هشدارهای قاضی القضات درباره تخلفات بانک آینده

گزارش

رئیس قوه قضائیه در چهل و پنجمین سفر استانی خود روز گذشته به همراه هیأت عالی قضایی به استان ایلام رفت. حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای در این سفر علاوه بر نشست با مدیران استان، در نشست دانشجویی در دانشگاه ایلام نیز حضور یافت. در این نشست، همچون سایر نشست‌های دانشجویی قاضی القضات، سخنان صریحی درباره بانک آینده و نیز فرآیند بررسی پرونده کرسنت مطرح شد. تأکید بر مطرح شدن این سخنان صریح و هشدارهای قاضی القضات درباره بانک آینده در نشست دانشجویی، به این دلیل است

که اولین اظهارنظر علنی حجت‌الاسلام اژه‌ای درباره پرونده «چای دیش» هم در یک نشست دانشجویی مطرح شد که در شهر قزوین برگزار شده بود. به گزارش میزان، رئیس قوه قضائیه در دیدار با دانشجویان استان ایلام، هدف اصلی از نشست و برخاست با دانشجویان را شنیدن نقطه‌نظر آنان و کمک گرفتن از آنان عنوان کرد و گفت: «در مقاطعی تصمیماتی در کشور گرفته شد یا قوانینی وضع شد که امروز متوجه شده‌ایم آن تصمیمات و قوانین نامناسب و نادرست بوده‌اند. از این رو، شما دانشجویان مشورت دهید که در قبال آن تصمیمات و قوانین چگونه عمل کنیم؟»

حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای اضافه کرد: «برای مثال، در مقطعی تصمیم بر کنترل جمعیت گرفته شد و برای این منظور اعتباراتی تخصیص یافت؛ یا در مقطعی بانک‌های خصوصی توسعه پیدا کردند و بر تنوع و میزان دانشگاه‌های کشور افزوده شد، اما حالا بالاترین مقام اجرایی کشور که خود سابقاً هم دانشجو و هم استاد و هم وزیر بود، صراحتاً می‌گوید که ایجاد این همه دانشگاه بیخود بوده است.» قاضی القضات در بخش دیگری از سخنان خود، در پاسخ به مطالب مطرح شده در پرسش‌های یکی از دانشجویان درباره بانک

آینده گفت: «در این رابطه باید چند نکته را متذکر شوم: از مقطعی به بعد، بانک مرکزی اختیار تعیین مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره بانک موصوف را از سهامداران سلب کرد و خودش متولی این کار شد؛ باید صریحاً بگویم که از آن تاریخ به بعد مشکلات این بانک نه تنها کمتر نشد که

بیشتر نیز شد.» حجت‌الاسلام اژه‌ای افزود: «من به مسئولان بانک مرکزی مکرر تأکید کردم که اختیار انحلال بانک آینده را دارند؛ آنان در ابتدا منکر داشتن چنین اختیاری می‌شدند، اما بعدها پذیرفتند که از چنین اختیاری برخوردارند.» رئیس قوه قضائیه گفت: «درخصوص انحلال بانک آینده من خطاب به مقامات بانک مرکزی گفتم که شما بروید منحل کنید؛ خودتان اختیار دارید؛ چرا می‌خواهید از سران قوا اجازه بگیرید؟ شما که قانون دارید و به این امر نیز اذعان می‌کنید، پس چرا منحل نمی‌کنید؟ گفتند که ما بعد از انحلال، اجازه اجرای برخی از موارد را نداریم؛ گفتم اشکال ندارد؛ منحل بکنید یا اصلاً قبل از انحلال، بیاید بگویید بعد از انحلال، فلان اختیارات را نداریم؛ ما به شما کمک می‌کنیم تا این اختیارات را به دست آورید.» وی بیان کلامی که با مقامات بانک مرکزی را ملزم و مجبور کرده‌ایم که از اختیاراتشان در قبال

عکس: عنوان

درخصوص انحلال بانک آینده من خطاب به مقامات بانک مرکزی گفتم که شما بروید منحل کنید؛ خودتان اختیار دارید؛ چرا می‌خواهید از سران قوا اجازه بگیرید

دولت

معاون اول رئیس جمهور رمز موفقیت دولت چهاردهم را جلب اعتماد مردم دانست و بر ضرورت صداقت در داده‌ها، استقلال مرکز آمار و پرهیز از دستکاری اطلاعات به عنوان مبنای اصلی برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری در کشور تأکید کرد.

آنجه محمدرضا عارف در «مراسم گرامی‌داشت روز ملی آمار و برنامه‌ریزی» بر زبان جاری ساخت، حکایت از نگاه آسیب‌شناسانه دولتمردان به برنامه‌ها و اسناد قانونی و سیاست‌گذاری‌ها دارد که در ادوار مختلف عمدتاً بدون اعتنا به داده‌ها، شواهد عینی و آمارهای تصویرکننده واقعیت، طرح و تصویب شده‌اند و به همین دلیل امکان اجرا نیافتند. این آسیب‌شناسی در شرایطی اهمیت دارد که دولت چهاردهم خود را متعهد به اجرای قانون، انجام اصلاحات اداری و تحقق اهداف برنامه هفتم پیشرفت می‌داند و باید در اجرای این تعهد داده‌های واقعی را لحاظ کند. معاون اول رئیس جمهور در سخنرانی دیروز خود، در اشاره به تعهد دولت به اصلاحات ساختاری، تحدید تشکیلاتی و تحول اداری که در برنامه هفتم پیشرفت دیده شده است، مجلس را به همکاری برای تحقق و اجرای این اصلاحات دعوت و تصریح کرد: «دولت این اصلاحات را از خودش شروع کرده و معاونت اجرایی رئیس‌جمهور، اصلاحات را از نهاد ریاست جمهوری آغاز کرده است. در شورای عالی اداری اصلاح ساختار یک نهاد تأیید شد، اما شاید نامه برای من آمد، در حالی که این اصلاحات براساس قانون در حال اجراست.» معاون اول رئیس‌جمهور در جمع مدیران و کارشناسان سازمان برنامه و بودجه، با اشاره به اهمیت استفاده از تجربه و دیدگاه‌های معاون اول رئیس‌جمهور در جمع مدیران و کارشناسان سازمان برنامه و بودجه، در نظام در آسیب‌شناسی چرایی تحقق نیافتن برنامه‌ها در ۷۰ سال تاریخ برنامه‌ریزی گفت: «داشتن سرمایه فکری، تجربه و دیدگاه‌های ما در این زمینه بسیار مهم است. ما باید از تجربیات گذشته درس بگیریم و از اشتباهات دیگران درس بگیریم.»

معاون اول رئیس جمهور در مراسم گرامی‌داشت روز ملی آمار و برنامه‌ریزی:

مرکز آمار باید حرف اول و آخر را بزند

عکس: fypresident.ir

اگر رشد اقتصادی منفی یک درصد باشد، اما برای خوشحال شدن مردم و راضی شدن دولت ۵ درصد اعلام شود، در نظام ناپایداری ایجاد می‌کند

«مرکز آمار باید حرف اول و آخر در هرگونه سنجشی را بزند، مگر اینکه ملاحظات خاصی وجود داشته باشد.» عارف با بیان اینکه باید تلاش کنیم جایگاه مرکز آمار ارتقا پیدا کند، تصریح کرد: «از دستکاری آمار باید پرهیز شود، زیرا مردم از طریق خریدهای روزانه خود متوجه این مسأله می‌شوند. داده‌های آلوده سیگنال‌های مخرب به درد برنامه‌ریزی نمی‌خورد و برنامه‌ها را به اهداف خود نمی‌رساند. راهبردار ما هم باید جلب اعتماد مردم باشد زیرا رمز موفقیت دولت، اعتماد مردم است و جنگ ۱۲ روزه بهترین نمونه این مسأله است.» عارف با اشاره به مکانیسم ماشه گفت: «از نظر ما از روز ۲۶ مهر پرونده ایران دیگر عادی است. اگر بخواهید به بهانه ساختاری، گفت: «راهبردار اصلی ما این است که بخش خصوصی در امور تصدی‌گری و حتی بخشی از وظایف حاکمیتی مسئولیت پیدا کنند. در اصلاح ساختاری نباید به هیچ‌کدام از کارمندان آسیب شخصی وارد شود. در این روند برخی پست‌ها ستاره‌دار می‌شود یعنی آن پست حذف می‌شود ولی تا زمانی که فرد کارش را می‌کند، پست ادامه پیدا می‌کند و وقتی فرد منتقل یا بازنشسته شد، آن پست هم حذف می‌شود. لذا هیچ یک از همکاران نباید نگران باشند.»

نسبت سیاست‌گذاری و داده‌محوری

پژوهشگر میثم ملک‌شاهی

نسبت آمارها با سازوکارهای تصمیم‌گیری چیست؟ بر مبنای نظریه‌های جدید توسعه، به ویژه رویکرد «پی.‌دی.‌آی» که «اندروز، ریچت و وولکاک» تشریح کردند، مبنای سیاست‌گذاری شواهدمحوری است. سیاست‌گذاری بر آمار و پژوهش استوار است، اما سیاست‌گذاری شواهدمحور آخرین دانه تسبیح محسوب می‌شود. آنان که از سیاست‌های شواهدمحور انتظار دارند بر مبنای شواهد سیاست‌گذاری کنند، شناخت کافی از سازوکار تصمیم‌گیری و نسبت قدرت و ظرفیت دولت ندارند. سیاست‌گذاری بر اراده و ظرفیت تخصصی استوار است. برای درک درست از اراده سیاست‌گذاری، باید فهم دقیقی از سازوکار قدرت داشت. اگر نپذیریم ماهیت قدرت در کشورهای درحال توسعه بر اساس توافقات سیاسی گروه‌ها شکل می‌گیرد، به همان نتیجه‌ای خواهیم رسید که برخی

رویکردهای اصلاحی در جامعه را ناکام گذاشت. پیش‌فرض‌های ذهنی برگرفته از کشورهای توسعه یافته، سبب می‌شوند تا ساده‌انگارانه دیوانسالاری ایران را مثل سوئد در نظر گرفته و از دیوانسالاری خود بخوابیم مانند آنها بر مبنای داده و آمار سیاست‌گذاری کنند. این سبب می‌شود اهمیت دولتمندی، ظرفیت و توان دولت برای تصمیم‌گیری، پیش‌پاافتاده فرض و فراموش شود که میان دولتمندی در کشورهای درحال توسعه با دولتمندی و ظرفیت‌های دولت در کشورهای توسعه یافته تفاوت بسیاری است. فقط تأکید بر اهمیت آمار در سیاست‌گذاری منجر به تغییر نخواهد شد. باید اراده لازم برای به‌کارگیری آمار در تصمیم‌گیری را از طریق توافقات سیاسی در دیوانسالاری ایجاد کرد و سپس ظرفیت لازم را برای این امر فراهم ساخت. آنچه سیاست‌گذاری شواهدمحور در کشورهای درحال توسعه را امکان‌پذیر می‌کند، کنشگری مرزی است. نخبان توسعه‌گرا کلید توسعه کشورهای درحال توسعه هستند.

تندیس ملی مدیریت استعداد به گروه ماموت و ویانا رسید

به شرط آنکه برنامه‌ریزی، صبر و استمرار در مسیر توسعه نیروی انسانی وجود داشته باشد.» آقای حیدری در ادامه سخنان خود با اشاره به مفهوم مدیریت سرمایه انسانی در دو فاز اصلی افزود: «مدیریت سرمایه انسانی، مسیری دوسویه است که نخست با کشف استعدادها آغاز می‌شود و سپس با شکوفایی آن‌ها تداوم می‌یابد. اما مهم‌تر از هر دو مرحله، ایجاد زیرساخت‌های لازم برای کشف و پرورش استعداد است؛ زیرساختی که بدون آن، حتی بهترین برنامه‌ها نیز به نتیجه نخواهد رسید. ماموت و ویانا در سال‌های اخیر، بخش قابل توجهی از توان خود را بر طراحی همین بستر متمرکز کرده‌اند.»

وی همچنین تأکید کرد که موفقیت‌های اخیر گروه ماموت در حوزه منابع انسانی، حاصل سرمایه‌گذاری هدفمند در نظام‌های شناسایی، توسعه و نگهداشت استعدادها است؛ نظامی که به گفته او، اکنون به‌عنوان یکی از الگوهای بومی موفق در صنعت کشور شناخته می‌شود. دستیابی گروه ماموت به تندیس ملی مدیریت استعداد، صرفاً یک افتخار نمادین نیست بلکه بیانی از مسیر تحول‌گرایانه‌ای است که این گروه در حوزه سرمایه انسانی پیموده است. این دستاورد، تأکیدی بر اهمیت نگاه بلندمدت به منابع انسانی در صنایع کشور است؛ نگاهی که توسعه پایدار و رقابت‌پذیری در سطح ملی و جهانی را هدف قرار داده است.

در پایان همایش، برگزارکنندگان ضمن تجلیل از برگزارندگان، بر نقش استراتژیک مدیریت استعداد در ارتقای بهره‌وری ملی و توسعه صنعتی کشور تأکید کردند و گروه ماموت را به‌عنوان نمونه‌ای موفق از هم‌فرازی میان مدیریت علمی، فرهنگ سازمانی و سرمایه‌انسانی معرفی کردند.

شرکت و سازمان شرکت‌کننده، عنوان سازمان برتر کشور در حوزه مدیریت استعداد را از آن خود کند. این دستاورد، نشانه‌ای از تعهد عمیق این مجموعه به ارتقای سرمایه انسانی، تقویت زیرساخت‌های منابع انسانی و تحقق چشم‌انداز آینده‌ای پایدار است. مهندس داوود حیدری عظیم، معاون منابع انسانی گروه ماموت و مدیرعامل شرکت توسعه مدیریت ویانا پس از دریافت تندیس ضمن تقدیر از برگزارکنندگان همایش و اساتید حاضر در رویداد، بر اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی در توسعه منابع انسانی تأکید کرد و گفت: «روای سازمانی آرمانی از منظر منابع انسانی قابل دستیابی است،

در دومین همایش ملی مدیریت استعداد که به میزبانی سازمان مدیریت صنعتی کشور برگزار شد، گروه توسعه مدیریت ویانا از گروه ماموت موفق به دریافت «تندیس طلایی ملی مدیریت استعداد» شد. این رویداد با حضور جمعی از مدیران ارشد بخش خصوصی و دولتی، اساتید برجسته دانشگاهی و فعالان حوزه منابع انسانی کشور برگزار شد و به بررسی نقش راهبردی سرمایه انسانی در توسعه پایدار سازمان‌ها اختصاص داده شد. در این مراسم که با حضور چهره‌هایی همچون دکتر علی آقا محمدی (عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام) و دکتر وهب متقی‌نیا (مدیرعامل بانک کشاورزی) برگزار شد، از برترین سازمان‌های کشور در حوزه مدیریت استعداد تقدیر به‌عمل آمد. سخنرانان بخش اصلی همایش با اشاره به شرایط فعلی کشور به‌عنوان فرصتی استثنایی برای بازنگری در سیاست‌های مدیریت منابع انسانی، آن را ازموئی سرنوشت‌ساز برای آینده نیروی کار در کشور قلمداد کرده و تأکید کردند توسعه سرمایه انسانی، از ارکان اصلی رشد اقتصادی، نوآوری و تاب‌آوری ملی به‌شمار می‌آید.

همایش ملی مدیریت استعداد با هدف ترویج گفتمان شایسته‌سالاری، به‌اشتراک‌گذاری تجربی‌های موفق در حوزه سرمایه انسانی و معرفی الگوهای برتر مدیریت استعداد برگزار شد. این رویداد، بستری برای هم‌فرازی میان دانشگاه، صنعت و نهادهای سیاست‌گذار در جهت ارتقای بهره‌وری نیروی انسانی و ایجاد شبکه‌ای از مدیران و کارشناسان منابع انسانی کشور فراهم آورد. گروه صنعتی ماموت با تکیه بر فرهنگ سازمانی شایسته‌محور و نگرشی راهبردی به مدیریت سرمایه انسانی، توانست در میان بیش از ۱۷۰

رئیس جمهوری در دیدار مشاور امنیت ملی عراق بر مهم ترین محور همکاری دو همسایه تأکید کرد

اتصال شبکه حمل و نقل ریلی ایران و عراق

رفت و آمدهای مستمر مسئولان دو کشور را موجب افزایش تفاهم، همکاری و شکل گیری نگاه مشترک نسبت به مسائل دوجانبه، منطقه ای و بین المللی دانست.

وی در ادامه سخنان خود، ضرورت وحدت جهان اسلام را پیش کشید و در توضیح چرایی این ضرورت اظهار کرد: «هرگاه وحدت و انسجام میان کشورهای اسلامی برقرار باشد، توطئه های آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ملت های منطقه به نتیجه نخواهد رسید.»

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود، گریزی هم به ابعاد همکاری های دوجانبه تهران - بغداد زد و از اتصال شبکه حمل و نقل ریلی ایران و عراق به عنوان یکی از مهم ترین محورهای همکاری یاد کرد. در توضیح این مهم بود که پزشکپان گفت: «تسریع در اجرای این پروژه از سوی دولت عراق، افزون بر تقویت مناسبات تجاری، اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور، زمینه اتصال گسترده تر کشورهای منطقه

دولت

مشاور امنیت ملی عراق پس از دیدار با دبیر شورای عالی امنیت ملی، فرمانده کل سپاه و رئیس مجلس شورای اسلامی کشورمان، به دیدار مسعود پزشکپان رفت. رئیس جمهوری در دیدار روز گذشته با قاسم الاعرجی بر اهمیت توسعه روابط تهران - بغداد در تمامی عرصه ها تأکید کرد و با ابراز خرسندی از سطح عالی روابط میان دو کشور، اظهار کرد: «روابط جمهوری اسلامی ایران و عراق در سطحی ممتاز قرار دارد و گسترش بیش از پیش این مناسبات نه تنها در چهارچوب روابط دوجانبه، بلکه در تعامل با سایر کشورهای اسلامی می تواند زمینه ساز توسعه همکاری های امنیتی، اقتصادی، علمی و فرهنگی شود.»

پزشکپان تبادل هیأت های دیپلماتیک و

را فرهم خواهد ساخت و پیوندهای اقتصادی را تحکیم می بخشد. پزشکپان به این نکته هم اشاره کرد که «فعالیت و تردد بازرگانان منطقه با تکمیل این شبکه ریلی

نگاه وحدت گرای جمهوری اسلامی بود. جایی که توضیح داد: «از منظر اعتقادی، همه مردم عراق و اقلیم کردستان را فارغ از دسته بندی های قومی و مذهبی، برادران خود می شماریم و رمز عزت و سربلندی امت اسلامی را در تقویت پیوندهای برادرانه و پرهیز از اختلافات داخلی ساخته دشمنان می دانیم.»

در ادامه این دیدار، قاسم الاعرجی، مشاور امنیت ملی عراق نیز با ابراز خرسندی از دیدار با رئیس جمهوری کشورمان، امنیت ایران و عراق را جداناپذیر از یکدیگر دانست و تأکید کرد که دولت عراق بر پایبندی کامل خود به معاهده امنیتی میان دو کشور پایبند است.

مشاور امنیت ملی عراق همچنین تأکید کرد که از نگاه نخست وزیر عراق و مسئولان اقلیم کردستان مرزهای ایران و عراق باید از امن ترین ناحیه متوجه ایران نخواهد بود.

العرجی در ادامه، اتصال شبکه راه آهن ایران و

و ایجاد مناطق آزاد مشترک، امنیت را خواهد بود و موجب شکوفایی اقتصادی در سطح منطقه خواهد شد. موضوع بعدی سخنان رئیس جمهوری، تأکید بر

امنیتی شد. سرلشکر پاکپور پیشنهاد تشکیل یک کمیته میدانی مشترک ایران و عراق برای نظارت بر مناطق مرزی را مطرح و تأکید کرد که گروهک های تجزیه طلب نه تنها برای ایران، بلکه برای امنیت عراق نیز تهدید جدی محسوب می شوند.

سابقه و شناخت دقیق پاکپور از گروهک ها
اما چرا مهار کامل گروهک های تجزیه طلب در آن سوی مرزهای غربی کشور برای فرمانده کل سپاه اهمیت دارد؟ یک پاسخ این سؤال را می توان در پیشینه و تجربه عملیاتی فرمانده کل سپاه پاسداران جست و جو کرد. سرلشکر پاکپور تجربه ای گسترده در مقابله با تهدیدات مرزی و گروهک های مسلح در نوار مرزی غرب کشور دارد و به دلیل تفکر عملیاتی و میدانی اش، به صورت عینی از خطرات ناشی از نفوذ گروهک های تروریستی و تجزیه طلب در زمان درگیری های نظامی آگاه است.

احتمالاً در نظر فرمانده کل سپاه پاسداران، صورت بروز هرگونه جنگ احتمالی، سرریز شدن گروهک های تروریستی و تجزیه طلب از مرزهای غربی به داخل کشور می تواند چالش های امنیتی ایجاد کند. با فرض صحت این گزاره، تأکید

مشاور امنیت ملی عراق دیروز در تهران با فرمانده سپاه دیدار کرد

قدرتانی ایران از مهار گروهک ها در طول جنگ ۱۲ روزه

دفاعی

خواهد بود و جهتی برایشان برپا خواهد شد. این موضع فراتر از اعلام آمادگی نیروهای مسلح ایران برای هر نوع رویارویی، بلکه یک پیام هشدار آشکار بود. این پیام هشدار که مقابله به مثل ایران در مواجهه با تهدیدات احتمالی آتی، گسترده تر از جنگ چهار ماه قبل خواهد بود. به عنوان مثال اگر در جنگ اخیر، تعداد اندکی شلیک روزانه موشک به سمت سرزمین های اشغالی در دستور کار بود، این بار اهداف بیشتر با موشک های پیشتری مورد اصابت قرار خواهند گرفت.

گذشته از موضع هشدارآمیز پاکپور، سفر «قاسم الاعرجی» به ایران را باید بخشی از تلاش های بغداد در راستای گسترش همکاری های امنیتی با ایران دانست و تضمین برای حفظ امنیت مرزهای غربی همسایه شرقی این کشور قلمداد کرد. کما اینکه الاعرجی در دیدارهای خود با لاریجانی و بویژه سرلشکر پاکپور، بر تعهد عراق به اجرای

در دیدار دیروز «قاسم الاعرجی» مشاور امنیت ملی عراق، با سرلشکر محمد پاکپور فرمانده کل سپاه پاسداران، پیامی روشن و قاطع از سوی ایران به رژیم صهیونیستی مخابره شد. سرلشکر پاکپور با پیش کشیدن جنگ این رژیم علیه ایران، با یادآوری موفقیت نیروهای مسلح در شلیک موشک ها و اصابت به اهداف مورد نظر، آن هم علی رغم برخورداری اسرائیل از سامانه های دفاعی پیشرفته آمریکا مانند «تاد»، به قدرت موشکی کشورمان اشاره کرد.

با این مقدمه بود که فرمانده کل سپاه پاسداران هشدار داد «اگر کسی بخواهد به کشور ما تعدی کند، پاسخ ما قطعاً قوی تر از پاسخ جنگ ۱۲ روزه

سختگویی دولت در نشست خبری با اشاره به رفع فیلترینگ و بهبود معیشت تأکید کرد

دولت بر عهد خود با مردم پایبند است

گزارش خبری

در شرایطی که مطالبه رفع فیلترینگ همچنان یکی از دغدغه های اصلی جامعه به شمار می آید، دوازده ماهه جاری سختگویی دولت دیروز در نشست خبری هفتگی خود بار دیگر بر وفاداری دولت به تعهداتش در زمینه آزادسازی اینترنت تأکید کرد. او با اشاره به فشارها و انتقاداتی که

در هفته های اخیر نسبت به عملکرد دولت در این حوزه مطرح شد، گفت: «با وجود همه این فشارها، موضوع رفع فیلترینگ از دستورکار دولت خارج نشده است و این وعده همچنان با جدیت دنبال می شود و هیچ سکویی به طور دائم در فهرست فیلترینگ باقی نخواهد ماند.»

مهاجرانی که در این نشست با پرسش خبرنگاران درباره رفع فیلترینگ و تأخیر دولت در زمینه عمل به این وعده روبرو شده بود، گفت: «بر همان عهد که بستیم، هستیم. وعده های دولت سر جای خود و در حال پیگیری است. وزیر ارتباطات هم معتقد است، همان طور که اکسیژن برای موجود زنده لازم است، جریان اینترنت نیز برای همه مردم بسیار حیاتی است.»

«معیشت» دومین موردی بود که سختگویی دولت آن را یکی از اصلی ترین دغدغه های دولت در عرصه سیاست گذاری داخلی دانست. مهاجرانی تأکید کرد: «تمام تلاش دولت بر حفظ معیشت مردم است. دولت بر حفظ معیشت مردم موجود بهره برداری می کنیم. روش های مختلف بررسی خواهند شد و با توجه به اینکه کدام روش شدنی تر است و امکان نداشتن وجود دارد، جمع بندی نهایی انجام خواهد شد

و به اطلاع مردم می رسد.» وی در پاسخ به پرسشی درباره میزان خط فقر در کشور هم اظهار کرد: «خط فقری که در سال ۱۴۰۳ جمع بندی شده به ازای هر یک نفر ۶ میلیون و ۱۲۸ هزار و ۷۲۹ تومان است. سیاست های دولت از جمله کف حقوق برای کارگران و سازمان های دولتی در راستای توجه به همین میزان است.»

عامل اصلی تورم تحریم هاست

مهاجرانی با بیان اینکه «تورم را هرگز انکار نمی کنیم و بارها درباره آن گفته ایم»، یادآور شد: «عامل اصلی این تورم تحریم هایی است که بر کشور اعمال شده است. برنامه های دولت در زمینه پرداخت بازانه و کالابری با تقویت صندوق های بازبستگی و بهبود معیشت افراد کم درآمد و نیز ارائه مسکن های حمایتی و توجه بر عدالت آموزشی و درمانی از جمله رویکردهایی است که برای رسیدگی به این وضعیت به آن عمل می کنیم.»

مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره اظهارات اخیر دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر در تهران و موضع دولت در این زمینه، تأکید کرد: «شورای عالی امنیت ملی، عالی ترین مرجع تصمیم گیری کلان و امنیتی کشور است و رعایت و اجرای مصوبات آن بر همگان الزامی است.» سختگویی دولت گفت: «هرگونه اقدام در حوزه های فرهنگی باید با در نظر گرفتن مواضع فرهنگی جامعه باشد. اعتدال باید مراقب رفتارهای خارج از عرف باشیم و افراد نیز باید به این موضوع کمک کنند تا شاهد این رفتارها نباشیم.»

مهاجرانی یادآور شد: «رئیس جمهوری بارها گفته اند که نمی توان با زور حساب را به افراد تحمیل کرد، کما اینکه با زور نتوانسته اند حساب را از سر ایرانیان بردارند و این تجربه ای شکست خورده است. سختگویی دولت تأکید کرد: «در مورد نظم بخشی بودجه ای، رئیس جمهوری مصمم به نظم بخشی هستند و هیچ بودجه ای

برای کار ویژه ای این چنینی اختصاص نیافته است.» مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره رویکرد دولت نسبت به مذاکره هم یادآور شد: «اصولاً اهل تعامل، گفت و گو و مذاکره هستیم و این رویکرد با تعاملی که با کشورهای مختلف داشتیم، اثبات می شود. با برخی کشورها چالش هایی داشتیم که امروز رفع شده است و شاهد گسترش ارتباطات مان با آنها هستیم. ما دنبال گفت و گو هستیم و از آن استقبال می کنیم.»

وی با بیان اینکه زمانی می توانیم وارد گفت و گو شویم که طرف مقابل در راستای اجتماعی شدن و مردمی سازی اقتصاد برداریم. «طرف مقابل باید بپذیرد گفت و گو از موضع برابر است نه از موضع بالا به پایین که اسمش نه گفت و گو بلکه دیکته کردن خواسته هاست.»

کوچکساز دولت
به خوبی در حال پیشرفت است
مهاجرانی همچنین در ادامه این نشست خبری از برنامه کوچک سازی دولت هم گفت. او با بیان اینکه کوچک سازی دولت از وزارت جهادکشاورزی آغاز شده است، اظهار کرد: «مطابق ماده ۱۰۵ این رویکرد با تعاملی که با کشورهای مختلف داشتیم، اثبات می شود. با برخی کشورها چالش هایی داشتیم که امروز رفع شده است و شاهد گسترش ارتباطات مان با آنها هستیم. ما دنبال گفت و گو هستیم و از آن استقبال می کنیم.»

وی با بیان اینکه زمانی می توانیم وارد گفت و گو شویم که طرف مقابل در راستای اجتماعی شدن و مردمی سازی اقتصاد برداریم. «طرف مقابل باید بپذیرد گفت و گو از موضع برابر است نه از موضع بالا به پایین که اسمش نه گفت و گو بلکه دیکته کردن خواسته هاست.»

کوچکساز دولت
به خوبی در حال پیشرفت است
مهاجرانی همچنین در ادامه این

فراروان شناسایی تأمین کنندگان شرکت خدمات ارتباطی رایتل در نظر دارد از طریق این فراروان، تأمین کنندگان فعال در حوزه هوشمندسازی انرژی (با تأکید بر Metering هوشمند، EMS و مدیریت مصرف سوخت - اعم از نظارت بر مصرف یا کاهش مصرف انرژی) را مطابق با نیازمندی خود شناسایی کند.

بر این اساس از تمامی شرکت های فعال در این حوزه، دعوت می شود جهت مطالعه شرایط و اعلام آمادگی به بخش «فراروان شناسایی تأمین کنندگان» در سامانه معاملات الکترونیکی رایتل (سمارای) به نشانی <https://sama.rightel.ir> مراجعه کنند.

مقتضای می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۲۷۶۵۶۶۹۰ تماس حاصل کرده یا سوالات خود را به نشانی ایمیل Sama-Ri@rightel.ir ارسال کنند.

راه های ارتباطی جهت کسب اطلاعات بیشتر
۰۲۱-۲۷۶۵۶۶۹۰
Sama-Ri@rightel.ir

پزشکپان به این نکته هم اشاره کرد که فعالیت و تردد بازرگانان منطقه با تکمیل این شبکه ریلی و ایجاد مناطق آزاد مشترک، امنیت را خواهد بود و موجب شکوفایی اقتصادی در سطح منطقه خواهد شد

عراق را اقدامی راهبردی دانست و افزود: «این طرح موجب همکاری اقتصادی و سیاسی دو کشور خواهد شد و دولت عراق قاطعانه از آن حمایت می کند.»

مشاور امنیت ملی عراق با بیان اینکه فرصتی تاریخی برای شکل گیری همکاری های امنیتی میان کشورهای منطقه فراهم است که می تواند زمینه ساز تعاملات اقتصادی و سیاسی گسترده تری شود اظهار کرد: «روابط ممتاز ایران و عراق ایجاب می کند که برای گسترش همکاری ها بیش از پیش تلاش کنیم؛ نمونه بارز آن حضور باشکوه در مراسم اربعین حسینی است که نماد پیوند دو ملت است.»

در بخش پایانی این دیدار، رییس احمد، وزیر امور داخلی اقلیم کردستان عراق نیز در سخنانی با ابراز قدرانی از فراهم شدن فرصت این دیدار، گفت: «رویکرد اقلیم کردستان، تحت هر شرایطی، حمایت از ثبات و امنیت جمهوری اسلامی ایران است.»

تهدیدات احتمالی علیه ایران مصون نگاه دارد. در همین رابطه «قاسم الاعرجی» در سفر به تهران اعلام کرد که «عراق اجازه نخواهد داد هواپیما های اسرائیلی از آسمان این کشور برای حمله به ایران استفاده کنند.» یکی از گام های مهم در این راستا، می تواند تقویت دفاعند هوایی این همسایه غربی ایران باشد که به نظر می رسد به سرعت در دستور کار قرار دارد. در این رابطه، بغداد به تازگی قراردادی برای خرید سامانه پدافند هوایی از کره جنوبی منعقد کرده است. پایگاه تحلیلی «میدل ایست نیوز» گزارش داد که «عراق به زودی سامانه پدافند هوایی کی ام سام» ساخت کره جنوبی را دریافت خواهد کرد. «این موضوع نشان دهنده عزم عراق برای تقویت توان دفاعی خود برای کنترل آسمان کشور خویش است. با وجود این، به گفته علی لاریجانی، امریکایی ها همچنان مانع از تسلط کامل عراق بر حریم هوایی اش می شوند؛ چه آنکه در جریان جنگ، آسمان عراق به طور گسترده در اختیار آمریکا و رژیم صهیونیستی قرار داشت. اما اقدامات جدید عراق نشان می دهد این کشور در تلاش است در حد توان خود، از تکرار چنین سناریویی جلوگیری کند.

سرلشکر پاکپور بر اجرای کامل تعهدات عراق، تنها یک خواسته دیپلماتیک نیست، بلکه یک ضرورت استراتژیک برای ایران است. تجربه جنگ رژیم صهیونیستی علیه ایران و اقدام ناکام گروهک های تجزیه طلب برای ورود به کشور، اهمیت مهار کامل این گروهک ها در خارج از مرزها را دو چندان می کند. جنگ اخیر نشان داد که مرزهای غربی، بویژه مناطق هم مرز با اقلیم کردستان می توانند به نقاطی آسیب پذیر تبدیل شوند. به همین دلیل هم بود که رژیم صهیونیستی در این ۱۲ روز بسیاری از حملات خود را بر هدف قرار دادن پایگاه های عملیاتی و هوایی نیروهای زمینی و هواییزور در غرب ایران متمرکز کرده بود. عملیاتی که در همان زمان هم مشخص بود که هدف اصلی آن، از بین بردن توان دفاعی ایران در این مناطق و هموار کردن مسیر ورود گروهک های تروریستی به داخل کشور است.

مسئله آسمان عراق و امنیت ایران

از دیگر سو، عراق که با جدیت به دنبال مهار گروه های تجزیه طلب در اقلیم کردستان است، همزمان تلاش می کند حریم هوایی خود را از

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای
توام با ارزیابی کیفی
نوبت اول

مناقصه شماره ۴۰۴۱۰۲۳
موضوع: تأمین PARTS FOR CCTV SYSTEM

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات COMPUTER DEVICES & ACCESSORIES را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله ای توأم با ارزیابی کیفی، به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. فلذا از شرکت هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق تجربیات مؤثر و مرتبط می باشد دعوت می شود از تاریخ درج آگهی به تاریخ نامی (وبسایت) WWW.JPCOMPLEX.IR مراجعه و اسناد مناقصه را از طریق این تاریخ نامی (وبسایت) دریافت (دانلود) نمایند. در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۶۵۶۴۸۰۷ تماس حاصل نمایند.

الف- شرح مختصر کار:
تأمین قطعات COMPUTER DEVICES & ACCESSORIES به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (چهارصد و بیست میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۳,۵۰۰ دلار به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۰ و دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۵
آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از وبسایت پتروشیمی جم: شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷
آخرین مهلت ارسال اسناد ارزیابی کیفی (پاکت ۵): سه شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۰
تاریخ ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات COMPUTER DEVICES & ACCESSORIES را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله ای توأم با ارزیابی کیفی، به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. فلذا از شرکت هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق تجربیات مؤثر و مرتبط می باشد دعوت می شود از تاریخ درج آگهی به تاریخ نامی (وبسایت) WWW.JPCOMPLEX.IR مراجعه و اسناد مناقصه را از طریق این تاریخ نامی (وبسایت) دریافت (دانلود) نمایند. در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۶۵۶۴۸۰۷ تماس حاصل نمایند.

الف- شرح مختصر کار:
تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۸ و چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۱
آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از وبسایت پتروشیمی جم: چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین قطعات ELECTRICAL BOARD AND CONTROL PANEL به مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ششصد و سی میلیون تومان) در قالب ضمانت نامه معتبر بانکی و یا در صورت عدم امکان ارائه ضمانت نامه معتبر بانکی مناقصه گران خارجی می توانند مبلغ ۹,۰۰۰ یورو به شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می گردد بلوکه نمایند.

مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ (پاکت ۵): شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۲
آخرین مهلت ارسال پیشنهادات (پاکت الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکت الف، ب و ج اطلاع رسانی خواهد شد.

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام)

نگاهی به تجربه چند کشور در اجرای بودجه‌ریزی جدید که بر مبنای عملکرد است «نه» به دستگاه‌های بی اثر و هزینه‌های بی ثمر

تحلیل

بود و چگونه آن را اندازه می‌گیری؟» پاسخ این سؤال هم «شاخص‌های عملکرد» را مشخص می‌کند. در واقع، بودجه عملیاتی، پل ارتباطی بین پول و عملکرد است.

یک مثال ملموس: بیمارستان

فرض کنید می‌خواهیم برای بخش «درمان بیماران سرپایی یک بیمارستان» بودجه تعیین کنیم. روش سنتی به ما می‌گوید «برای حقوق پرسنلاران جدید، خرید دارو و تجهیزات تا ۱۰ میلیارد تومان بودجه نیاز داریم.» در این حالت بودجه بر اساس درخواست و سابقه سال قبل تخصیص می‌یابد. اما در روش عملیاتی، بیمارستان یک «برنامه» ارائه می‌دهد به نام «ارتقای خدمات درمان سرپایی» و می‌گوید: «هدف ما کاهش زمان انتظار بیماران و افزایش رضایت آنهاست و برای این کار نیاز به استخدام ۲ پرستار اضافی، خرید یک سیستم نوبت‌دهی الکترونیکی و آموزش پرسنل است تا بتوان زمان انتظار بیماران را از ۶۰ دقیقه به ۲۰ دقیقه کاهش دهیم.» (این همان شاخص عملکرد است) سپس این سؤال مطرح می‌شود که «چگونه می‌خواهی آن را انجام دهی؟» تا «فعالیت‌ها و برنامه‌ها» مشخص شود و در نهایت اینکه «نتیجه کار چه خواهد

بود و در برنامه‌های پنجم و ششم توسعه تمدید شد و حالا که در برنامه هفتم به یک الزام تبدیل شده است. اگرچه قوانین متعددی تصویب شده و دستگاه‌های دولتی موظف به تهیه «برنامه عملیاتی» و «شاخص‌های عملکرد» هستند، اما اجرای آن به صورت کامل و اثرگذار با چالش‌های زیادی مواجه است و هنوز به بلوغ سیستم‌های کشورهای پیشرفته نرسیده است. در عمل، بودجه ایران هنوز ترکیبی از روش سنتی و عملیاتی است.

آمریکا: قانونمندی و پیگیری مستمر

بودجه‌ریزی در آمریکا دیگر فقط درباره «مبلغ» نیست؛ بلکه درباره «دستاوردها» است و کنگره (به عنوان نظام پارلمانی این کشور) هنگام تصویب بودجه، به گزارش‌های عملکرد نیز نگاه می‌کند و سپس بودجه اختصاص می‌دهد.

اولین و مهم‌ترین اقدام برای اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی در ایالات متحده آمریکا، تصویب قانون عملکرد و نتایج دولت Government Performance Act (GPRA) (and Results) در سال ۱۹۹۲ بود. این قانون به صورت الزام‌آور همه دستگاه‌های فدرال را موظف کرد تا

سه گروه مجری بودجه‌ریزی عملیاتی

بودجه‌ریزی عملیاتی یک سیستم تقریباً جهانی است و در سطوح مختلفی در بسیاری از کشورهای جهان اجرا شده است. می‌توان این کشورها را به چند دسته تقسیم کرد: دسته اول «پیشگامان» این نوع بودجه‌ریزی هستند که موفق دسته دوم، کشورهای در حال توسعه و جهان و صندوق بین‌المللی پول، روند اجرای بودجه عملیاتی را آغاز کرده‌اند. موفقیت در این کشورها معمولاً ناهمسان و با چالش‌های بیشتری همراه است. کشورهایی مانند بیشتی در آمریکا، لاتین، کره جنوبی، مالزی و اندونزی و حتی ترکیه در این دسته جای گرفته‌اند. دسته سوم، کشورهای نامند ایران هستند که سال‌هاست برای اجرای چنین سیستمی تلاش می‌کنند. دقیق‌تر بخواهیم بگوییم از برنامه چهارم توسعه

بریتانیا: تمرکز بر کارایی و انضباط مالی

سیستم بودجه‌ریزی بریتانیا بسیار

بر کاهش هزینه‌های زائد و دریافت بیشترین بازده از هر پول خرج شده متمرکز است. در بریتانیا برای بودجه‌ریزی یک سؤال دائمی وجود دارد: «آیا اختصاص بودجه به چنین کاری بهترین ارزش ممکن را برای مالیات‌دهندگان به ارمغان می‌آورد؟» استفاده از سیستم «بررسی هزینه‌های عمومی Spending Review موسوم به SPR» دولت بریتانیا را مجبور می‌کند به طور منظم (معمولاً هر ۲-۳ سال) تمامی هزینه‌های عمومی را مورد بازبینی دقیق قرار دهد و اثربخشی آنها را بسنجد. هر دستگاه دولتی باید ثابت کند که هزینه‌هایش ارزش داشته است. در مقابل، دولت بریتانیا اهداف بسیار مشخص و کمی برای کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری تعیین می‌کند. مثلاً «کاهش ۲۰ درصدی هزینه‌های اداری در ۵ سال» می‌تواند یک هدف کمی باشد. همزمان به مدیران دولتی اختیارات بیشتری در مدیریت بودجه داده می‌شود (مثلاً در جابه‌جایی بین اقلام)، اما در عوض مسئولیت پاسخگویی در قبال نتایج نیز به‌شدت افزایش یافت.

نیوزیلند: انقلاب مدیریت دولتی

نیوزیلند به عنوان یکی از کشورهای مشترک‌المنافع با بریتانیا، رادیکال‌ترین و بازارمحورترین مدل بودجه‌ریزی عملیاتی را با موفقیت اجرا کرده و با این مدل، پروراکراسی را تا حد زیادی پایین آورد و کارایی بخش عمومی را به‌شدت افزایش داد.

در این کشور، وظایف دولت به سه بخش کاملاً مجزا تقسیم شده است: اول وزارتخانه‌ها در نقش سیاست‌گذار و خریدار که اهداف و نتایج مورد نظر را تعیین می‌کنند؛ دوم دستگاه‌های اجرایی که تأمین‌کننده خدمات هستند و به صورت نیمه‌مستقل عمل کرده و خدمات را ارائه می‌دهند و سوم خود دولت که بر کل سیستم نظارت دارد. رابطه بین وزارتخانه (به عنوان خریدار) و دستگاه اجرایی (به عنوان تأمین‌کننده) با قراردادهای عملکردی رسمی می‌شود. در این قراردادها، اهداف، شاخص‌های عملکرد و بودجه به وضوح مشخص شده است. در این سیستم به مدیران دستگاه‌های اجرایی در استخدام نیرو، تعیین حقوق و مدیریت عملیات، استقلال کامل داده شد تا بتوانند برای

تحقق اهداف قراردادی خود بهینه عمل کنند. در مقابل مدیران نیز موظف به ارائه گزارش‌های عمومی و شفاف از عملکرد خود هستند و در صورت عدم تحقق اهداف، با عواقب آن (حتی برکناری) روبه‌رو می‌شوند.

کره جنوبی: اصلاحات پس از بحران

بحران مالی آسیا در سال ۱۹۹۷ به کره جنوبی نشان داد که سیستم مالی و بودجه‌ای سنتی آن کارآمد نیست. این کشور با اراده سیاسی قوی، اصلاحات را با سرعت پیش برد و حالا یکی از پیشرفته‌ترین و دیجیتال‌ترین سیستم‌های بودجه‌ریزی عملیاتی جهان را دارد.

«قانون بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد» در اوایل دهه ۲۰۰۰ تصویب شد و چهارچوب قانونی لازم را برای اصلاحات در کره جنوبی فراهم کرد. حالا پس از نزدیک به بیست سال، کره جنوبی یک سیستم الکترونیکی یکپارچه ملی به نام «سامانه بودجه‌ریزی و حسابداری دیجیتال (D-Brain)» ایجاد کرد. این سیستم تمام درخواست‌های بودجه، برنامه‌های عملیاتی و گزارش‌های عملکرد را به صورت آنلاین ثبت و پردازش می‌کند و شفافیت کامل را ایجاد کرده است و امکان ردیابی هر تراکنش مالی را فراهم می‌سازد و در نهایت تحلیل داده‌های کلان را برای تصمیم‌گیری بهتر ممکن می‌سازد.

درس‌هایی برای ایران

ایران پس از نزدیک به دو دهه، در دام شکاف بین تصویب قانون و اجرای آن گرفتار شده است. بودجه در ایران سندی غیرشفاف با ده‌ها صدا حکم و جدول ناهمگون است. برای اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی نیاز به فرهنگ پاسخگویی، شفافیت و نتیجه‌محوری در بدنه بودجه است؛ در غیر این صورت بودجه عملیاتی بهترین حالت، به یک فرم‌سازی اداری پیچیده و در بدترین حالت، به ابزاری برای توجیه هزینه‌های سنتی تبدیل خواهد شد.

بودجه‌ریزی عملیاتی، جسارت «نه» گفتن به برنامه‌های بی‌ثمر و پاداش دادن به باقیمانده موفق است. زمانی که منابع، در ازای «کار و نتیجه» هزینه می‌شود، نه صرفاً برای «حفظ ساختارها» و جریان‌های بودجه‌ای سنتی.

گزارش

معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد

آماده‌سازی زمین برای ساخت یک

میلیون و ۶۰۰ هزار مسکن حمایتی

علی نبیان، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن در نشست خبری، آخرین آمار از تأمین زمین و ساخت مسکن بر اساس قانون جهش تولید مسکن را ارائه کرد.

معاون وزیر راه و شهرسازی، گفت: «در سراسر کشور و در ۵۲ هزار هکتار زمین؛ در قالب ۱۷۹۱ پروژه، یک میلیون و ۶۳۸ هزار واحد مسکن حمایتی در دست اجراست.»

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن، افزود: «۱۸۲ هزار و ۱۱۹ واحد مسکن به منظور تأمین مسکن کارکنان واحدهای صنعتی در حال آماده‌سازی زمین و اجرای ساخت است.»

به گفته نبیان، از ابتدای قانون جهش تولید مسکن تا کنون، ۷۷ هزار و ۵۹۷ هکتار زمین در سطح کشور امکان‌سنجی و شناسایی شده که ۱۴ و نیم درصد آن در یک سال اخیر و در دولت چهاردهم انجام شده است.

معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین از برنامه ساخت ۶۴ شهرک خبر داد و گفت: «۱۱ شهرک در استان‌های قم، یزد، فارس و البرز در حال ساخت و اجراست.»

نبیان با اشاره به ساخت مسکن محرومان گفت: «دولت ساخت ۵۰ هزار واحد مسکن محرومان ظرف ۳ سال با مشارکت بنیاد مسکن را در دستور کار قرار داده که تا کنون برای ۴۴ هزار واحد زمین تأمین شده است.»

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن با اشاره به طرح جوانی جمعیت نیز گفت: «از ابتدای تصویب این قانون، برای ۱۱۵ هزار خانوار زمین تأمین شده که ۵۲ هزار خانوار دارای ۳ فرزند و بیشتر سند دریافت کرده‌اند.»

معاون وزیر راه و شهرسازی با رد اظهاراتی در خصوص احتکار زمین دولتی گفت: «تا ۷۰ تا ۸۰ درصد زمین‌های ملی در داخل محدوده شهر و قابل ساخت و ساز است که بخش عمده‌ای از این زمین‌ها در طرح‌های حمایتی برای ساخت و ساز اختصاص داده شده است.»

معاون وزیر راه و شهرسازی از پایان کار ۴۰ هزار مسکن مهر باقیمانده خبر داد و گفت: «این برنامه مسکن حمایتی بزودی به اتمام می‌رسد. ۲۰۰ هزار واحد از این تعداد مشکل حقوقی و قضایی دارد که در حال رفع است.»

آگهی تجدید مناقصه عمومی
یک مرحله‌ای (نوبت اول)
بروسپاری نگهداری و اجرائیات توسعه ارتباطات شبکه سخت افزار
شماره فراخوان: ۲۰۰۴۰۹۱۷۵۰۰۰۰۰۶۴
سازمان تدارکات دولت الکترونیک: www.setadiran.ir
محل کامل آگهی در سایت: www.arasfz.ir
اندازه کل روابط عمومی و امور بین الملل سازمان منطقه آزاد ارس

آگهی مناقصه پاکت بسته بندی
شرکت دوده صنعتی پارس در نظر دارد ۲۶۰،۰۰۰ عدد پاکت بسته بندی محصول از جنس کاغذ گرفت قهوه‌ای را از شرکتی توانمند و واجد شرایط خریداری نماید. متقاضیان نامه درخواست اسناد مناقصه به‌همراه سوابق کاری و اسناد ثبتی خود را حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۹ به نشانی: niromand@dsp.co.ir ارسال و با تماس با ۰۲۱۸۷۸۲۰۶۲-۵ داخلی ۱۳۵ در دریافت آن اطمینان حاصل نمایند.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
مناقصه شماره SAD030198/A
شرکت پتروشیمی صدف خلیج فارس در نظر دارد خرید، اجرا و نصب آسانسور در سایت این شرکت واقع در عسلویه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به شرکت واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید:
تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ ۱۳،۵۷۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
مهلت توزیع اسناد مناقصه: ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ می‌باشد.
سایر اطلاعات و شرایط مطابق با اسناد مناقصه می‌باشد.
علاقتمندان می‌توانند برای دریافت اسناد مناقصه به دبیرخانه این شرکت به نشانی: تهران، ضلع غربی میدان شیخ بهایی، ساختمان رایان ونک، طبقه ۵، واحد ۵۰۵ و برای دریافت اطلاعات بیشتر به نشانی www.pgspc.ir مراجعه و یا با شماره ۰۲۱-۵۸۲۶۵۰۰۰ (داخلی: ۱۷۷)، کارشناس: خانم قلی‌زاده، تماس حاصل نمایند.
روابط عمومی شرکت پتروشیمی صدف خلیج فارس

اطلاعیه برگزاری سومین دوره انتخابات شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل‌های مردم نهاد (اطلاعیه شماره یک)
در راستای اجرای تصویب‌نامه شماره ۱۶۷۷۳۵/ت مورخ ۹۵/۶/۶ هیأت وزیران (موضوع آیین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت تشکل مردم نهاد)، سومین دوره انتخابات شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل‌های مردم نهاد در روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۴ در محل وزارت کشور (ساختمان ستاد مرکزی) رأس ساعت ۹ صبح برگزار خواهد شد. بدین‌وسیله از نمایندگان کلیه تشکل‌های مردم نهاد در سطح ملی یا منطقه‌ای که دارای پروانه فعالیت از وزارت کشور هستند و برابر ضوابط به ثبت رسیده‌اند دعوت به عمل می‌آید به‌منظور ثبت نام و دریافت کارت ورود به جلسه انتخابات به شرح ذیل اقدام نمایند.
۱- ثبت نام از انتخاب شوندهگان (نامزدهای نامیدندگی انتخابات) که متقاضی تصدی سمت نماینده تشکل‌های مردم نهاد در شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل‌های مردم نهاد هستند به مدت ۵ روز اداری از تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۴ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۱۳ تا ۹ انجام می‌شود (روزهای تعطیل رسمی، پنج‌شنبه و جمعه ثبت نام انجام نخواهد شد) و رسید ثبت نام به فرد متقاضی تحویل خواهد شد.
۲- ثبت نام از رای دهندگان در روزهای اداری از مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۰ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ (دو روز قبل از برگزاری انتخابات) از ساعت ۱۲ تا ۹ انجام می‌شود. (روزهای تعطیل رسمی، پنج‌شنبه و جمعه ثبت نام انجام نخواهد شد).
محل ثبت نام: خیابان فاطمی، وزارت کشور، ساختمان شهید رجایی، طبقه سوم
* شرایط و مدارک مورد نیاز انتخاب کنندگان (رای دهندگان):
۱- داشتن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران
۲- داشتن حداقل ۱۸ سال تمام
۳- معرفی نامه مکتوب در سربرگ و مهور به مهر تشکل مردم نهاد (با امضای مدیرعامل یا رئیس هیأت‌مدیره) و با قید صلاحیت معرفی (در معرفی نامه قید شود به‌عنوان انتخاب‌کننده / رای دهنده)
۴- تصویر پروانه فعالیت صادره از وزارت کشور
۵- تصویر پشت و روی کارت ملی
۶- یک قطعه عکس ۳*۴
* شرایط و مدارک مورد نیاز انتخاب شوندهگان (نامزدهای نامیدندگی):
۱- داشتن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران
۲- اعتقاد و التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۳- داشتن حداقل ۲۵ سال تمام
۴- نداشتن محکومیت مؤثر کیفری و محرومیت از حقوق اجتماعی به موجب حکم دادگاه (ارائه گواهی عدم سوء پیشینه)
۵- تصویر پروانه فعالیت معتبر صادره از وزارت کشور
۶- ارائه مصوبه هیأت‌مدیره تشکل مردم نهاد متشکل عضو خود به‌عنوان نماینده تشکل جهت شرکت در جلسه انتخابات یا قید نوع صلاحیت نامیدندگی (به‌عنوان نامزد نامیدندگی تشکل‌های مردم نهاد)
۷- ارائه تصویر آگهی ثبت تأسیس / ثبت تغییرات تشکل مردم نهاد در روزنامه رسمی کشور، حاوی نام فرد معرفی شده از سوی تشکل مردم نهاد مشروط به آن که مدت تصدی وی در هیأت‌مدیره و بازرسی تشکل به پایان نرسیده باشد / و یا ارائه تصویر نامه معرفی تشکل به اداره ثبت شرکت‌ها از سوی دبیرخانه شورای مزبور که در حکم آخرین مرحله ثبت تغییرات مورد تأیید دبیرخانه است / و یا ارائه صورتجلسات آخرین مجمع عمومی تشکل مردم نهاد مشروط به آنکه پیش از آغاز فرآیند ثبت نام برای انتخابات (پیش از تاریخ ۲۶ مهر ۱۴۰۴)، در دبیرخانه شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل‌ها به ثبت رسیده باشد.
۸- دو قطعه عکس ۳*۴ نامزد انتخابات
۹- تصویر پشت و روی کارت ملی
۱۰- تکمیل فرم ثبت نام
نکات تکمیلی:
* تشکل‌های مردم نهاد استانی و شهرستانی می‌توانند جهت ثبت نام و شرکت در انتخابات تعیین نماینده شورای توسعه و حمایت از تشکل مردم نهاد استان و شهرستان، با توجه به محدوده فعالیت مندرج در اساسنامه، به استانداری و فرمانداری محدوده فعالیت مربوطه مراجعه نمایند.
* لازم به ذکر است هر تشکل مردم نهاد صرفاً می‌تواند درخصوص معرفی یک نماینده جهت شرکت در انتخابات اقدام نماید و حضور نماینده جهت ثبت نام و دریافت کارت ورود به جلسه الزامی است.
* ضمناً مهلت‌های تعیین شده برای ثبت نام انتخابات‌کنندگان و انتخاب شوندهگان (نامزدها) براساس دستورالعمل اجرایی انتخابات شوراها توسعه و حمایت از تشکل‌های مردم نهاد بوده و قابل تمدید نمی‌باشد.
* برای کسب اطلاعات بیشتر و مطالعه دستورالعمل اجرایی انتخابات، به سایت moi.ir یا پورتال وزارت کشور مراجعه شود.
* محل ثبت نام: دبیرخانه معاونت مشارکت‌های اجتماعی واقع در وزارت کشور، ساختمان شهید رجایی، طبقه سوم صرفاً جهت ثبت نام تشکل‌های دارای پروانه محدوده فعالیت ملی یا فراستانی.
* در صورت هرگونه سؤال با شماره ۰۲۱۸۲۴۸۶۳۳۵-۲۱ تا ساعت ۱۰ تا ۱۲ تماس حاصل فرمایید.

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
تأم با ارزیابی کیفی مناقصه شماره ۱۴۰۴/۱۳۷
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان به آدرس بندر امام خمینی، منطقه ویژه اقتصادی، سایت اداری پشتیبانی، امور حقوقی و پیمان‌ها، تلفن ۰۲۱۵۱۷۳۷۸۲- در نظر دارد مناقصه با شرایط ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی به پیمانکار واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.
۱- موضوع مناقصه: پروژه ترمیم و پوشش دیواره‌های واحد POLYA
۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ ماه
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
۴- تضمین‌های معین برای شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی، واریز وجه به حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۵- مهلت توزیع اسناد مناقصه: از مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۰ تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۸
۶- ارائه گواهی نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است.
۱-۶) ارائه آگهی تأسیس شرکت یا آگهی تغییرات جهت کنترل موضوع شرکت با موضوع مناقصه
۲-۶) گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری
۳-۶) گواهی نامه تأیید صلاحیت ایمنی از سوی اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی (به استناد دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه ایمنی امور پیمانکاری، اخذ تأییدیه اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان خوزستان
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)

مزایده عمومی فروش املاک مازاد بانک صادرات ایران مدیریت شعب منطقه شرق تهران به شماره ۱۴۰۴/۲

بانک صادرات ایران مدیریت شعب منطقه شرق تهران در نظر دارد تعدادی از املاک خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد مزایده، مطالعه مدارک و بازدید از املاک مورد نظر خود، همه روزه از تاریخ انتشار آگهی (غیر از ایام تعطیل) از ساعت ۰۸:۰۰ صبح لغایت ۱۶:۰۰ به **دایره تدارکات و ساختمان مدیریت شعب منطقه شرق تهران** به آدرس **تهران میدان رسالت خ هنگام نبش خ کاظمی**

طبقه فوقانی بانک صادرات شعبه الغدیر و شماره تلفن‌های ۷۷۴۴۴۴۴۴ و ۷۷۴۴۴۴۰۲. روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۷ رأس ساعت ۹:۰۰ صبح در سالن اجتماعات این مدیریت واقع در **میدان رسالت خ سلمان طرقي پ ۲۷** با حضور مسؤولین ذریعہ مفتوح و قرائت خواهد شد. حضور شرکت‌کنندگان در مزایده در جلسه بازگشایی اختیاری و منوط به ارائه رسید تسلیم پاکات به بانک می‌باشد. ضمناً به سایت بانک (www.bsi.ir) جهت اطلاع از هرگونه تغییرات احتمالی توجه فرمایید.

- میزان مبلغ سپرده توديعی جهت شرکت در مزایده مربوط به هر ملک، می‌بایست به حساب شماره ۰۱۰۲۵۳۰۰۶۰۰۱ به نام دایره تدارکات و ساختمان سرپرستی شرق تهران نزد شعبه الغدیر کد ۲۶۰۷ واریز شود. ضمناً جهت خرید پاکات مزایده و دریافت اسناد و اوراق مزایده، ارائه فیش واریزی به مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب یادشده الزامی است.
- مطالعه مدارک و سوابق املاک و بازدید از آنها، قبل از شرکت در مزایده برای تمامی شرکت‌کنندگان در مزایده ضروری است.
- کلیه املاک با وضع موجود به فروش می‌رسند.
- بانک در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادات خرید مختار است.
- در شرایط مساوی بودن قیمت‌های پیشنهادی اولویت صرفاً با پیشنهاد «نقدی» است.
- در شرایط کمتر بودن قیمت پیشنهاد «نقدی» نسبت به شرایط پرداخت به صورت «نقد و اقساط» در صورتی که مبلغ پیشنهاد «نقد و اقساط» بیش از ۱۰٪ از مبلغ پیشنهاد «نقدی» باشد پیشنهاد «نقد و اقساط» به عنوان برنده خواهد بود.

ردیف	شماره ملک	آدرس	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرضه (مترمربع)	اعیانی (مترمربع)	قیمت پایه (ریال)	سپرده توديعی جهت شرکت در مزایده (به ریال)	توضیحات
۱	۴۲۵۹	۵امتری سوم افسریه نبش خ خسروی پ ۲۸۱	۴۴۷۶,۹۲۹۳۶	ملکی	مغازه	۱۲۷,۴	۱۲۷,۴	۳۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. عرصه مشاعی ۱۸۴ مترمربع. نیم طبقه در حدود ۱۸ مترمربع موجود بوده که مستنداتی در این خصوص وجود ندارد.
۲	۴۲۲۴	اتوبان افسریه روبه روی بیست متری جنب پل عابر پ ۴۰۲	۴۴۷۶,۱۱۱۶۲۴	ملکی	ساختمان	۱۳۸,۳۴	۱۶۶,۸۵	۴۵۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل همکف ۱۲۵,۸ مترمربع تجاری، نیم طبقه ۲۷,۷ مترمربع تجاری.
۳	۴۲۲۵	خ هفده شهريور خ عارف سعیدی نبش کوچه شجاعی پ ۱۸۵	۳۹۵۱,۱۹	ملکی	ساختمان	۱۴۲,۳۰	۴۰۱	۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. زیرزمین ۶۸,۵ مترمربع انبار اداری، همکف ۹۸,۵ مترمربع بانک، نیم طبقه ۷۵ مترمربع بانک و اول ۹۱ مترمربع بانک.
۴	۴۲۲۱	شهری خ فداییان خ شیخ اکبری بین پلاک‌های ۱۲۴ و ۱۲۶	۱۲۳,۱۶۹۳	ملکی	ساختمان	۲۰۷	۲۴۴,۶۰	۳۷۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۸,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل زیرزمین ۱۰ مترمربع انبار و تأسیسات، همکف ۱۰۵,۳ مترمربع تجاری، طبقه اول ۱۱۷ مترمربع مسکونی.
۵	۳۴۵۶	تقاطع خ پلیس و خ اجاره دار	۶۷۳۵,۲۸۷۵	ملکی	ساختمان	۱۶۲,۵	۱۲۲	۴۶۸,۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۹۶۲,۲۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد.
۶	۳۵۲۶	خ دماوند ایستگاه وحیدیه پ ۷۷۶	۴۴۷۶,۳۴۳۴۵	ملکی	ساختمان	۲۷۰,۲۸	۵۹۲,۲	۷۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۸,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. شامل زیرزمین انبار تجاری و تأسیسات به مساحت ۹۲ مترمربع و همکف تجاری به مساحت ۲۹۱,۸ مترمربع و نیم طبقه تجاری به مساحت ۲۰۸,۴ مترمربع. مساحت زمین پس از اصلاحی ۲۷۰,۲۸ مترمربع. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. تحویل ملک اردیبهشت ۱۴۰۴.
۷	۳۵۳۷	۴۶ متری نارمک (ثانی) حدفاصل خیابان‌های مهر و مدائن پ ۵۵	۷۱۸۲,۷۳۴۱	ملکی	ساختمان	۱۱۷,۱	۲۵۰,۵۰	۷۶۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۷,۹۴۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل همکف ۱۱۶ مترمربع بانک، نیم طبقه ۱۱ مترمربع بانک و طبقه اول ۱۳۳ مترمربع بانک.
۸	۳۵۷۹	تهران نوخ ابوریحان نبش خ قاسم زاده پ ۷۰	۴۴۷۶,۶۸۹۳۴ و ۶۸۹۲۹۹	ملکی	مغازه	قدرالسهم	۹۵,۷	۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام ۲ واحد پارکینگ.
۹	۳۶۰۷	میدان رسالت خ هنگام شمیران نو خ شهید غفاری جنوبی نبش کوچه مظفری پ ۲۱۲	۶۷۲۰,۲۱۶۹	ملکی	ساختمان	۱۹۸,۹۸	۴۰۱,۱	۴۲۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل زیرزمین به مساحت ۲۰۱,۱ مترمربع پارکینگ، همکف ۱۶۰ مترمربع تجاری، نیم طبقه ۴۰ مترمربع تجاری.
۱۰	۴۴۷۵	خ شریعتی خ قبا نبش کوچه همایون پ ۲۷	۴۰,۱۸۱ و ۴۰,۱۸۰	ملکی	مغازه	قدرالسهم	۸۷,۸۴	۴۲۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شرایط واگذاری نقد. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. پرداخت حق مالکانه و اخذ رضایت از مالک بر عهده برنده مزایده می‌باشد.
۱۱	۳۴۹۹	خ دماوند خ افشاری نبش کوچه کاراییدی	۴۰,۷۷ و ۷۲,۹۷۱۴	سرفقنی	مغازه	اداری	-	۱۹۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۹,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری نقد. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. پرداخت حق مالکانه و اخذ رضایت از مالک بر عهده برنده مزایده می‌باشد.
۱۲	۳۵۲۸	خ سی متری نیروی هوایی بالاتر از قلعه چهارگوش نبش خ ۷,۳۵ پ ۲۹۳	۴۴۷۶,۱۱۵۵۶	ملکی	ساختمان	۱۵۳,۵	۲۱۰,۲	۹۸۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۲,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل همکف ۱۵۳,۵ مترمربع و نیم طبقه ۵۶,۷ مترمربع.
۱۳	۸۴۶۳	گیلوند شهرک جهاد خ نوروزی کوچه رفاد پ ۱۴ روبه روی پلاک ۱۲ واحد زیرزمین شرقی	۷۱,۱۸۶۵۹	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۶۵,۵۶	۱۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی ۳۶ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد سمت شرق زیرزمین یک واقع در یک آپارتمان ۲ طبقه. قدمت ۲۱ سال.
۱۴	۹۸۳۳	پیشوا ورامین شوش آباد خ شهدا کوچه شهید آجرلو پ (۴)۹ قدیم	۱۵۲,۲۶۳	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۵۳۳,۵۷	۱۴۵	۱,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. دارای سند تک برگ، فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. قدمت حدود ۴۰ سال.
۱۵	۹۸۳۴	پیشوا ورامین شوش آباد خ شهدا کوچه شهید آجرلو پ ۳	۱۵۲,۲۵۸	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۴۶۷,۷۲	۱۴۴	۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. دارای سند تک برگ، فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. قدمت حدود ۴۰ سال.
۱۶	۹۴۷۰	ورامین میدان رازی بلوار امام رضا کوچه شهید مظلوم پ ۱۲	۶۰,۱۶۷	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۸۵,۸	۷۵	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. دارای سند انتقال اجرائی، فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. اخذ سند تک برگ و کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد.
۱۷	۶۵۹۳	بزرگراه بعثت اتابک خ ذوالفقاری خ کوچکی فرد پ ۶۰	۰۴۴۷۸,۱۶۵۵۶ و ۱۸۶۹۶	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۳۰۰	۱۲۶۰	۱۸,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. شامل ۶ طبقه مساحت مفید ۹۸۰ مترمربع کلا ۱۹ واحد.
۱۸	۴۹۴۶	سید خندان روبه روی پارک شریعتی کوچه آریایی پ ۳۰ طبقه هفتم	۴۷,۱۹۱۲۸	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۷۵,۲۶	۳,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام ۹ ساختمان ۹ طبقه. فاقد پارکینگ. قدمت بیش از ۳۰ سال.
۱۹	۹۸۴۱	گرمسار خ مفتوح کوچه هفتم غربی	۱۱,۱۳۹۹	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۱۵۰	۱۴۰	۱,۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. ساختمان نیم دوپلکس یا قدمت حدود ۳۰ سال می‌باشد.
۲۰	۱۰۴۶۱	قزوین شهرشال بلوار امام جنب سازمان آب کوچه گلستان ششم پ ۱۰	۸,۷۳۸,۱۴۶۵	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۳۰,۱۶۶	۲۰۳	۲۵,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۵۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۳۶ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. ساختمان همکف و نیم طبقه در زیرزمین. مساحت اعیان حدودی می‌باشد. قدمت حدود ۳۰ سال.
۲۱	۱۰۷۳۴	خ شریعتی بالاتر از سینما سروش کوچه حسینی نژاد پ ۲ طبقه ۵	۶۸۰,۲۱۱	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۱۷۵,۵	۷,۰۴۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۲۲ سهم مشاع از ۱۰۰ سهم شش دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام انباری به مساحت ۴,۸۹ مترمربع و دو واحد پارکینگ. قدمت ساختمان حدود ۹ سال.
۲۲	۱۰۵۳۳	ارومیه پیرانشهر خ صنعت (۱۲ متری) جنب ساختمان فنی و حرفه‌ای پ ۵۰۵	۲۶,۷۳۷	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۲۱۳	۳۰۲	۱۵,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۱,۶۹۴۶ دانگ مشاع از ۶ دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. مساحت همکف ۱۸۲ مترمربع، مساحت طبقه دوم ۱۲۰ مترمربع، مساحت اعیان با پروانه ساخت مطابقت ندارد.
۲۳	۱۰۲۷۳	مازندران پالسر خ امیر مازندرانی نبش ولیعصر و ۱۳ طبقه ۵	۱,۲۷۳۹۸	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۱۶۸,۴۲	۲,۰۵۶,۹۵۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۹۱۴۲ سهم مشاع از ۶ دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام انباری به مساحت ۲,۷۹ مترمربع و یک واحد پارکینگ.
۲۴	۱۰۸۷۶	خ ولیعصر بالاتر از چهارراه طالقانی خ گلران نبش خ بندر انزلی ساختمان گلران پ ۸ طبقه دوم واحد ۱۱	۳۵۳۴,۵۸	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۶۹,۳۱	۸۸۸,۲۵۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۳۷۴ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم ۶ دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام یک واحد پارکینگ. قدمت حدود ۲۲ سال. ساختمان ۵ طبقه مسکونی مجموعاً ۱۹ واحد.
۲۵	۱۰۷۳۳	منطقه ۲۲ شهرک گلستان میدان ساحل بلوار شهید جوزانی شرقی خ مولوی نبش مولوی دوم بلوک قائم ۳ طبقه ۴ واحد ۴۰۴۵	۱۸۶۳,۹۰۲۲	تملیکی	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۸۲,۶۴	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۲۹۰ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم ۶ دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. به انضمام یک واحد انباری به مساحت ۳,۸۹ مترمربع و یک واحد پارکینگ. قدمت حدود ۱۸ سال. ساختمان ۱۵ طبقه مجموعاً ۷۲ واحد. دید دریاچه.
۲۶	۳۶۱۴	تهرانپارس خ ۱۹۶ شرقی نبش جنوب غربی خ ۱۳۳ پ ۲۶۴	۸۸,۲۶۱۱۱	ملکی	ساختمان مسکونی	تجاری مسکونی	۲۶۵,۱	۴۲۰,۲۵	۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۴۰ درصد نقد الباقی حداکثر ۴۸ ماهه. فروش با وضع موجود. بازدید از ملک الزامی است. اخذ پایان کار جدید و پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری و بررسی اصلاحی ملک بر عهده برنده مزایده می‌باشد. ملک به صورت اسکلت فلزی بوده و طبق پایان کار قدیمی زیربنا شامل زیرزمین ۴۸ مترمربع مسکونی، ۵۷ مترمربع انبار تجاری، همکف به مساحت ۱۷۸ مترمربع تجاری، طبقه اول ۱۱۶ مترمربع مسکونی به اضافه مشاعات می‌باشد.
۲۷	۱۰۶۵۲	ورامین قشلاق جلیل آباد روستای قشلاق خ شهدا پ ۳۸ جدید و (۹۵ قدیم)	۱۴۲,۲۱۹	تملیکی	ساختمان	مسکونی	۹۰۵,۵۵	۱۸۰	۵,۷۴۵,۰۰۰,۰۰۰	شرایط واگذاری حداقل ۳۰ درصد نقد الباقی ۴۸ ماهه. ۳,۸۳ دانگ از ۶ دانگ متعلق به بانک می‌باشد. فروش با وضع موجود. بازدید از موقعیت ملک الزامی می‌باشد. متصرف دارد. کلیه هزینه‌های مرتب بر رفق تصرف بر عهده برنده مزایده می‌باشد. قدمت حدود ۳۷ سال.

زن و مرد جوان در دادگاه منکر قتل شدند

معمای مرگ شوهر با قرص متادون

گروه حوادث: کامران علمدهی/ زن جوان که با همدستی مردی غریبه، به اتهام خوراندن قرص متادون به شوهرش، یک سال و نیم گذشته را در زندان به سر برده است، پس از محاکمه در دادگاه کیفری یک استان تهران با تبدیل قرار بازداشت‌نا به وثیقه در یک قدمی آزادی قرار گرفتند.

به گزارش «ایران»، اسفند سال ۱۴۰۱، زن جوانی به نام نسترن در تماس با اورژانس اعلام کرد که همسرش هومن به خاطر سوء‌صرف دارو فوت کرده است. به‌دنبال این تماس مأموران اورژانس و پلیس وارد صحنه شدند و پس از بررسی‌های اولیه و انتقال به بیمارستان مشخص شد که هومن ۵۴ ساله بر اثر مصرف و سوءمویبت با متادون فوت کرده است. از آنجایی که هومن، سابقه بیماری داشت و شکایتی نیز مطرح نشده بود، جسد مرد میانسال دفن شد.

اما چند هفته بعد خانواده هومن که متوجه رفت و آمدهای مشکوک عروشان شده بودند، با زیرنظر گرفتن او پی بردند با مرد جوانی به نام شایان ارتباط پنهانی دارد. همین موضوع سبب شد تا خانواده هومن با احتمال اینکه مرگ پسرشان با نقشه قبلی صورت گرفته و سپس با صحنه‌سازی آن را مرگ طبیعی جلوه داده‌اند، با مراجعه به دادسرا از عروشان شکایت کنند.

قتل پیرمرد تنها در خانه

گروه حوادث: همزمان با کشف جسد مرد سالخورده در خانه‌اش که با ضربات چاقو به قتل رسیده بود تحقیقات جنایی در این پرونده آغاز شد.

به گزارش خبرنگار حوادث «ایران»، صبح دوشنبه فردی در تماس با پلیس از کشف جسد پدر ۷۰ساله‌اش در خانه خبر داد و گفت: «پدرم که خانه‌اش واقع در یوسف آباد تهران تنها زندگی می‌کرد و من هم هر وقت فرصت می‌کردم به او سری می‌دم اما از دیروز هر چه با پدرم تماس گرفتم جواب نداد تا اینکه امروز به خانه‌اش رفتم و به محض باز کردن در خانه با جسد خونین پدر روبرو شدم.» به دنبال این تماس تیم جنایی بلافاصله راهی خانه مورد نظر شد. در بررسی‌های

سرهنگ داود زندی اظهار کرد: «پس از بررسی

صحنه‌های سرقت و جمع‌آوری اطلاعات از شهروندان همیار، مشخصات ظاهری متهمان شناسایی شد. این افراد قصد داشتند با پوشاندن سر، استفاده از ماسک یا مخدوش کردن پلاک، شناسایی خود را برای مأموران دشوار کنند، اما با همکاری مردم و رصد واحد‌های گشتی، تیم‌های عملیاتی کلانتری ۱۰۱ تجریش موفق به شناسایی آنان در همان

تعقیب و گریز پلیسی برای دستگیری ۲ موبایل قاپ

گروه حوادث: سرکلانتر یکم پلیس پیشگیری قاپب، نحوه دستگیری دو متهم به زورگیری و کیف قاپی در محدوده میدان تجریش، با تعقیب و گریزها تشریح کرد.

دستگیری طراح سرقت محموله ۲۴ تنی مس

سروقت محموله ۲۴ تنی مس

گروه حوادث: طراح و عامل اصلی سرقت محموله ۲۴ تنی مس یکی از معادن حوزه استان کرمان در «اصفهان» دستگیر شد.

سردار جلیل موقوفه‌ای فرمانده انتظامی استان کرمان در تشریح این خبر گفت: «حدود ۲ سال قبل یک محموله مس خالص به وزن ۲۴ تن، لحظاتی پس از خروج از یکی از معادن حوزه استان کرمان به سرقت رفت که پیگیری موضوع با بررسی دقیق بارنامه‌ها و محل سرقت این محموله توسط پلیس آگاهی انجام گرفت.» وی افزود: تحقیقات پلیس به رغم گذشت زمان طولانی ادامه یافت و در نهایت با تلاش بی‌وقفه مأموران عملیات ویژه پلیس آگاهی استان کرمان سرخ‌های لازم در رابطه با هویت و موقعیت طراح اصلی نقشه سرقت این محموله ۱۲۰ میلیارد ریالی به دست آمد. در نهایت با اعزام یک تیم از مأموران دایره عملیات ویژه پلیس آگاهی استان کرمان به استان اصفهان عامل اصلی سرقت این محموله به همراه سه متهم دیگر در نقاط مختلف دستگیر و با انتقال آنان به پلیس آگاهی ران این سرقت بزرگ برمالا شد.»

گروه حوادث: رئیس مرکز امداد و فوریت‌های سایبری پلیس فتا نسبت به افزایش کلاهبرداری‌های بانزی در کشور هشدار داد.

سرهنگ رامین پاشایی با بیان اینکه کلاهبرداری‌های بانزی یکی از معضلات جدی در فضای مجازی است، تأکید کرد: این پدیده نه تنها در ایران، بلکه در سراسر جهان در حال گسترش

است. وعده‌های افزایش چندین برابری سرمایه بدون تلاش، بسیاری را به سمت این طرح‌ها جذب می‌کند، در حالی که در نهایت تنها کلاهبرداران هستند که سود می‌برند.وی با اشاره به نقش هوش مصنوعی در هدایت این کلاهبردارها، گفت: «در بسیاری از موارد، کانال‌های تلگرامی و سایت‌های مرتبط با کلاهبرداری‌های بانزی توسط

هوش مصنوعی هدایت می‌شوند. این سیستم‌ها با ترغیب کاربران به سرمایه‌گذاری بیشتر و اعطای جایزه‌های صوری، آنها را در چرخه کلاهبرداری نگه می‌دارند. در نهایت، زمانی که قربانیان متوجه می‌شوند نمی‌توانند سود خود را برداشت کنند، ارتباط آنها قطع شده و حساب‌های بانکی شان تاراج می‌شود.»

طمع و ناآگاه‌ه دو عامل اصله گرفتاری در دام بانزی

پاشایی با تأکید بر لزوم آگاهی مردم، گفت: «کلید اصلی پیشگیری از این کلاهبرداری‌ها، آگاهی است. مردم باید بدانند که هیچ سرمایه‌گذاری بدون ریسک و تلاش، سود چندین برابری همراه ندارد. همچنین باید مراقب وعده‌های غیرواقعی در فضای مجازی باشند و قبل از هرگونه سرمایه‌گذاری، تحقیقات کافی انجام دهند. یکی از

مهمان پرونده را به دادسرا بازگردانند تا تحقیقات بیشتری صورت گیرد.

دومین جلسه دادگاه

در ابتدای این جلسه دختر متوفی به جایگاه رفت و اعلام کرد از مادرش شکایتی ندارد و می‌داند که پدرش قرص متادون مصرف می‌کرده است.

پس از آن نسترن به جایگاه رفت و گفت: «من قبول دارم که با شایان رابطه پنهانی داشتم و گام اشتباه بود اما در مورد خوراندن متادون و سوءمویبت و قتل قاطعانه می‌گویم که من همسرم شایان را نکشتم. هومن به خاطر بیماری‌اش هفته‌ای چندبار از قرص متادون استفاده می‌کرد و فکری می‌کنم آن شب زیاد رفتم، متوجه شدم نفس نمی‌کشد و به سرعت اورژانس را خبر کردم.»

شایان نیز اتهامش را نپذیرفت و گفت: «نسترن از من قرص خواست و من هم برایش تهیه کردم اما حرفی از قتل و کشتن همسرش نبود.»
در پایان این جلسه قضات بر اساس اظهارات

اعتراف به برادر کشه بر سر تقسیم ارثیه

گروه حوادث: مرد میانسال که به خاطر اختلاف خانوادگی و تقسیم ارثیه ۴۰۰ میلیون تومانی برادرش را خفه کرده بود با پای خود به اداره پلیس رفت.

به گزارش خبرنگار حوادث «ایران»، صبح دیروز مردی ۵۸ ساله و معتاد قدم به کلانتری در جنوب تهران گذاشت و گفت: «من برادرم را با سیم برق خفه کرده‌ام.» وقتی تیم جنایی به خانه مورد نظر در حوالی خیابان هرندی رفت با جسد مردی ۵۰

ساله روبرو شدند که سیم برق دور گردنش پیچیده شده و مرده بود. متهم که بشدت ناراحت بود، گفت: «این خانه به نام برادرم بود وقتی مادرم فوت کرد من و برادرم با هم تنها در این خانه زندگی می‌کردیم هر دو معتاد بودیم اما برادرم همیشه مراذیت می‌کرد و با هم اختلاف داشتیم. او سر هر موضوعی به

محدوده اعلام‌شده شدند.»

وی افزود: «هنگام دستگیری، متهمان با موتورسیکلت متواری شدند که همکاران ما پس از تعقیب و گریز طولانی خیابان‌به‌خیابان و کوجه‌به‌کوجه، چندین کیلومتر آنها را تعقیب کرده و سرانجام متهمان را متوقف کردند. متهمان در حین دستگیری از سلاح سرد و افشانه (اسپری) برای مقابله با مأموران استفاده کردند؛ با این حال مأموران طبق قانون به‌کارگیری

داماد جسد پدروزشی را

داخل گودال انداخت

گروه حوادث: مرد جوان که پس از قتل پدروزش جسد

او را داخل گودال آب انداخته بود با پیگیری‌های پلیس مراغه دستگیر شد. سرهنگ توحید فارسی فرمانده انتظامی شهرستان مراغه گفت: «چندی قبل خبر ناپدید شدن مردی میانسال در یکی از روستاهای اطراف مراغه به پلیس اعلام شد و موضوع ناپدید شدن او در دستور کار پلیس قرار گرفت. با اشراف اطلاعاتی و شیوه‌های علمی کشف جرم، کارآگاهان به داماد وی که با او مشکلات خانوادگی داشت مشکوک شده و با راهنمایی خانواده و بررسی‌های لازم متهم‌را در حال فرار در شهرستان کرج دستگیر کردند. فارسی ادامه داد: جسد پد رزن که با ضربات سخت به سر به قتل رسیده و داخل گودال آب انداخته شده بود نیز کشف و برای بررسی بیشتر به پزشکی قانونی منتقل شد. قاتل در اعترافات خود اعلام کرد پد رزش را به علت اختلاف خانوادگی به قتل رسانده است. پرونده قتل پس از تکمیل مقدماتی تحویل مقام قضایی شده و قاتل نیز روانه زندان شد. فرمانده انتظامی مراغه یادآوری کرد: فراگیری مهارت‌های کنترل خشم و مراجعه به مشاوران خانوادگی می‌توانست از وقوع این حادثه تلخ پیشگیری کند.

حوادث

← از گوشه و کنار ایران

مرگ دو کارگر نوجوان در تصادف

برخورد اتوبوس با دو خودروی حامل کارگران منجر به مرگ دو پسر نوجوان شد.

به گزارش ایلنا، حادثه برخورد یک دستگاه اتوبوس با دو خودرو که حامل کارگران سوخت‌بر بود زمانی رخ داد که این خودرو در محور زاهدان به خاش در محدوده اسکل آباد در سیستان و بلوچستان در حال تردد بودند در این حادثه، دو سوخت‌بر به‌نام «آرمان سنجرانی» ۶ساله و «عادل شیبانی» ۱۸ ساله، بر اثر شدت جراحات وارده جان خود را از دست دادند. سوخت‌بری همچنان تنها راه درآمد بسیاری از خانواده‌ها در سیستان و بلوچستان به‌دلیل نبود شغل و معیشت پایدار است؛ به همین دلیل هر چند روز یکبار به دلیل نبود ایمنی جاده‌ها، فرسودگی خودروها و تعقیب و گریزهای مکرر شاهد مرگ و مصدومیت تعدادی کارگر جوان هستیم.

تصادف قطار با گله گوسفندان

برخورد قطار مسافربری مشهد - تبریز با گله گوسفندان در محدوده شهرستان مراغه منجر به تلف شدن ۱۰۰ رأس گوسفند شد. این قطار از مبدأ مشهد مقدس عازم تبریز بود که در فاصله ۱۰ کیلومتری مراغه به هشتروند و مقابل کارخانه آردسازی این حادثه رخ داد و قطار پس از توقف کوتاه به مسیر خود ادامه داد. فرزاز احمدی رئیس دامپزشکی شهرستان مراغه، تعداد تلفات گوسفندان در این سانحه را ۱۱۳ رأس اعلام و به ایرنا گفت: «تعداد یکصد رأس از گوسفندان که تلف شده بودند توسط عوامل این مجموعه در محل حادثه معدوم شدند. ۱۳ رأس گوسفند آسیب‌دیده هم برای بررسی سلامتی و بهداشتی به کشتارگاه مراغه منتقل شدند تا در صورت نداشتن مشکل سلامتی و شرعی نسبت به کشتار آنها اقدام شود.»

مجید فرشتی مدیرکل بحران استانداری آذربایجان شرقی گفت: «ساعت یک بامداد سه‌شنبه ۲۴ مهر چوپانی در حال چرای احشام بود که به دلیل بی‌احتیاطی، این حادثه اتفاق افتاده است. بر اثر گزارش اولیه ۱۰۰ رأس گوسفند در این حادثه تلف شدند.»

دستگیری متهم فراری در نقطه صفر مرزی

عامل قتل مسلحانه مرد جوان ریگانی در یک قدمی خروج از کشور دستگیر شد.

سرهنگ مهدی پورمیانایی جانشین فرمانده انتظامی استان کرمان در تشریح این خبر اظهار کرد: «اواخر شهریور امسال، قتل مسلحانه مردی جوان در حوزه شهرستان ریگان رخ داد و بلافاصله، تیم جنایی پلیس آگاهی استان با پی‌جویی‌ها و اقدامات اطلاعاتی، عامل این قتل را شناسایی و ردزنی کردند. در نهایت مأموران از حضور این فرد در یکی از نقاط استان اصفهان مطلع و با اعزام یک تیم عملیاتی از مأموران پلیس آگاهی به استان اصفهان، موفق شدند متهم فراری را دستگیر کنند. عملیات دستگیری این متهم پس از ۲۴ ساعت تعقیب و مراقبت نامحسوس و در حالی که قصد خروج از مرزهای شمال غرب کشور را داشت، انجام شد.»

مرگ نگهبان در آتش سوزی کانکس

حریق در کانکس ساختمان نیمه کاره‌ای در شهرک کوثر قزوین منجر به فوت نگهبان کانکس شد. رضا معروفی افسر کشیک سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری قزوین، گفت: «در پی تماس شهروندان با سامانه ۱۲۵ مبنی بر وقوع آتش‌سوزی در یک کانکس واقع در ساختمان نیمه کاره‌ای در شهر کوثر، بلافاصله نیروهای عملیاتی از ایستگاه‌های چهار

مینودر و پنج یونک به محل حادثه اعزام شدند. با حضور سریع آتش‌نشنان در محل و عملیات اطفای حریق مشخص شد فردی که در داخل کانکس حضور داشت (نگهبان) دچار سوختگی شدید شده و جان خود را از دست داده است.» تحقیقات درباره علت این حادثه ادامه دارد.

پایان شرارت‌های سارقان مسلح گلستان

سه سارق مسلح که با خودروی پژو بدون پلاک از شهروندان سرقت می‌کردند، از سوی پلیس دستگیر شدند. سرهنگ کاراگاه «امیرحسام» رئیس پلیس آگاهی فرماندهی انتظامی استان گلستان گفت: «این افراد در چند مرحله با استفاده از خودرو بدون پلاک، اقدام به سرقت از شهروندان کرده و در یکی از موارد نیز برای فرار از صحنه جرم، به سمت مردم تیراندازی کرده بودند. پس از تشکیل پرونده و انجام اقدامات اطلاعاتی گسترده، مشخص شد متهمان پس از ارتکاب جرایم خود به یکی از شهرستان‌های همجوار متواری شده‌اند. بنابراین کارآگاهان اداره مبارزه با جرائم جنایی پلیس آگاهی استان و مأمورین پلیس آگاهی کتید کاووس با هماهنگی مقام قضایی، در عملیاتی غافلگیرانه و با اشراف اطلاعاتی دقیق، محل اختفای آنان را شناسایی و هر سه نفر را دستگیر کردند.»

وی افزود: «در بازرسی از مخفیگاه متهمان، سلاح شکاری و پنجستر که در جریان سرقت‌ها استفاده شده بود، کشف و ضبط شد.»

حوادث جهان

آتش سوزی در مدرسه دخترانه

یک مدرسه دخترانه در شهر کوفه به دلیل اتصال برق دچار آتش‌سوزی شد. یک منبع در اداره دفاع مدنی در استان نجف از وقوع آتش‌سوزی در یکی از مدارس ابتدایی دخترانه شهر کوفه خبر داد و گفت: «تمامی دانش‌آموزان از کلاس‌ها خارج شدند و تیم اطفای حریق برای مهار آتش وارد محل حادثه شدند.»

رسانه‌های عراق اعلام کردند، آتش‌سوزی در مدرسه دخترانه در نزدیکی شارع المطار(خیابان فردگاه) نجف اشرف رخ داده و شماری از دانش‌آموزان دچار حالت خفگی شده‌اند. از طرفی دیگر علی تویج، سخنگوی اداره دفاع مدنی در استان نجف اعلام کرد که بر اساس اطلاعات اولیه این آتش‌سوزی در نتیجه اتصال برق رخ داده است. وی اشاره کرد که تیم آموزشی و دانش‌آموزان از طریق پنجره‌ها و پله‌های اضطراری خارج شدند و در پشت بام پناه گرفتند.

فرانسه

سقوط ۳ جرتقیل در تندباد

تندباد شدید باعث سقوط سه دستگاه جرتقیل ساختمانی در شمال پاریس شد و یک کارگر ساختمانی جان خود را از دست داد و حدود ۱۰ نفر دیگر نیز مصدوم شدند.

به گزارش گاردین، مقامات پلیس فرانسه اعلام کردند به دنبال گردبادی که روز دوشنبه مناطقی در شمال پاریس را درنوردید، سه جرتقیل ساختمانی واژگون شد که در نتیجه آن یک کارگر جان خود را از دست داد و حدود ۱۰ کارگر دیگر مصدوم شدند که وضعیت جسمی چهار نفر آنها وخیم اعلام شده است. شهر «ارمونت» در حدود ۲۰ کیلومتری شمال شرق پاریس، بیشترین آسیب را از این گردباد ناگهانی دید که باعث برجا ماندن خساراتی در حدود ۱۰ منطقه شد.

دادستان منطقه‌ای گفت که یک کارگر ساختمانی ۲۳ساله کشته و ۱۰ نفر زخمی شده‌اند که حال چهار نفر از آنها وخیم است. مقامات اعلام کردند، این گردباد جرتقیل‌ها را واژگون کرده و سقف ساختمان‌ها را از جا کنده است. وزیر کشور نیز گفت که این طوفان با «شدت ناگهانی و نادر» بوده است.

توپ و تور

استقلال همچنان بازی هایش را می برد

گرگان و نفت در تعقیب صدرنشین

فرخ حساسی/ هفته چهارم لیگ برتر بسکتبال ایران با تثبیت صدرنشینی استقلال تهران و درخشش تیم‌های مدعی نفت و گاز زاگرس جنوبی، طبیعت اسلامشهر و شهرداری گرگان به پایان رسید. استقلال با هدایت مهران شاهین طبع و در حضور چهره‌هایی چون ارسلان کاظمی، با برتری ۹۹ بر ۷۵ مقابل مهگل البرز چهارمین پیروزی متوالی خود را جشن گرفت و نشان داد که آغاز مقتدرانه‌اش در فصل جاری اتفاقی نیست. کاظمی با ثبت ۱۵ ریدباند و ۶ پاس گل بهترین بازیکن زمین بود و بار دیگر نقش کلیدی خود را در ساختار تیمی آن‌ها نشان داد. در دیگر دیدار مهم، شهرداری گرگان با نمایشی پرقدت در آمل، کاله مازندران را ۸۵ بر ۷۰ شکست داد تا همچنان یکی از جدی‌ترین مدعیان قهرمانی باقی بماند. جردن همیلتون با ۲۶ امتیاز و کارایی خیره‌کننده ۴۱، ستاره بی‌چون‌وچرای میدان بود. نفت و گاز زاگرس جنوبی نیز با درخشش محمد جمشیدی برابررعد پدافند اصفهان ۸۹ بر ۷۰ به برتری رسید و در کورس بالای جدول ماند. طبیعت اسلامشهر هم در سهندج با حساب ۹۲ بر ۶۴ پاس کردستان را از پیش‌رو برداشت و توانست به سومین برد خود دست یابد.

پترونین ماهشهر دومین پیروزی فصل خود را برابر پایش پارت شاهرود به دست آورد و پالایش نفت آبادان نیز در مصافی نزدیک، گلنور اصفهان را شکست داد تا نشان دهد هنوز تیمی است که نباید دست‌کم گرفته شود. با این نتایج، استقلال در صدر جدول قرار دارد و تیم‌های گرگان، نفت و طبیعت در تعقیب آن هستند.

بحران ثبات در بسکتبال بانوان

در حالی که لیگ برتر بسکتبال بانوان از دوم آبان آغاز می‌شود، انصراف نماینده اصفهان در آستانه شروع فصل، چالشی تازه برای سازمان لیگ ایجاد کرده است. طبق اعلام فدراسیون، به جای قرعه‌کشی مجدد، بازی‌هایی که یک طرف آن تیم اصفهان بود، لغو می‌شود و هر هفته یک تیم استراحت خواهد داشت. غیبت اصفهان، استانی که زمانی از پایه‌های اصلی بسکتبال ایران محسوب می‌شد، نشانه‌ای نگران‌کننده از بی‌ثباتی مدیریتی در این حوزه است. تکرار تجربه مشابه در تیم مردان دوب‌آهن نیز گواهی است بر اینکه بسکتبال این استان با وجود استعدادها و ظرفیت‌های پالایش، از نبود برنامه‌ریزی حرفه‌ای رنج می‌برد. این بی‌ثباتی در حالی رخ می‌دهد که اصفهان در رده‌های پایه همچنان موفق است و قهرمانی در المپیاد استعدادهای برتر دختران یادآور پتانسیل بالای آن در بسکتبال بانوان است.

سوزه

قدرت‌نمایی تیم ملی گلبال ایران در آسیا

سه‌میه جهانی با هت‌تریک قهرمانی

گروه ورزشی/ تیم ملی گلبال ایران با کسب سومین قهرمانی متوالی خود در رقابت‌های آسیا-پاسفیک، سه‌میه حضور در رقابت‌های جهانی را به دست آورد. این مسابقات به میزبانی اسلام‌آباد پاکستان برگزار شد و ملی‌پوشان ایران در گروه A با تیم‌های تایلند، عربستان، استرالیا و عراق رقابت کردند. در حالی که گروه B شامل کره جنوبی، چین، قزاقستان، پاکستان و ازبکستان بود.

شاگردان دوستانه با شکست تمام رقبای خود و صدرنشینی در گروه، به دور دوم صعود کردند و در این مرحله نیز ازبکستان را پشت سر گذاشتند. در مرحله نیمه‌نهایی، ایران با تیم شگفتی‌ساز تایلند مواجه شد و بار دیگر با پیروزی، جواز حضور در فینال و رقابت‌های جهانی هاگنکو را به دست آورد. در دیدار نهایی، ملی‌پوشان ایران با نتیجه ۲-۴ تایلند را شکست داده و با هت‌تریک قهرمانی خود، قدرت بلامنازع گلبال ایران در آسیا را به رخ کشیدند. بهمن دوستی، سرمربی تیم ملی با خوشحالی در گفت‌وگو با خبرنگار «ایران» می‌گوید: «دو سه قابل با قهرمانی در همین رقابت‌ها، سه‌میه پارالمپیک ۲۰۲۴ پاریس را کسب کردیم و در پاریس نیز به مقام پنجم رسیدیم. آسیا امروز قطب گلبال جهان است و تیم‌های مطرح جهانی رقبای ما محسوب می‌شوند. با این قهرمانی، جام قهرمانی را در غرب آسیا حفظ کردیم.»

غفور کارگری، رئیس کمیته ملی پارالمپیک، با انتشار پیامی، این موفقیت تاریخی تیم ملی گلبال مردان ایران را تبریک گفت و کسب سه‌میه جهانی را ستود.

صعود به دماوند از چهار جبهه

گروه ورزشی/ نعمت‌الله یزدانی کوهنوردی است که از چهار جبهه قله دماوند را فتح کرد. در حالی که دیروز روز کوهنوردی بود اما یزدانی چند روز قبل فتح دماوند را از جبهه جنوبی یعنی بارگاه سوم شروع کرد و بعد از جبهه شمالی با تخت فریرون یا به قله دماوند گذاشت، او یک بار هم از جبهه شمالی یعنی چنانچه ۵ هزار به دماوند رسید و از جبهه غرب یعنی پناهگاه سیمرغ هم دماوند را فتح کرد و آخر سر به جبهه جنوبی بارگاه سوم رسید. صعودی پیوسته که ۱۴ ساعت و ۲۰ دقیقه و ۱۸ ثانیه طول کشید.

قهرمان تک نفره سنگین وزن روئینگ آسیا

مجللی: ویتنام محک خوبی نبود

نقل قول

به نظر او به رغم غایبان بزرگ آسیایی ویتنام، رقابت‌ها سطح پایینی نداشت: «هرچند چین و ژاپن غایبان بزرگ قهرمانی آسیا بودند، اما سطح رقابت‌ها پایین نبود و ما با بقیه تیم‌ها رقابت خیلی خوبی داشتیم. برخلاف ادعای بعضی از بچه‌ها چین دوره‌های برای ناگویا نمی‌داند: «قهرمانی آسیا برای بازیهای آسیایی ۲۰۲۶ ناگویا محک خوبی نبود.»

اولین بار غایب بود. فاصله قایق‌ها در دو نفره و تک نفره سنگین وزن هزارم ثانیه است. «قهرمان تک نفره سنگین وزن آسیا درباره دلیل انصراف از فینال چهارنفره می‌گوید: «یکی از بچه‌های تیم قبل از اعزام مریض شده بود که من هم از او ویروس گرفتم. در واقع من مصدوم نبودم و به خاطر مریضی و مسمومیت پزشک فدراسیون جهانی اجازه نداد که در قایق چهار نفره سر

حاضر نشده‌اند با استفاده از یک پرواز چهار ساعته داخلی به دهلی، از تحمیل معطلی‌های طولانی و یک کورس پروازی اضافه به ملی‌پوشان جلوگیری کنند؟

گزارش یک

محمدرضا رحیم‌پور/ کاروان تیم ملی فوتبال زنان ایران پس از سفری طاقت‌فرسا و طولانی، سرانجام به شهر شیولونگ هند رسید تا در تورنمنت تدارکاتی سه‌جانبه برابر تیم‌های هند و نیپال به میدان برود. این سفر که در مجموع حدود ۲۹ ساعت طول کشید، از سه پرواز بین‌المللی و یک مسیر زمینی تشکیل شده بود؛ مسیری که خستگی مفرطی را برپیکره بازیکنان و کادر فنی تحمیل کرده است. ملی‌پوشان فوتبال زنان، صبح روز دوشنبه تهران را به مقصد دوبی ترک کردند و پس از توقفی چهار ساعته در این شهر، راهی دهلی نو شدند. توقف هفت‌ساعته در فرودگاه دهلی و پرواز بعدی به مقصد کلکنه، تنها بخشی از مسیر دشوار کاروان ایران بود که در نهایت با دو ساعت پیمودن مسیر زمینی به شیولونگ خاتمه یافت. بدین ترتیب، تیم ملی زنان پس از قریب به سی ساعت سفر، در شرایطی نامطلوب از حیث آمادگی جسمانی به محل برگزاری مسابقات رسیدند.

این در حالی است که کریطور پروازی مستقیم تهران-دهلی‌نو برای شرکت‌های هواپیمایی داخلی برقرار است. سؤالی که آذهان را به خود مشغول ساخته، این است

آخرین شانس آسیایی استقلال مقابل الوحدات

می خواهیم زنده بمانم

گروه ورزشی/ استقلال که با پیروزی مقابل مس رفسنجان تا حدودی از اوضاع بحرانی هفته‌های اخیر خود خارج شده، فرصت این را دارد تا با پیروزی در بازی خانگی امروز مقابل تیم الوحدات اردن، شانس صعود به مرحله حذفی لیگ قهرمانان آسیا را زنده نگه دارد. شاگردان سایپنتو پس از شکست هفت بر یک مقابل الوصل (امارات که سنگین‌ترین باخت تاریخ باشگاه را رقم زد، در دومین بازی از این مسابقات نیز با یک گل مغلوب المحرق بحرین شدند و برای باقی ماندن در این

مسابقات، چاره‌ای جز کسب حداقل، ۳ برد در ۴ بازی پیش رو ندارند. استقلال که ستارگان اصلی خود را در اختیار دارد، همان‌طور که سایپنتو در نشست خبری پیش از بازی گفت محکوم به پیروزی است و در صورت برد مقابل الوحدات، برای اولین بار در این فصل دو برد متوالی را کسب خواهد کرد. در سمت مقابل تیم الوحدات اردن نیز شرایطی مشابه استقلال دارد و در دو بازی ابتدایی خود مقابل الوصل و المحرق، با تنها یک گل زده و شش گل خورده شانس کمی برای صعود

کشتی فرنگی ایران باز هم تاریخ‌ساز می‌شود

ثانیه‌شماری برای رکوردی دست‌نیافتنی

فیتیله‌پیچ

محسن وظیفه/ از ۱۰۴ سال پیش، مسابقات کشتی فرنگی در هلستینکی فنلاند آغاز شد و ایران نیز برای نخستین بار در سال ۱۹۶۱، با مدال نقره‌ای در مسابقات جهانی،

چالش‌های اسکوچیج بعد از پیروزی پر گل در لیگ نخبگان

تراکتور در تونل وحشت

گروه ورزشی/ پیروزی تراکتور در سومین دیدار مرحله گروهی لیگ نخبگان، نشان داد تیم دراگان اسکوچیج می‌تواند به آینده‌ای روشن امیدوار باشد. با این حال، اگر سرخ‌پوشان تبریزی پس از این موفقیت چشمگیر برتر به مصاف گل‌گهر صدرنشین برود، دیداری که بسیاری از کارشناسان از آن به‌عنوان یکی از حساس‌ترین و تعیین‌کننده‌ترین مسابقات شاگردان اسکوچیج می‌می‌کنند. پس از آن نیز تراکتور در دیداری سنگین باید در ورزشگاه بدون تماشاگر به مصاف

کرد: «تکرار چنین نتیجه‌ای کار آسانی نیست؛ این پیروزی یک اتفاق بود که بعید است دوباره به همان شکل تکرار شود.» تراکتور که با برد مقابل الشارجه چهار پله در جدول لیگ نخبگان صعود کرد، حالا باید در هفته هشتم لیگ برتر به مصاف گل‌گهر صدرنشین برود؛ دیداری که بسیاری از کارشناسان از آن به‌عنوان یکی از حساس‌ترین و تعیین‌کننده‌ترین مسابقات شاگردان اسکوچیج می‌می‌کنند. پس از آن جایگاه مطلوب تراکتور را پس از پیروزی درخشان مقابل الشارجه حفظ کند.

گروه ورزشی/ علی‌رضا معینی، رکورددار حرکت یک‌ضرب در دسته ۹۴ کیلوگرم، به‌عنوان پرچمدار کاروان ایران در بازی‌های کشورهای اسلامی ریاض انتخاب شد. در حالی که قرار بود علی داوودی پرچمدار باشد، اما به‌دلیل مصدومیت از ناحیه کتف در قهرمانی جهان و انصراف از حضور در بازی‌های کشورهای اسلامی برای پیگیری درمان، کمیته ملی المپیک وظیفه پرچمداری را به معینی، ملی‌پوش دسته ۹۴ کیلوگرم و رکورددار حرکت یک‌ضرب جهان، سپرد. اتفاقی که معینی هرگز انتظارش را

نداشت، اما اکنون از آن خوشحال است و می‌گوید: «البته پرچمداری کاروان در ریاض برای وزنه‌برداری افتخار بزرگی بود و خوشحالم که پس از انصراف علی داوودی، این افتخار در رشته وزنه‌برداری باقی ماند. هرچند فکر نمی‌کردم قرعه به نام من بیفتد، اما خدا را شکر پرچمدار شدم؛ اتفاقی که برایم افتخار بزرگی محسوب می‌شود. او که ۱۴ روز پیش در رقابت‌های قهرمانی جهان با مهارت ۱۸۲ کیلوگرمی در حرکت یک‌ضرب، رکورد جهان را شکست و مدال طلا گرفت، حالا برای درخشش

کردیم بدن‌ها و رکوردهای ما برگشت. طلای من به خاطر تمرینات مربی روسی بود. امیدوارم تا بازیهای آسیایی که قرار است در اردو با او کار کنیم نتیجه خیلی بهتری بگیرم.»

نتیجه روئینگ برای تمرینات یکسال قبل است. اگر مدال خوبی گرفتیم یا اگر بقیه ناراضی هستند به تمرینات غیر اصولی آنها برمی‌گردد. این یکی، دو ماهی که با مربی روسی تمرین

توجه رسانه‌ای، همچنان قربانی نا‌هماهنگی‌های مدیریتی و بی‌توجهی ساحتی در سطح تصمیم‌گیری است. سفری که می‌توانست در کمتر از ۱۰ ساعت به اتمام برسد، در سایه بی‌برنامگی به ۲۹ ساعت تبدیل شد؛ سفری که نکته بار دیگر پرسش قدیمی درباره عدالت ورزشی میان زنان و مردان را زنده کرد.

است. تداوم این روند، علاوه بر ایجاد فرسودگی جسمی در میان بازیکنان، خطر آسیب‌دیدگی را نیز افزایش می‌دهد؛ موضوعی که می‌تواند آثار منفی خود را هم در لیگ و هم در مسابقات رسمی آینده تیم ملی بر جای گذارد. واقعیت آن است که فوتبال زنان ایران در سال‌های اخیر با وجود پیشرفت فنی و افزایش

بود تیم ملی شنبه شب به تهران بازمی‌گردد، اکنون خبر می‌رسد این بازگشت به عصر یکشنبه موکول شده است. این تغییر، عملاً فاصله استراحت ملی‌پوشان پیش از آغاز دوباره مسابقات لیگ برتر را به کمتر از ۴۸ ساعت کاهش می‌دهد. این تصمیم، با اعتراض برخی باشگاه‌ها همراه شده، اما به دلیل فشرده‌گی تقویم مسابقات، احتمال تعویق دیدارهای هفته آینده بسیار اندک

زعم کارشناسان، خستگی ناشی از سفر طولانی، تأثیری انکارناپذیر بر عملکرد فنی تیم داشت. بدیهی است که حتی تمرین‌های ریکاوری نیز قادر به بازگرداندن بازیکنان به سطح مطلوب پیش از مسابقه نخواهد بود. نکته قابل تأمل دیگر، تغییر در زمان بندی بازگشت کاروان ایران به کشور است. در حالی که کمیته فدراسیون پیش‌تر اعلام کرده

مدیران تازه‌کاری که علاقه عجیبی به مصاحبه دارند

پرسپولیس برای خروج از بحران کار می‌خواهد!

دوب‌آهن و تراکتور باشند اما برای مطرح کردن خود در فضای رسانه‌ای و تمام کردن کار جذب مربی به نام خود، رویه مصاحبه کردن درباره آینده باشگاه را در پیش گرفته‌اند. شاید دیده شدن در فضای رسانه‌ای و شهرت بین هواداران پرسپولیس به خصوص در شرایطی که همه هواداران انتظار حضور مربیان مطرح در تیم را دارند، برای مدیران فعلی پرسپولیس جذابیت بالایی داشته باشد اما وظیفه اصلی آنها، کار کردن برای پرسپولیس و دور کردن شرایط بحرانی فعلی از تیم است.

حالی است که سرمربی پرسپولیس یعنی وحید هاشمیان همچنان با تعهد کاری بالا و مثال زدنی خود در تمرینات باشگاه حاضر می‌شود و این نوع صحبت‌ها در فضای علمی توهین به شخصیت سرمربی باشگاه محسوب می‌شود و کار هاشمیان برای ادامه کار در پرسپولیس به شدت دشوار خواهد بود. نکته اصلی اینجاست که مدیران پرسپولیس در شرایط فعلی و بحرانی باشگاه پیش از هر چیز باید به دنبال کار، تزریق آرامش و ایجاد شرایطی مناسب برای بازیکنان پیش از دو جدال سخت مقابل

اولیا بهزاد اول / از زمان جدایی رضا درویش از پرسپولیس و شکل‌گیری شرایط جدید در هیأت مدیره، مدیران حاضر در باشگاه پرسپولیس به هر دری می‌زنند تا خود را در فضای مجازی و اخبار مطرح کنند. در حالی که تکلیف نیمکت پرسپولیس برای بازی‌های آینده همچنان مشخص نیست، اعضای هیأت مدیره پرسپولیس به‌طور مستقل و گاهی نااهم‌نگ، صحبت‌هایی را در فضای رسانه‌ای در خصوص مذاکره با گزینه‌های باشگاه از جمله برانکو ایوانکوویچ و اوسمار ویرا مطرح کرده‌اند. این در

وزن خود محسوب می‌شوند؛ غلامرضا فرخی در وزن ۸۷ کیلوگرم، که یک ماه پیش قهرمان بزرگسالان جهان شد و فردین هدایتی در وزن ۱۳۰ کیلوگرم، پس از امین میرزازاده، بهترین سنگین‌وزن جهان. امروز مسابقات چهار وزن دوم که روز دوشنبه در دیدار با رهبر معظم انقلاب نیز حضور داشت، درباره آن دیدار می‌گوید: «ما از صحبت‌های حضرت آقا درس می‌گیریم و ان‌شاء‌الله جوانان در همه عرصه‌ها با دعای خیر رهبر برای کشورمان موفقیت‌های بزرگی به دست آورند.»

می‌خواهم در ریاض بهترین نتیجه را بگیرم

معینی: پرچمداری افتخار بزرگی است

نداشت، اما اکنون از آن خوشحال است و می‌گوید: «البته پرچمداری کاروان در ریاض برای وزنه‌برداری افتخار بزرگی بود و خوشحالم که پس از انصراف علی داوودی، این افتخار در رشته وزنه‌برداری باقی ماند. هرچند فکر نمی‌کردم قرعه به نام من بیفتد، اما خدا را شکر پرچمدار شدم؛ اتفاقی که برایم افتخار بزرگی محسوب می‌شود. او که ۱۴ روز پیش در رقابت‌های قهرمانی جهان با مهارت ۱۸۲ کیلوگرمی در حرکت یک‌ضرب، رکورد جهان را شکست و مدال طلا گرفت، حالا برای درخشش

«ایران» به بحث گذاشت

چرا قوانین متروک می‌شوند؟

چندی پیش عزت‌الله ضرغامی چهره باسابقه جریان اصولگرایی در یادداشتی برای روزنامه ایران، مفهوم «قانون متروک» را برای برخی قوانین به کار برد. عضو شورای عالی فضای مجازی در این یادداشت توضیحی درباره چرایی اجرانشدن مصوبه عفاف و حجاب ارائه کرد و در بند ششم متن خود نوشت «قانون ممنوعیت ماهواره امروز متروک شده و به آن عمل نمی‌شود» و اضافه کرد «سال‌ها پیش رهبر معظم انقلاب، هرگونه مداخله و حضور مأموران نیروی انتظامی در خانه‌های مردم و ضبط اموال و دستگیری آنان را ممنوع کردند. کما اینکه امروز هم گشت ارشاد متروک شده و همه دلسوزان انقلاب به نادرستی و ناکارآمدی آن اذعان دارند.»

روزنامه ایران به بهانه اشاره ضرغامی به ضرغامی «قانون متروک»، این پرسش را با حقوقدانان و قانونگذاران به بحث گذاشت که کدام قوانین و چرا متروک می‌شوند؟

یادداشت

مرتضی گل‌پور

دبیر گروه سیاسی

«قانون» همزاد «فلسفه سیاسی» است. از آن زمان که سقراط در خیابان‌های شهر آتن با پرسش از «چیستی زندگی خوب» و «فضیلت‌های انسانی» و اینکه چگونه می‌توان به زندگی خوب و توأم با فضیلت دست یافت طرح پرسش می‌کرد و با شهروندان دموکراسی آتن به گفت‌وگو می‌نشست، پای «قانون» هم در میان بود. اما مسأله قانون این نبود که سقراط یا فیلسوفان بعد از او این پرسش را طرح کنند که «قانون چیست و از کجا نشأت می‌گیرد؟ با کمی تسامح، از سقراط تا افلاطون و ارسطو و بعدها ماکیاوولی و توماس هابز، قانون همیشه مفروض بوده است. منظور اینکه در همه نظریه‌های فلسفه سیاسی قانون همیشه از پیش وجود داشته است و فیلسوفان نیازی نمی‌دیدند که درباره ضرورت وجود قانون، چرایی وجود قانون و منشأ تصویب آن بحث و آن را اثبات کنند. در همه نظریه‌ها، قانون فرع بر «نظام سیاسی» است. با کمی تسامح، نزد این فلاسفه سیاسی، مسأله اثبات این نبود که باید قانون وجود داشته باشد یا نداشته باشد، مسأله آن این بود که قانون قرار است چه کاری انجام دهد. یعنی قانون چه هدفی را دنبال کند و چه باید کرد تا قانون در تحقق اهداف قانونگذار یا نظام سیاسی هرچه بیشتر موفق تر باشد. افلاطون در کتاب‌های «جمهور» و «قوانین» قانون را ابزار نظام

سیاسی برای دستیابی به جامعه مطلوب یا وسیله رسیدن به غایتی می‌داند که اساساً نظام سیاسی برای آن تشکیل شده است. برای ارسطو نیز قانون چنین جایگاهی دارد. بسته به اینکه نظم سیاسی دموکراسی است یا اشرافی، الیگارشسی است یا شاهی، قانون می‌بایست در خدمت غایت همان نظم سیاسی قرار داشته باشد. جالب اینکه به اعتقاد تقریباً همه این فیلسوفان سیاسی، یعنی از کلاسیک‌هایی چون سقراط تا مدرن‌هایی چون هابز، قانون امر لایتنجری و مقدس نبود. به عنوان مثال، افلاطون در کتاب‌های متعدد خود، با پذیرش این واقعیت که جامعه در مسیر تحول خود دچار تغییر می‌شود و رویکردهای شهروندان و مسأله‌های آنان تغییر می‌کند، معتقد بود لاجرم قانونگذار، اعم از فیلسوف-شاه یا مردم در نظام‌های دموکراسی باید قوانین را به گونه‌ای بازیابی کنند که همچنان مردم را در مسیر غایت «مدینه فاضله» یا هر غایت دیگری، هدایت کنند.

با نیکولو ماکیاوولی خاستگاه و مفهوم قانون اندکی تغییر کرد. ماکیاوولی در «گفتارها» به تفصیل تشریح کرد که برخلاف آنچه افلاطون اندیشیده است، خاستگاه قانون تلاش برای رسیدن به غایت مطلوب شهر و شهروندان نیست. او نشان داد که خاستگاه قوانین در جوامع جدید، جوامعی که به دنبال تحولات اقتصادی دگرگون شده بودند و طبقات جدیدی ظهور کرده بودند، نزاع‌ها، برخوردها و چالش‌هایی است که میان صاحبان قدرت و بی‌قدران شکل می‌گیرد. ماکیاوولی چیزی را توصیف کرد که پنج قرن بعد، فرانسویس فوکویاما آن را با سازوکار اجتماعی سیاسی «ظارت-موازنه» توضیح داد. به این معنی که گروه‌های

در غیاب فلسفه قانون

مختلف جامعه، از گروه‌های اقتصادی تا اجتماعی و فرهنگی، بنابه اندازه‌های قدرت‌های خود، بگذرند. این مهار می‌کنند. بعدها عجم اوغلو و رابینسون این دیدگاه را به «راه باریک آزادی» تعبیر کردند، یعنی این‌که جامعه چه شکلی به خود می‌گیرد، حاصل توازن قوای گروه‌های موجود در آن جامعه است. توماس هابز منشأ قانونگذاری را «لوباتان» می‌داند، یعنی دولت پدرفتری که قدرت خود را از تقویض قدرت تک تک شهروندان به دست آورده است. در نگاه هابز، شهروندان با حفظ حق حیات و حق معاش می‌توانند به کار و زندگی خود بپردازند و بقیه قانونگذاری و حفظ امنیت را به لوباتان بسپارند. پس از ماکیاوولی و هابز، آدام اسمیت در «ثروت ملل» خاستگاه جدیدی برای قانون کشف کرد. کشف آدام اسمیت این بود که مسأله همه‌گروه‌های موجود در جامعه، منافع اقتصادی است. این تعبیر صریح او است (نقل به مضمون) که «هیچ قانون یا مقرره‌ای بی‌طرف نیست و هر قانونی برای آن است که جهت حرکت منافع در جامعه را مشخص کند که چه کسی چه چیزی را برود و چقدر برود.» این کشف آدام اسمیت وقتی صورت گرفت که جامعه اقتصادی درحال قدرت گرفتن و تبدیل شدن به رقیب دولت بود. بعد از آدام اسمیت، ابتدا هگل و بعد مارکس بودند که تکیه بر دیدگاه‌های آدام اسمیت، این نظر را مطرح کردند که منشأ و خاستگاه قوانین، می‌تواند جامعه و نزاع‌های درون جامعه باشد. این دیدگاه کارل مارکس که «دولت چیزی نیست جز هیأت اجرایی برای حل

بالاگرفتن دعوای «مشروع و مشروطه» نشان داد در جامعه ایرانی در نسبت میان قانون و فلسفه آن و نیز سنت دینی شکافی وجود دارد. این دعوای فکری و سیاسی تا امروز هم ادامه‌دار شده است. تعیین نهاد سیاسی نگهبان در قانون اساسی و تعریف این هر متن مصوب نمایندگان فقط در صورتی قانون است که شورای نگهبان آن را تأیید کند، راه‌حلی بود که نویسندگان قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای این شکاف پیدا کردند. بعدها بنیانگذار انقلاب با تأسیس «مجمع تشخیص مصلحت نظام» صورت‌بندی دیگری از نسبت شرع و عرف و راه‌حل اختلاف‌ها در صورت بروز آنها ارائه داد.

تصاد مشروع و مشروطه دهه ۹۰-۱۳ هجری شمسی، امروز صورت دیگری به خود گرفته است. امروز در ایران به جای فلاسفه سیاسی، جامعه‌شناسان قرار دارند که تعریفی عرفی از قانون ارائه می‌دهند. یعنی معتقدند قانون باید برخاسته از ملت و خواست‌های آن باشد. میدان نظریه‌پردازان جامعه‌شناسان، نظریه‌های دولت-ملت است، نظریه‌های که دولت‌ها را نماد ملت می‌داند، پس نتیجه می‌گیرد که قوانین هم باید نماد خواست ملت باشد. بگذریم از اینکه اساساً ملت هم مفهومی پرمناقشه است و همان‌طور که آدام اسمیت و بعدها «سنسراسولسون» به تبعیت از آدام اسمیت نشان داد، آنچه که ملت نامیده می‌شود، در واقع گروه‌های مختلف اقتصادی و سیاسی و اجتماعی، با منافع‌ها، سود و زیان‌های متفاوت هستند. بنابراین قانون خوب، قانونی است که حاصل جمع این منافع‌ها باشد و هر گروه را به نوعی راضی کند.

قوانین متروک و نظم خودجوش جامعه

چرا جامعه قوانین ناکارآمد را کنار می‌زند؟

فرهاد فرحانکیان
حقوقدان

در نظام‌های حقوقی همیشه قوانینی وجود دارند که اگرچه رسماً لغو نشده‌اند؛ اما در عمل از سوی نهادهای اجرایی و قضایی کنار گذاشته شده‌اند. این قوانین که به آن‌ها «قوانین متروک» گفته می‌شود، به لحاظ شکلی همچنان معتبرند؛ اما از نظر اجتماعی و کارکردی از حیات ساقط شده‌اند. چرا جامعه و حتی دولت، گاه به صورت ناخودآگاه از اجرای برخی قوانین خودداری می‌کنند؟ برای پاسخ شاید هیچ‌کس به اندازه دیدگاه «فریدریش فون هایک» اقتصاددان و فیلسوف اتریشی، روشنگر نباشد. هایک در کتاب «قانون، قانونگذاری و آزادی» از مفهومی به نام «نظم خودجوش» سخن می‌گوید. از دید او، جامعه حاصل طراحی مرکزی نیست، نتیجتاً تعامل آزادانه میلیون‌ها انسان است؛ انسان‌هایی که از طریق عرف، تجربه و کنش روزمره، قواعد رفتاری مشترک را می‌سازند. در چنین چهارچوبی قوانین اگر با این نظم طبیعی در تضاد باشند، دیر یا زود تهی می‌شوند و این نتیجه‌ای است که قانون عملاً متروک می‌شود.

تضاد نظم رسمی و نظم خودجوش

در هر جامعه‌ای دو نظم همزمان وجود دارد: نظم رسمی، که حاصل تصمیم قانونگذار و نهادهاست، و نظم خودجوش که از دل زندگی اجتماعی و عرف شکل می‌گیرد. هنگامی که این دو نظم از یکدیگر فاصله بگیرند، قوانین بازتاب واقعیت اجتماعی نخواهند بود و چه بسا کارکرد خود را از دست بدهند. در نتیجه، مردم و نهادهای به تدریج از اجرای آن سر باز می‌زنند، بی‌آنکه الزاماً قصد نقض قانون را داشته باشند. از نگاه هایک، قانون زمانی کارآمد است که محصول تجربه اجتماعی و عرف رفتاری باشد؛ نه آنکه برای تحقق اهداف سیاسی یا اخلاقی خاص تصویب شود. قانونگذار اگر جامعه

را مهندسی کند، در واقع برابر جریان طبیعی نظم اجتماعی ایستاده و معمولاً نظم اجتماعی پیروز می‌شود.

قوانین بی‌طرف و قوانین دستوری

هایک میان دو نوع قانون تفاوت می‌گذارد: قوانین بی‌طرف و منفی؛ که صرفاً مانع آسیب به دیگران می‌شوند (مانند منع خشونت یا دزدی)، و قوانین دستوری و هدف‌محور که می‌کوشند رفتار شهروندان را در مسیر خاصی هدایت کنند. در جامعه‌ای آزاد، قوانین از نوع اول باید غالب باشند؛ زیرا به افراد اجازه می‌دهند در چهارچوب احترام به آزادی دیگران، برنامه‌های خود را دنبال کنند. قوانین نوع دوم معمولاً با مقاومت اجتماعی روبه‌رو می‌شوند؛ زیرا به‌جای ایجاد نظم، نوعی اجبار اخلاقی تحمیل می‌کنند. همین مقاومت اجتماعی به متروک‌شدن قانون منجر می‌شود.

تجزیه ایران: از اقتصاد تا سیاست

نظام حقوقی ایران ترکیبی از فقه اسلامی، حقوق مدنی فرانسه و قوانین انقلابی است. این ساختار پیچیده باعث شده پدیده متروک‌شدن قوانین در حوزه‌های گوناگون مشاهده شود. در اقتصاد، نمونه‌های متعددی وجود دارد. بسیاری از قوانین مربوط به کنترل قیمت‌ها، سهمیه‌بندی و محدودیت‌های تجاری دهه‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰، عملاً کنار گذاشته شدند. هرچند هنوز در متون قانونی باقی‌اند، اما بانک مرکزی و وزارت اقتصاد از آن‌ها استفاده نمی‌کنند؛ زیرا با واقعیت اقتصاد و تجارت بین‌المللی ناسازگارند. این نمونه باز نظم خودجوش اقتصادی است که قواعد ناکارآمد را کنار می‌زند. در حوزه اجتماعی و فرهنگی وضع مشابهی دیده می‌شود. قوانینی که در دهه اول انقلاب در حوزه رسانه، موسیقی یا برخی پوشش‌ها وضع شدند، امروز نه تنها اجرایی نمی‌شوند؛ بلکه نهاد‌های رسمی از اجرای آنها پرهیز دارند. این متروک‌شدن محصول تغییر نسل‌ها، گسترش فضای مجازی و تحول در ارزش‌های فرهنگی است؛ نظمی خودجوش که از جامعه برخاسته است.

در سطح حقوق اساسی، نمونه‌های جالب از متروک‌شدن را می‌توان در اصل ۸۷ قانون اساسی یافت که برای اعتماد به

هیأت وزیران را در ظاهر «جمعی» می‌داند. اما دهه‌هاست که مجلس به هر وزیر جداگانه رأی می‌دهد و این روش عرفی جایگزین نص قانون شده است. این نمونه نشان می‌دهد حتی در بالاترین سطوح قانونگذاری نیز نظم عملی می‌تواند بر نظم رسمی غلبه کند. قاعده با اصل اساسی هنوز روی کاغذ زنده است؛ اما در حیات واقعی نظام حقوقی، فاقد حیات مدنی محسوب می‌شود. پژوهشگران مانند مارک توشنت و سانفورد لویسون، این پدیده را نشانه‌ای از شکاف میان قانون اساسی مکتوب و قانون اساسی واقعی می‌دانند؛ جایی که جامعه و نهادها بر اساس عرف و واقعیت جدید عمل می‌کنند، نه متن رسمی.

نقش قاضی در برابر قانون متروک

در نظام قضایی ایران، قاضی موظف است قانون موجود را اجرا کند و نمی‌تواند صرفاً به استناد متروک بودن از اجرای خودداری نماید. اما ابزار «تفسیر پویا» به او امکان می‌دهد میان قانون و واقعیت اجتماعی تعادل برقرار کند. هنگامی که اجرای قوانین موضوعه با عرف یا منافع عمومی در تضاد باشد، قاضی می‌تواند با تفسیر هدف‌محور، از اعمال آن پرهیز کند. این، در عمل همان همگرایی نظم رسمی با نظم خودجوش است که هایک از آن سخن می‌گفت.

روشن ساز کلام: قانون زنده و قانون فاقد حیات

متروک‌شدن قانون الزاماً نشانه ضعف دولت یا بی‌ظنی نیست. گاه نشانه بلوغ اجتماعی است؛ جامعه‌ای که می‌تواند میان قوانین زنده و قوانین مرده تمایز بگذارد، جامعه‌ای پویاست. همان‌گونه که هایک می‌گوید، «قواعد موفق، آن‌هایی هستند که خود مردم، در کنش‌های روزمره‌شان آنها را پذیرفته‌اند.» قانون زمانی زنده است که در رفتار مردم حضور داشته باشد، نه صرفاً در متن مصوبات. در نهایت، پویایی حقوق در توان جامعه برای اصلاح و کنار گذاشتن قوانین ناکارآمد نهفته است، نه در تصویب بی‌پایان مقررات جدید. جامعه‌ای که به عقل جمعی نظم خودجوش خود اعتماد کند، دیر یا زود قوانین متروک را به تاریخ خواهد سپرد و این شاید نشانه‌ای از رشد؛ نه بی‌ظنی باشد.

قوانین متروک و سنجش قابلیت اجرا

امیر کامبیز
نوروزی
حقوقدان

به قانونی متروک گفته می‌شود که اگر چه از نظر حقوقی همچنان معتبر است، اما در عمل اجرایی نمی‌شود. مهم‌ترین علت به وجود آمدن پدیده قانون متروک، بی‌توجهی قانونگذار به واقعیت‌های اجتماعی و نادیده انگاشتن این پرسش است که آیا جامعه قانون وضع شده را خواهد پذیرفت یا خیر. گاه حتی در فرآیند تدوین قانون هم، به این مسأله که آیا دستگاه‌های اجرایی اعم از دولت، نیروی انتظامی و قوه قضائیه می‌توانند قانون را اجرا

کنند یا نکنند، بی‌توجهی می‌شود و به دلیل همین بی‌توجهی قانون تصویب شده مستعد تبدیل به قانون متروک خواهد بود. چنین قانونی عملاً یا هیچ‌گاه اجرایی نمی‌شود یا برای مدت کوتاهی اجرایی می‌شود و بعد از مشخص شدن غیرقابل اجرا بودن فراموش می‌شود. دلیل دیگر ایجاد قوانین متروک، نگاه خاص جامعه و وجود این دیدگاه در برخی حوزه‌هاست که جامعه انکار مجبور است هر قانونی را، هرچند غیرعقلانی و نادرست باشد، بپذیرد. هر چند این نگاه در طول تاریخ قانونگذاری همواره شکست خورده است. در متون قانونی ایران، در سال‌های پیش و چه پس از انقلاب با قوانین و مصوبه‌های متروک متعددی مواجهیم؛ قوانینی که بعضاً موجب ایجاد هزینه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نیز برای کشور شده‌اند. به عنوان مثال یکی از این قوانین که در سال‌های قبل از انقلاب وضع شد «قانون خودداری از کمک به مصدومان» است. بر اساس این قانون، اگر کسی مصدومی را ببیند اما به او کمک نکند، مرتکب جرم شده است. این قانون هیچ وقت عملاً اجرا نشد، زیرا یک قانون کاملاً ذهنی و غیر قابل اجرا بود. بر همین قیاس، بعد از انقلاب اسلامی هم قوانین متعددی از این دست وضع شده‌اند؛ مانند قانون منع نگهداری و استفاده از تجهیزات ماهواره‌ای، قانون ممنوعیت استفاده از ویدیو و تلویزیون آن. اینها قوانینی بودند که مشکلات زیادی برای مردم، دولت و نیروی انتظامی ایجاد کردند، اما در اجرا شکست خورده و به قوانین متروک تبدیل شدند. تا یک دهه پیش بر اساس همین قوانین، مأموران نیروی انتظامی ناچار بودند گاه با انجام عملیات راپل وارد خانه‌های مردم شوند تا تجهیزات ماهواره‌ای را

جمع کنند، فارغ از اینکه خود ورود به خانه مردم بدون مجوز قضایی غیرقانونی است.

در کنار قوانین متروک؛ ما با مقررات متروک هم مواجه هستیم که حاصل تصمیم نهادهای دیگری غیر از دولت و مجلس هستند. به عنوان مثال شورای فرهنگ عمومی کشور بارها مصوباتی درباره لباس ملی، سند سینما، سند موسیقی و مانند اینها داشت که هیچ کدام اثر اجرایی نداشتند و می‌توانیم این مقررات را هم در زمره مقررات متروک در نظر بگیریم. البته این موارد جزو «مصوبات» تقسیم‌بندی می‌شوند، اما از سلسله دستوراتی هستند که وارد فرآیند زندگی مردم می‌شوند که عملاً غیرقابل اجرا باقی ماندند.

چنین نمایه‌ای از قوانین متروک، سؤال بسیاری مطرح می‌کند. مثلاً این‌که چگونه می‌توان فرآیندی را در نظام قانونگذاری در نظر گرفت که همانند تعیین بار مالی مصوبات برای دولت، میزان اجرایی بودن یا جامعه‌پذیری قانون هم موقع تصویب سنجش شود؟ سنجش میزان اجرا یا جامعه‌پذیری قوانین غیرممکن نیست، هرچند این سنجش عمدتاً در زمره مسائل نظری است. کما اینکه اکنون شورای عالی امنیت ملی به ریاست رئیس جمهوری و به عنوان یک نهاد عالی تصمیم‌گیری، تصویب کرد که قانون مصوب مجلس درباره عفاف و حجاب مطلقاً قابل اجرا نیست و رأی به توقف ابلاغ آن داد. اما برخی جریان‌های سیاسی سعی می‌کنند با استتلال‌های نادرست به هر صورت این قانون اجرا شود.

این اختلاف ناشی از این است که در موضوعات اجتماعی با منطق ریاضی یا فیزیک مواجه نیستیم که تا مسأله‌های اجتماعی هم مانند مسأله‌های اقتصادی و مالی برای دولت، سنجش‌پذیر باشند. سنجش میزان جامعه‌پذیری و اجرایی بودن قوانین عمدتاً به میزان درک و شناخت قانونگذار از جامعه وابسته است. متأسفانه دولت‌ها و مجالس در ادوار مختلف تلاش نکردند با واقعیت‌های جامعه درحال تغییر روبه‌رو شوند و مطابق با واقعیت‌های جامعه قانونگذار را در حساب مطلقاً قابل اجرا نیست و رأی به توقف ابلاغ آن داد. اما برخی جریان‌های سیاسی سعی می‌کنند با استتلال‌های نادرست به هر صورت این قانون اجرا شود.

تعداد هم تعداد کمتری به نهاد مجلس راه پیدا می‌کنند. بخشی از مشکلات ما در تقنین ناشی از فقدان حقوقدانان حرفه‌ای و کارآموزده است. باید به سمتی برویم که حقوقدان حرفه‌ای شقیق شود در انتخابات مجلس نامزد شود. اگر چنین متخصصانی نبض مجلس را دست بگیرند، در روند قانونگذاری اثربخش خواهد بود.

دستگاه قضایی و اجرایی مجبورند بر اساس قانون عمل کنند. خواه متروک باشد یا نباشد. آیا بازنگری و تصحیح قوانین متروک ضروری نیست؟

بله، ما مصمم هستیم این قوانین بازنگری شوند. اما مشکل این است که در مجلس حقوقدان متحجر به اندازه کافی نداریم که ای‌کاش داشتیم. البته افراد صاحب نظر در رشته‌های دیگر در مجلس حضور دارند. اما معتقدم ساختار و شاکله مجلس

وقتی طریقه گسترده‌ای از مردم از این تجهیزات استفاده کردند؛ دولت‌ها برای اجرا مستأصل شدند. قانون خوب برای یک حکمرانی مطلوب، قانونی است که اقتضای جامعه را به لحاظ شرایط زمانی و مکانی در نظر بگیرد؛ قانونی که بدون در نظر گرفتن مقتضیات تصویب شود، مدت زیادی طول نمی‌کشد که اثرات نامطلوب خود را بروز خواهد داد. بنابراین قانونگذار باید حکیم باشد و قانونی سنجیده و حساب شده وضع کند تا کارآمدی داشته باشد.

قوانین متروک دلایل ساختاری دارند یا به فهم کارگزاران از ماهیت قانون وابسته است؟

در بیشتر کشورها قانونگذاران اغلب حقوقدان هستند. اما در کشور ما تعداد حقوقدان حرفه‌ای خیلی کم است و از این

بیشتر در چه حوزه‌هایی با قوانین متروک مواجهیم؟

یکی از معروف‌ترین و مثال‌ها، قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات ماهواره‌ای است. این قانون وضع شد اما در اجرا

باید بیشتر با حضور حقوقدانان حرفه‌ای شکل بگیرد.

چطور می‌توانیم به نحوی قانونگذاری را تقویت کنیم؟

مجلس نباید در پی یک رفتار احساسی، هیجانی و تکانشی قانونگذاری کند، یعنی کاری که درباره مصوبه اخیر مجمع کردند. اینکه پس از مصوبه بخشی از حکمیت که با مزاج بعضی نمایندگان تناسب ندارد؛ موضوع فوراً موضع‌گیری کرده و این موضوع را در قالب قانونگذاری بروز بدهند، قابل دفاع نیست. نمونه این رفتار هیجانی را در طرح دوفوریتی اخیر برای جلوگیری از پوستن به کنوانسیون CFT شاهد بودیم. این طرح نه فقط با نادیده گرفتن

امیر کامبیز
نوروزی
حقوقدان

موضوع بحث ما مربوط به تغییرات و تحولات روابط بین‌الملل و همچنین آخرین تحولات در حوزه منطقه‌ای است. از زمان جنگ فوریه ۲۰۲۲ در اوکراین، به نظری‌رسد وارد دوره‌ای جدید در نظام بین‌الملل شده‌ایم. اگر در دوره پیش از جنگ، یکی از ویژگی‌های اصلی، وجود اجماع میان قدرت‌های بزرگ بود- که در مورد کشور ما نیز گروه ۱+۵ برآمده از همان نگاه و فضا بود- پس از فوریه ۲۰۲۲، عملاً عصر رقابت میان قدرت‌های بزرگ آغاز شد و این رقابت‌ها به تدریج تشدید شده است. این رقابت‌ها در همه ابعاد، بویژه در حوزه نظامی، گسترش یافته و اختلاف نظرها و خصومت‌ها حتی از سطح بین‌المللی به سطح منطقه‌ای نیز کشیده شده است. ما این مقدمه، لطفاً بفرمایید پس از فوریه ۲۰۲۲ در ساختار نظام بین‌الملل و در عرصه بازیگران روابط بین‌الملل چه تغییرات و تحولات عمده‌ای رخ داده که آنها را شاخص و متمایز می‌کند؟

جنگ اوکراین، بی‌تردید یک نقطه شکاف میان قدرت‌های بزرگ بود؛ اما باید در نظر داشت که این شکاف از آن نقطه آغاز نشد، بلکه آن رویداد تنها یکی از مراحل اوج‌گیری این تقابل بود. برای اینکه پاسخ به پرسش شما منسجم‌تر شود، لازم می‌دانم به سه مفهوم کلیدی اشاره کنم که در درک پدیده‌های بین‌المللی به ما کمک می‌کنند.

نخست، مفهوم «تداوم و تغییر»؛ یعنی از یک سو در تمامی سطوح و مباحث روابط بین‌الملل نوعی تداوم مشاهده می‌شود. قدرت‌های بزرگ از پنج قرن پیش تاکنون، همچنان قدرت‌های بزرگ باقی مانده‌اند. در این حال، این مجموعه دچار تغییر نیز شده؛ یعنی برخی دیگر قدرت بزرگ محسوب نمی‌شوند، برخی تازه به جمع قدرت‌های بزرگ پیوسته‌اند و برخی نیز از نظر میزان قدرت، دچار کاهش یا تحول شده‌اند. بنابراین ما هم تداوم قدرت‌های بزرگ و هم تداوم تنش میان آنها را داریم. در جنگ شورایی و دوم نیز در واقع نتیجه همین تنش میان قدرت‌های بزرگ بود، قدرت‌هایی که همگی در یک منطقه جغرافیایی به نام اروپا متمرکز بودند.

مفهوم دوم، «توجه به متغیرهای گوناگون» است. هیچ پدیده‌ای در روابط بین‌الملل از جمله همین جنگ اوکراین را که اشاره کردید نمی‌توان تنها با یک عامل توضیح داد. مثلاً در روایت و ادبیات سیاسی، بویژه در دوران بایدن، معمولاً چنین القا می‌شد که پوینس عامل اصلی این جنگ است و ملتغیر اصلی را به شکل شخصی تعریف می‌کردند؛ در حالی که واقعیت این است که ده‌ها عامل و متغیر گوناگون در این زمینه دخیل‌اند.

مفهوم سوم، «پویایی» است. منظور از پویایی آن است که متغیرها به‌طور مداوم در تعامل و رفت‌وآمد با ساختارها و کارگزاران قرار دارند. این پویایی دائمی است. شاید اغراق نباشد اگر بگوییم در میان پدیده‌های اجتماعی، کمتر حوزه‌ای به اندازه سیاست و بویژه سیاست بین‌الملل دارای چنین پویایی و تغییرپذیری است.

پس در پاسخ به پرسش شما باید بگویم که روابط میان قدرت‌های بزرگ تحت تأثیر این عوامل همواره دچار فرآز و فرود، تداوم و تغییر بوده است.

با این حال، پایان جنگ سرد در سال ۱۹۹۱ را می‌توان یک نقطه عطف دانست؛ نقطه‌ای که نوعی دوره خوش‌بینی در نظام بین‌الملل آغاز شد و تصور می‌شد دوران جدیدی در روابط میان قدرت‌های بزرگ در حال شکل‌گیری است.

با این همه، این دوره جدید نیز پر از نوسان و پیچیدگی بود. برای نمونه، گروه ۷ به گروه ۸ تبدیل شد؛ به این معنا که روسیه نیز به جمع اعضا پیوست. اما پس از حدود ۱۹ تا ۲۰ سال روشن شد که غرب، روسیه را به‌عنوان عضوی برابر و پذیرفته‌شده تلقی نمی‌کند. چالش‌ها و اختلاف‌نظرها همچنان باقی ماند و در نهایت، تحولات اوکراین نمود بارز همین روند در دل تداوم روابط میان قدرت‌های بزرگ بود. این فاصله زمانی میان ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۲، دوره‌ای است بسیار پویا، پرتحول و همراه با فرآز و نشیب‌های متعدد. نکته دوم آن است که در این دوران مشاهده می‌کنیم قدرت‌های بزرگ؛ عمدتاً روسیه، ایالات متحده و قدرت‌های اروپایی بار دیگر وارد نوعی تنش و رقابت مستقیم شده‌اند. البته، در کنار این تغییرات، نوعی تداوم نهادی وجود دارد؛ برخی از نهادهایی که این قدرت‌ها برای کنترل تنش‌ها ایجاد کرده‌اند، همچنان پابرجا هستند، هرچند دچار تحول در کارکرد شده‌اند. یکی از مهم‌ترین این نهادها، شورای امنیت سازمان ملل متحد است. شورای امنیت در واقع نوعی باشگاه

ویژه قدرت‌های بزرگ برای ۵ عضو دائم به‌شمار می‌آید. اگرچه نقش سابق خود در انتخابی غیر دائم هم مهم است. اما در واقع هر کشوری که در این باشگاه به صورت دائمی عضویت دارد، به‌صورت ضمنی در سطح جهانی به‌عنوان قدرت بزرگ شناخته می‌شود.

کشورهایی مانند آلمان با وجود قدرت اقتصادی قابل‌توجه، هنوز عضو دائمی شورای امنیت نیستند؛ ژاپن نیز همین وضعیت را دارد. هر دو کشور طی دو دهه گذشته تلاش کرده‌اند که به این جایگاه برسند.

جالب آن‌که پنج عضو دائم شورای امنیت در برابر اقتادهایی که نسبت به حق وتو مطرح می‌شود، این استدلال را مطرح می‌کنند که همین حق وتو در واقع منفذ و کانالی برای جلوگیری از برخورد مستقیم میان قدرت‌های بزرگ بوده است.

تجربه دو جنگ جهانی نشان داد که نوعی هماهنگی میان قدرت‌های بزرگ برای حفظ ثبات بین‌المللی ضروری است. به‌زعم آنان، طی هشتاد سالی که از پایان جنگ جهانی دوم گذشته، هرچند تنش‌هایی میان قدرت‌ها وجود داشته و دارد، اما جنگ جهانی سومی رخ نداده است و البته فرآخ از درست‌با نادرست بودن این استدلال این را نشانه‌ای از کارکرد بازدارنده همین سازوکار می‌دانند.

با این حال، رویداد فوریه ۲۰۲۲ (آغاز جنگ اوکراین) خود نقطه عطفی در عملکرد شورای امنیت به‌شمار می‌آید. از یک سو تداوم ساختار گذشته را می‌بینیم، اما از سوی دیگر، نشانه‌هایی از تغییرنیز قابل مشاهده است. چرا که یکی از اعضای دائم شور، یعنی روسیه، به دلیل اقداماتش در اوکراین مورد بحث و انتقاد جدی قرار دارد؛ برخی کشورها معتقد بودند روسیه مفاد منشور ملل متحد را نقض کرده است. با این حال، به دلیل حق وتو، امکان محکومیت رسمی آن وجود نداشت. این وضعیت نشان می‌دهد که نهاد‌های برساخانی و حفظ صلح و ثبات داخلی حالی‌که همچنان تداوم دارند، با تغییر فرسایشی کارکردی و مشروعیتی روبه‌رو شده‌اند. امروزه نه‌تنها سازمان ملل متحد به مفهوم عام، بلکه شورای امنیت به‌طور خاص، با نوعی فرسایش و ناکارآمدی تدریجی مواجه‌اند. این موضوع محدود به این نهادها نیست؛ بسیاری از نهاد‌های بین‌المللی دیگر نیز دچار همین روند شده‌اند.

نکته دیگری که باید به آن اشاره کنم، پیچیدگی روابط میان قدرت‌های بزرگ در شرایط کنونی است. اگر همان پنج عضو دائم شورای امنیت را در نظر بگیریم؛ می‌بینیم که روسیه و ایالات متحده در تنش هستند، اما روابط دیپلماتیک خود را هیچ‌گاه به‌طور کامل قطع نکرده‌اند. همچنین چین و ایالات متحده نیز درگیر تنش‌های جدی سیاسی هستند، اما در عین حال از نظر اقتصادی بسیار به یکدیگر وابسته‌اند و تعاملات گسترده‌ای در سطوح مختلف دارند.

نکته مهم این است که هماهنگی میان قدرت‌های بزرگ که مثلاً در زمان تصویب قطعنامه ۱۹۲۹ علیه ایران وجود داشت، امروز دیگر از میان رفته است و به نظر می‌رسد احیای آن نیز بعید باشد.

با این حال، این به آن معنا نیست که همه چیز به‌کلی تغییر کرده است؛ بلکه ترکیبی از تداوم و تغییر را شاهد هستیم. درست همان‌گونه که در ماهیت پویای نظام بین‌الملل انتظار می‌رود.

آقای دکتر، یک تحول مهم دیگر نیز رخ داده که توجه ویژه‌ای می‌طلبد و آن تغییر در نقش ایالات متحده است. همان‌طور که می‌دانیم، آمریکا‌یی‌ها پس از فروپاشی شوروی وارد دوره‌ای استثنایی شدند؛ دوره‌ای که شاید در تاریخ روابط بین‌الملل نمونه مشابه نداشته باشد و به آن لحظه *هژمونی کوتاه‌مدت* گفته می‌شود. این هژمونی باعث شد که آمریکا ابده‌های خود را به‌عنوان الگوبرای بسیاری از رقیب‌ای سابق ارائه دهد.

در این دوران، روابط با چین توسعه یافت. گروه ۷ به گروه ۸ تبدیل شد

به نظر می‌رسد آمریکا‌یی‌ها دیگر تمایلی به ایفای نقش سابق خود در شکل‌دهی به نظم جهانی نداشتند؛ نقشی که پیش‌تر آن را به‌عنوان ساختن جهان مطابق منافع ایالات متحده تعریف کرده بودند. این تغییر‌نگرش باعث شده است که دیدگاه آمریکا نسبت به نهاد‌هایی که پس از جنگ جهانی دوم و جنگ سرد ایجاد شده‌اند نیز تغییر کند. در این چهارچوب، دو پرسش مطرح می‌شود: این تغییر‌نگرش‌ها چقدر در تغییر نقش آمریکا به‌عنوان یک قدرت بزرگ تأثیر گذاشته است؟ دوم اینکه این تغییر نقش چه تأثیراتی پراساختار و پویایی نظام بین‌الملل داشته و خواهد داشت؟

ابتدا باید تأکید کنم که برای تحلیل رفتار بین‌المللی ایالات متحده، ریشه‌های داخلی آن اهمیت ویژه‌ای دارند. به عبارت دیگر، رفتار آمریکا در نظام بین‌الملل و واکنش آن نسبت به اقدامات دیگر قدرت‌ها عمدتاً تحت تأثیر شرایط داخلی، گفتمان‌های سیاسی و تنش‌های فکری و شناختی میان نخبگان شکل می‌گیرد. از این منظر، مسائل داخلی ایالات متحده نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

نکته دوم این است که در دوره ۱۹۹۱ تا امروز، سیاست داخلی آمریکا با فرآز و نشیب‌های قابل توجهی روبه‌رو بوده است. دو اردگاه سنتی دموکرات‌ها و جمهوری خواهان در این مدت دچار دگرگونی شده‌اند، هرچند در برخی جنبه‌ها نیز تداوم ساختاری مشاهده می‌شود. در درون هر یک از این اردگاه‌ها، نگرش‌های خاصی شکل گرفته که بازتابی از شرایط داخلی، گفتمان‌های سیاسی و جاه‌طلبی‌های فردی است.

برخی جریان‌ها در آمریکا بر انزواکرایی تأکید دارند و معتقدند کشور به اندازه کافی بزرگ و دارای منابع کافی است و نیازی به دخالت گسترده در امور جهانی ندارد؛ آنها بر تمرکز بر مسائل داخلی و حفظ صلح و ثبات داخلی تأکید می‌کنند. در مقابل، جریان‌هایی هستند که باور دارند بقای کشور و رشد آن مستلزم حضور فعال و مداخله متحده به‌عنوان است. نتیجه این امنیت‌به‌طور خاص، با نوعی فرسایش و ناکارآمدی تدریجی مواجه‌اند. این موضوع محدود به این نهادها نیست؛ بسیاری از کشورهای دیگر نیز دچار همین روند شده‌اند.

نکته دیگری که باید به آن اشاره کنم، پیچیدگی روابط میان قدرت‌های بزرگ در شرایط کنونی است. اگر همان پنج عضو دائم شورای امنیت را در نظر بگیریم؛ می‌بینیم که روسیه و ایالات متحده در تنش هستند، اما روابط دیپلماتیک خود را هیچ‌گاه به‌طور کامل قطع نکرده‌اند. همچنین چین و ایالات متحده نیز درگیر تنش‌های جدی سیاسی هستند، اما در عین حال از نظر اقتصادی بسیار به یکدیگر وابسته‌اند و تعاملات گسترده‌ای در سطوح مختلف دارند.

نکته مهم این است که هماهنگی میان قدرت‌های بزرگ که مثلاً در زمان تصویب قطعنامه ۱۹۲۹ علیه ایران وجود داشت، امروز دیگر از میان رفته است و به نظر می‌رسد احیای آن نیز بعید باشد.

با این حال، این به آن معنا نیست که همه چیز به‌کلی تغییر کرده است؛ بلکه ترکیبی از تداوم و تغییر را شاهد هستیم. درست همان‌گونه که در ماهیت پویای نظام بین‌الملل انتظار می‌رود.

آقای دکتر، یک تحول مهم دیگر نیز رخ داده که توجه ویژه‌ای می‌طلبد و آن تغییر در نقش ایالات متحده است. همان‌طور که می‌دانیم، آمریکا‌یی‌ها پس از فروپاشی شوروی وارد دوره‌ای استثنایی شدند؛ دوره‌ای که شاید در تاریخ روابط بین‌الملل نمونه مشابه نداشته باشد و به آن لحظه *هژمونی کوتاه‌مدت* گفته می‌شود. این هژمونی باعث شد که آمریکا ابده‌های خود را به‌عنوان الگوبرای بسیاری از رقیب‌ای سابق ارائه دهد.

در این دوران، روابط با چین توسعه یافت. گروه ۷ به گروه ۸ تبدیل شد

نمونه بارز از این رویکرد در دولت اول دونالد ترامپ (ژانویه ۲۰۱۷) دیده شد و در دولت جو بایدن نیز بویژه در حوزه اقتصادی و تجاری، تا حدی بازتولید شد. در دولت دوم ترامپ،

به نظر می‌رسد آمریکا‌یی‌ها دیگر تمایلی به ایفای نقش سابق خود در شکل‌دهی به نظم جهانی نداشتند؛ نقشی که پیش‌تر آن را به‌عنوان ساختن جهان مطابق منافع ایالات متحده تعریف کرده بودند. این تغییر‌نگرش باعث شده است که دیدگاه آمریکا نسبت به نهاد‌هایی که پس از جنگ جهانی دوم و جنگ سرد ایجاد شده‌اند نیز تغییر کند. در این چهارچوب، دو پرسش مطرح می‌شود: این تغییر‌نگرش‌ها چقدر در تغییر نقش آمریکا به‌عنوان یک قدرت بزرگ تأثیر گذاشته است؟ دوم اینکه این تغییر نقش چه تأثیراتی پراساختار و پویایی نظام بین‌الملل داشته و خواهد داشت؟

ابتدا باید تأکید کنم که برای تحلیل رفتار بین‌المللی ایالات متحده، ریشه‌های داخلی آن اهمیت ویژه‌ای دارند. به عبارت دیگر، رفتار آمریکا در نظام بین‌الملل و واکنش آن نسبت به اقدامات دیگر قدرت‌ها عمدتاً تحت تأثیر شرایط داخلی، گفتمان‌های سیاسی و تنش‌های فکری و شناختی میان نخبگان شکل می‌گیرد. از این منظر، مسائل داخلی ایالات متحده نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

نکته دوم این است که در دوره ۱۹۹۱ تا امروز، سیاست داخلی آمریکا با فرآز و نشیب‌های قابل توجهی روبه‌رو بوده است. دو اردگاه سنتی دموکرات‌ها و جمهوری خواهان در این مدت دچار دگرگونی شده‌اند، هرچند در برخی جنبه‌ها نیز تداوم ساختاری مشاهده می‌شود. در درون هر یک از این اردگاه‌ها، نگرش‌های خاصی شکل گرفته که بازتابی از شرایط داخلی، گفتمان‌های سیاسی و جاه‌طلبی‌های فردی است.

برخی جریان‌ها در آمریکا بر انزواکرایی تأکید دارند و معتقدند کشور به اندازه کافی بزرگ و دارای منابع کافی است و نیازی به دخالت گسترده در امور جهانی ندارد؛ آنها بر تمرکز بر مسائل داخلی و حفظ صلح و ثبات داخلی تأکید می‌کنند. در مقابل، جریان‌هایی هستند که باور دارند بقای کشور و رشد آن مستلزم حضور فعال و مداخله متحده به‌عنوان است. نتیجه این امنیت‌به‌طور خاص، با نوعی فرسایش و ناکارآمدی تدریجی مواجه‌اند. این موضوع محدود به این نهادها نیست؛ بسیاری از کشورهای دیگر نیز دچار همین روند شده‌اند.

نکته دیگری که باید به آن اشاره کنم، پیچیدگی روابط میان قدرت‌های بزرگ در شرایط کنونی است. اگر همان پنج عضو دائم شورای امنیت را در نظر بگیریم؛ می‌بینیم که روسیه و ایالات متحده در تنش هستند، اما روابط دیپلماتیک خود را هیچ‌گاه به‌طور کامل قطع نکرده‌اند. همچنین چین و ایالات متحده نیز درگیر تنش‌های جدی سیاسی هستند، اما در عین حال از نظر اقتصادی بسیار به یکدیگر وابسته‌اند و تعاملات گسترده‌ای در سطوح مختلف دارند.

نکته مهم این است که هماهنگی میان قدرت‌های بزرگ که مثلاً در زمان تصویب قطعنامه ۱۹۲۹ علیه ایران وجود داشت، امروز دیگر از میان رفته است و به نظر می‌رسد احیای آن نیز بعید باشد.

با این حال، این به آن معنا نیست که همه چیز به‌کلی تغییر کرده است؛ بلکه ترکیبی از تداوم و تغییر را شاهد هستیم. درست همان‌گونه که در ماهیت پویای نظام بین‌الملل انتظار می‌رود.

آقای دکتر، یک تحول مهم دیگر نیز رخ داده که توجه ویژه‌ای می‌طلبد و آن تغییر در نقش ایالات متحده است. همان‌طور که می‌دانیم، آمریکا‌یی‌ها پس از فروپاشی شوروی وارد دوره‌ای استثنایی شدند؛ دوره‌ای که شاید در تاریخ روابط بین‌الملل نمونه مشابه نداشته باشد و به آن لحظه *هژمونی کوتاه‌مدت* گفته می‌شود. این هژمونی باعث شد که آمریکا ابده‌های خود را به‌عنوان الگوبرای بسیاری از رقیب‌ای سابق ارائه دهد.

در این دوران، روابط با چین توسعه یافت. گروه ۷ به گروه ۸ تبدیل شد

نمونه بارز از این رویکرد در دولت اول دونالد ترامپ (ژانویه ۲۰۱۷) دیده شد و در دولت جو بایدن نیز بویژه در حوزه اقتصادی و تجاری، تا حدی بازتولید شد. در دولت دوم ترامپ،

و می‌تواند بازسازی کند و حتی شوروی را شکست دهد.

برای تحلیل بهتر این تحولات، می‌توان از مفهوم «حرکت آونگی» استفاده کرد. در واقع، سیاست داخلی و خارجی آمریکا مانند یک آونگ حرکت می‌کند؛ گاهی به سمت انزواکرایی می‌گردد و گاهی به سمت فعالیت و هژمونی جهانی. این آونگ در دوره ریگان همراه با موفقیت‌هایی نیز بود، از جمله فروپاشی شوروی، که البته تا حدی تصادفی و غیرمنتظره بود و نیروهای طرفدار هژمونی قدرت گرفتند.

با گذر زمان، این جنبش آونگی ادامه یافت و با پیروزی دموکرات‌ها و شکست جمهوری خواهان در برخی مقاطع، سیاست‌ها و گفتمان‌های داخلی و خارجی آمریکا دچار نوسانات متعدد شد.

پس از دوره‌ای که ریگان رویکرد قدرت‌مدار و فعال در سیاست خارجی را پیش گرفت، دوره جهانی شدن را شما اشاره کردید، جهت حرکت آونگ سیاست داخلی آمریکا را به سمت مقابل برد. به عبارت دیگر، جریان‌هایی که معتقد بودند آمریکا نباید به همان شیوه ریگان عمل کند، با بازگشت دموکرات‌ها در قدرت، اثر خود را گذاشتند.

در ادامه، جمهوری خواهان و بوش پسر با رویکردی پرازنش‌شده به صحنه بازگشتند. جرج بوش پسر، پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، با اراده‌ای قوی وارد منطقه شد و هدف داشت که خاورمیانه را دگرگون کند. این تلاش در نهایت موفق نبود و نشان داد که هر گونه تحرک بین‌المللی گسترده تحت تأثیر جنبش آونگی سیاست داخلی آمریکا قرار دارد و خواهد داشت.

در دوره ترامپ نیز، نمی‌توان این‌گونه تصور کرد که اظهارات رئیس جمهوری نمایانگر موضع نهایی آمریکا باشد. این دولت او، یک موازینک پیچیده و نیازی به دخالت گسترده در امور جهانی ندارد؛ آنها بر تمرکز بر مسائل داخلی و حفظ صلح و ثبات داخلی تأکید می‌کنند. در مقابل، جریان‌هایی هستند که باور دارند بقای کشور و رشد آن مستلزم حضور فعال و مداخله متحده به‌عنوان است. نتیجه این امنیت‌به‌طور خاص، با نوعی فرسایش و ناکارآمدی تدریجی مواجه‌اند. این موضوع محدود به این نهادها نیست؛ بسیاری از کشورهای دیگر نیز دچار همین روند شده‌اند.

نمونه‌ای از این رویکرد را می‌توان در سخنان ترامپ در نشست شرم‌الشیخ مشاهده کرد؛ جایی که او اعلام کرد: «ما آماده‌ایم صلح برقرار کنیم، اما در دنبال دولت‌سازی و ملت‌سازی نیستیم.» این عبارت‌ها، که پیش‌تر توسط جریان محافظه‌کار مطرح می‌شد، نشان دهنده فاصله‌گیری نسبی از رویکرد نوحافظه‌کاران است.

پس از این ترتیب، ما با ترکیبی از گرایش‌های مختلف در داخل دولت آمریکا مواجه هستیم و حتی در همان ۹ ماه ابتدایی دولت ترامپ، می‌توان حرکت‌های آونگی میان این گرایش‌ها را مشاهده کرد.

در مجموع، این گرایش‌ها بازتابی از شرایط داخلی و بین‌المللی آمریکا هستند و در قالب حرکت‌های آونگی در رفت‌وآمد قرار دارند. موفقیت یا شکست هر یک از این گرایش‌ها، تأثیر قابل توجهی بر گفتمان‌ها و سیاست خارجی آمریکا می‌گذارد.

با این حال، لازم است تأکید کنم که هژمونی در دنیای امروز دیگر امکان‌پذیر نیست. منظور از هژمونی، قدرتی است که بتواند تمام قواعد، نهادها و کنش‌های جهانی را شکل دهد. شاید هیچ زمان هژمونی کامل وجود نداشته باشد، اما زمانی انگلیس برای حدود ۲۰۰ سال هژمون جهانی بود و در دوره‌های بسیار دورتر، ایران نیز نقش هژمون را ایفا می‌کرد.

آچه‌شما به آن اشاره کردید، هژمونی ایالات متحده پس از فروپاشی شوروی است؛ اما این وضعیت‌ی دیگر تکرار نخواهد شد زیرا در آن زمان، چین هنوز به قدرت امروز نبود، روسیه به تمایلات

غربی نزدیک بود و سایر کشورها به اندازه امروز به آمریکا بی‌اعتماد نبودند. برای تحقق هژمونی، تنها قدرت نظامی کافی نیست، بلکه سایر کشورها باید به آن باور و اعتماد داشته باشند. امروز بحران عدم اعتماد میان آمریکا و نزدیک‌ترین متحدانش مستبعد است. حتی در خلیج فارس، متحدان عرب آمریکا همزمان روابط گسترده‌ای با چین و روسیه دارند و از منابع و توانایی‌های امنیتی خود بهره می‌برند. امیدوارم این توضیحات، پاسخ روشنی به پرسش شما ارائه کرده باشد.

یکی از مقام‌های وزارت امور خارجه آمریکا اخیراً در مصاحبه‌ای عنوان کرد که بسیاری از مفروضات اساسی سیاست خارجی آمریکا در دولت ترامپ دچار تغییر و تحول شده‌اند.

بخشی از این مفروضات ریشه در دوره پس از جنگ جهانی دوم و بخشی دیگر در دوره پس از جنگ سرد دارند.

در مرکز این مفروضات، رهبری ایالات متحده بر جهان و صدور ارزش‌ها و هنجارهای آمریکایی به سایر کشورها قرار داشت.

هیچ رئیس جمهوری در تاریخ آمریکا تا این حد فردی و شخصی عمل نکرده است. او سیاست و بوروکراسی را نادیده گرفته و کار خود را به شیوه‌ای بسیار شخصی و خانوادگی پیش می‌برد

سیاست داخلی و خارجی آمریکا مانند یک آونگ حرکت می‌کند؛ گاهی به سمت انزواکرایی و گاهی به سمت هژمونی و فعالیت جهانی

هژمونی کامل امروز دیگر برای آمریکا امکان‌پذیر نیست؛ بحران عدم اعتماد میان آمریکا و متحدانش مشهود است و قدرت نظامی

برای تحقق هژمونی، تنها قدرت نظامی کافی نیست؛ بلکه سایر کشورها باید به آن باور و اعتماد داشته باشند.

امروز، بحران عدم اعتماد میان آمریکا و نزدیک‌ترین متحدانش مشهود است.

حتی در خلیج فارس، متحدان عرب آمریکا همزمان روابط گسترده‌ای با چین و روسیه دارند

سید محمد کاظم سجادی‌پور، استاد روابط بین‌الملل و واکاوی ساختارهای در حال تغییر و پویا

عبور خاورمیانه از عصر ب

در عصر فروپاشی نظم پیشین به سر می‌برسیم یا در میانه تولد نظمی تازه‌ایم که هنوز قواعدش شکل نگرفته است؟

این پرسش، نقطه عزیمت گفت‌وگوی مفصل ما با سید محمد کاظم سجادی‌پور، استاد برجسته روابط بین‌الملل است؛ دیپلماتی آکادمیک که سال‌ها تحولات ساختاری نظام جهانی را از نزدیک رصد کرده است. او در این گفت‌وگو با نگاهی مبتنی بر نظریه و تجربه بر سه مفهوم کلیدی برای فهم وضعیت کنونی تأکید می‌کند: «تداوم و تغییر»، «تعدد متغیرها» و «پویایی ساختارها و بازیگران». از منظر او، اگرچه جهان در حال تغییر است، اما قدرت‌های سنتی هنوز از صحنه حذف نشده‌اند و نهاد‌هایی مانند شورای امنیت، گرچه فرسوده، هنوز نفس می‌کشند و در تلاشند نقش نمادین خود را حفظ کنند.

بنیادین در سیاست خارجی آمریکا تلقی کرد. این پرسش‌ها شامل مواردی مانند این است که آیا آمریکا واقعاً باید رهبری جهان را برعهده بگیرد یا خیر. چنین پرسش‌های بنیادین تأثیر قابل توجهی بر نقش جهانی آمریکا داشته و به نفع آن، نظام بین‌الملل نیز تحت تأثیر قرار گرفته است. به‌عنوان نمونه، روابط دو سوی اتلانتيک که پس از جنگ جهانی دوم شکل گرفت، دچار تکانه‌های مهمی شده است. بسیاری از قواعد و هنجارهای بین‌المللی که برآمده از نظام‌های لیبرال دموکراسی بودند، حتی توسط خود لیبرال دموکراسی‌ها در دوره‌های اخیر مورد تردید یا بی‌اعتنایی قرار گرفته‌اند. نمونه‌ای از این وضعیت، جنگ ۱۲روزه اخیر است، که در آن آمریکایی‌ها همزمان با مذاکرات، حمله‌ای را رقم زدند. با توجه به این تغییر نقش، عمیق بخشی از جامعه از گروهی که می‌توان آنها را لیبرال‌های افراطی نامید. مثلاً جو بایدن یا کاملاً هریس از نظر ارزش‌های آمریکایی، توسط برخی، لیبرال‌های افراطی محسوب می‌شوند. همچنین بخشی از مردم آمریکا، به دلیل جهانی شدن و شکست‌های دیگر، احساس سرخوردگی کرده‌اند.

گفت‌وگو

هادی خسرو شاهین

سردبیر

مانور می دهد؛ یعنی سرمایه‌گذاری‌هایی که در داخل آمریکا انجام شد، بخشی از این طرح و هدف اقتصادی خانوادگی بوده است.

نکته دوم دربرابر طرح صلح ابراهیم این است که عده‌ای از کارشناسان منطقه معتقدند ۷ اکتبر پاسخی بود به این طرح. در واقع، صلح ابراهیم نه صرفاً در رابطه با ایران، بلکه برای سرپوش گذاشتن و به حاشیه بردن مسأله فلسطین طراحی شده بود؛ یعنی عملاً قصد داشتند نشان دهند که مسأله فلسطین حل شده است و کشورهای منطقه می‌توانند با اسرائیل رابطه برقرار کنند. اما اتفاقات هفت اکتبر نشان داد که نمی‌توان فلسطینی‌ها را نادیده گرفت و بی‌تردید یکی از پیامدهای دو سال گذشته این است که مسأله فلسطین بار دیگر برجسته و در صدر مسائل منطقه قرار گرفته است.

سومین نکته اینکه کشورهای خلیج فارس و کشورهای عربی بازگویی مستقل و ملاحظاتی داخلی و منطقه‌ای خود را دارند. رفتارهای خاص رژیم صهیونیستی در منطقه، بویژه در حادثه قطر، یک تراکم، بیانیه‌هایی صادر شد که هم امنیت اسرائیل را تأمین می‌کرد و هم امنیت قطر را، اما این نشان داد که هرگونه احیای سریع صلح ابراهیم با چالش مواجه خواهد شد.

به علاوه، اکنون با یک دوگانه پیچیده مواجه هستیم؛ از یک طرف، بسیاری از کشورهای جهان از جمله کشورهای بزرگ غربی می‌گویند دولت فلسطینی باید تشکیل شود، اما از سوی دیگر، در چهارچوب طرح ابراهیم، هیچ خبری از این دولت فلسطینی نیست. این تضاد باعث می‌شود سرعت پیشبرد اهداف صلح ابراهیم آن‌طور که انتظار می‌رود، نیا شد.

نکته چهارم درباره مهار ایران، آن است که این یک سیاست پیوسته بوده و صرفاً محدود به صلح ابراهیم نبوده است. از بدو انقلاب ایران در سال ۱۹۷۹، موضوع مهار ایران مطرح بوده، اما درجات و روش‌های مهار متفاوت بوده است.

در جمع‌بندی باید گفت، همان‌طور که شما اشاره کردید، بسیاری از بازیگران برای خاورمیانه طرح‌ها و برنامه‌هایی داشته‌اند. شما رش و احصای این طرح‌ها حدود ۶۰ طرح برای خاورمیانه است که هدف آنها مهندسی نظم مواجه شده‌اند.

در شماره آخر مقاله ای در Foreign Affairs، رابرت مالی نکته جالبی مطرح کرده: آمریکا با یک غلط درباره خاورمیانه مطرح می‌کند، سپس این باور به یک طرح تبدیل می‌شود و بعد به سیاست اجرایی، اما این سیاست معمولاً به شکست می‌انجامد. سپس دوباره باور یا طرح دیگری ایجاد می‌کند و این چرخه تکرار می‌شود. علت این است که هیچ منطقه‌ای در جهان قابل هندسی نیست؛ کشورهای ایران و چین را نمی‌توان جابه‌جا یا مهندسی کرد.

ببینید، در دو سال گذشته طرح مهندسی رژیم نتانیاهو این بود که فلسطینی‌ها از غزه کاملاً خارج شوند. برنامه این بود که غزه به‌گونه‌ای غیرقابل زیست شود. این نکته‌ای است که من در بحث با کارشناسی درجه یک کشورهای عربی منطقه متوجه شدم؛ طرح اصلی این بوده که غزه بدون فلسطینی‌ها باشد. حتی جمله اخیر، به‌رغم فشارهای بین‌المللی و داخلی، همین هدف را دنبال می‌کرد. مردم غزه دو سال زیر بمباران بودند، بی‌سلاح، اما همچنان کنشگر هستند.

دقت کنید، هر طرح مهندسی که واقعیت‌های منطقه را نادیده بگیرد، محکوم به شکست است. بزرگ‌ترین مسأله منطقه، واقعاً فلسطین است؛ سرزمینشان چه می‌شود؟ مردمان چه سرنوشتی خواهند داشت؟ آیا می‌توان وضعیت را اصلاح کرد یا خیر؟ با دقت در نشست شرم‌الشیخ و همین‌طور بررسی اقدامات ترامپ و نمایش‌های رسانه‌ای او، مشخص است که هیچ کدام از این اقدامات نمی‌توانند واقعیت فلسطین را نادیده بگیرد. تا زمانی که فلسطینی‌ها به چهارچوبی قابل قبول و مطابق استانداردهای انسانی دست نیابند، مسأله فلسطین همچنان همه طرح‌ها و ابتکارهای منطقه‌ای را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد.

رسانه‌ای و دیپلماتیک قدرتمند شده‌اند و می‌توانند نقش‌هایی فراتر از اندازه خود ایفا کنند؛ از سنجاپور در جنوب شرقی آسیا گرفته تا سایر کشورها. این تغییرات بسیار مهم و حائز اهمیت هستند. نکته آخر این است که این تغییرات همراه با پدیده‌ای جالب به نام روایت‌ها رخ می‌دهند؛ هر کشور برای خود یک روایت ملی، یک روایت منطقه‌ای و گاهی حتی یک روایت جهانی دارد. برای مثال، در ترکیه، گفتمان‌های کنونی بیانگر آن است که این کشور خود را ماورای قدرت منطقه‌ای می‌داند و حتی از نقش جهانی خود سخن می‌گوید.

لذا مجموع این گزاره‌ها نشان می‌دهد که نه بلوک بندی در منطقه از بین رفته و نه اینکه بلوک‌بندی منطقه‌ای ثابت است. این بلوک‌بندی در حال شکل‌گیری است و همزمان با تغییرات داخلی، تغییرات بیرونی و تلاش هر بازیگر برای تحمیل روایت ملی و منطقه‌ای خود همراه است.

اجازه بدهید با این گزاره پایان هم که هیچ کنشگری در منطقه قابل حذف نیست. برای مثال، تمام طرح‌هایی که آمریکا می‌تواند داشته‌اند عمدتاً بر حذف ایران متمرکز بوده، اما ایران، ایران است و هیچ‌کس نمی‌تواند آن را در منطقه نادیده بگیرد. هر برنامه‌ای، از جمله برنامه‌های انزوا، نمی‌تواند کنشگری ایران را نادیده بگیرد.

همچنین، به جز مسأله رژیم صهیونیستی، یک اجماع منطقه‌ای در حال شکل‌گیری است که بر اساس آن بازیگران منطقه می‌پذیرند که ایران وجود دارد و نمی‌توان آن را حذف کرد. برای مثال، مواضع کشورهای عرب بعد از تجاوز ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی نشان می‌دهد که پذیرش ایران به عنوان یک وزنه مقابل این اقدامات افسارگسیخته رژیم صهیونیستی مدنظر قرار گرفته است.

علاوه بر این، یک اجماع عملی دیگر نیز شکل گرفته که مربوط به شاخص‌ها و مقیاس‌های رقیابت منطقه‌ای است. برای مثال، اگر روند رفتار عراق را در چند سال گذشته بررسی کنیم، مسیر و ازگانی که به کار می‌برند، نشان‌دهنده گفتمان‌ها و بازتاب نیت‌ها، شرایط و ادراک نخبگان و جامعه از وضعیت خود و دیگران است.

تغییر و تحولات اخیر، بویژه کنفرانسی که در شرم‌الشیخ با محوریت ایالات متحده برگزار شد، به نظرم رسد نشان‌دهنده عدم تمایل آمریکا به ورود مستقیم به بحران‌های پرهزینه نظامی باشد. یعنی همچنان پس از تجربه تلخ جنگ‌های بی‌پایان، آمریکا تمایل دارد منافع خود و متحدانش را از طریق ابتکارهای دیپلماتیک و سیاسی پیش ببرد.

در این چهارچوب، طرحی که در دولت اول ترامپ مطرح شد و در دولت بایدن نیز تداوم یافت، با عنوان «توافقنامه ابراهیم» شناخته می‌شود. این توافقنامه، ظاهراً بیشتر ناشی از تمایل آمریکا‌های برای ایجاد ترتیبات امنیتی هژمونیک است؛ ترتیباتی که در غیاب نقش فاعله آمریکا در منطقه امکان پذیر باشد و اسرائیل در رأس آن قرار گیرد، در حالی که سایر کشورها بتوانند به صورت جمعی این ترتیبات امنیتی را تعریف و مدیریت کنند.

به نظرم می‌رسد در این دیدار ابراهیم، مهار ایران به شیوه دیپلماتیک و سیاسی مدنظر قرار گرفته است. به نظر من، چنین راهکارهایی قبلاً نیز آزمون شده‌اند؛ مثلاً توسط محافظه کاران علاقه‌مند بودن طرح خاورمیانه بزرگ را اجرائی کنند یا عراق را به عنوان دومینویی برای صدور دموکراسی غربی در منطقه تبدیل کنند، اما موفق نشدند. به نظر شما، فرجام این طرح‌ها، منتهی‌المراد، یا برای مهار ایران چه خواهد بود؟

اجازه بدهید پاسخ را از بخش پایانی سؤال شروع کنم. طرح صلح ابراهیم صرفاً یک طرح ژئوپلیتیکی یا امنیتی خاص نیست، بلکه جنبه‌های اقتصادی نیز دارد و حتی می‌توان گفت که برخی ابعاد آن جنبه‌های اقتصادی خانوادگی نیز دارد. محوریت این طرح در واقع خانواده ترامپ است و با آن بحثی که قبلاً مطرح شد مرتبط است؛ ترامپ یک علاقه دارد خانواده‌اش به عنوان یک خانواده برجسته و ماندگار شناخته شوند.

تفاوت این خانواده با خانواده‌هایی مثل کندی‌ها در این است که آنها عمدتاً به سیاست توجه داشته‌اند، در حالی که ترامپ و خانواده‌اش جنبه‌های اقتصادی فردی را دنبال کرده‌اند. حتی در تاریخ آمریکا نمونه‌ای نداریم که رئیس‌جمهوری در حین ریاست جمهوری توانسته باشد فعالیت اقتصادی فردی خود را به این شکل ادامه دهد. بنابراین، ارزیابی ترامپ و سیاست آمریکا در این دوره بدون توجه به عنصر اقتصادی و خانوادگی امکان‌پذیر نیست.

برای مثال، سفر ترامپ به خاورمیانه که اولین سفرش بود، عمدتاً برای به‌منفعت اقتصادی و سرمایه‌گذاری بوده و حتی امروز نیز او همچنان با این موضوع

تردید نسبت به بسیاری از مفاهیم بین‌المللی شده است که پیش‌تر اثبات شده بودند. پاسا ساختارگرایان و پست مدرن‌ها نیز این وضعیت را تحت عنوان «Multialigned» تفسیر می‌کنند.

در واقع، آنچه سویه رفتارها در منطقه ما را تعیین می‌کند، حداکثرسازی مزیت‌ها و منافع ملی است که اغلب جنبه‌های عینی، مادی و اقتصادی دارند. این رفتارها با زتاب‌های قابل توجهی نیز در حوزه امنیت ملی دارند. شما به متغیرهای دیگری در وضعیت ساختار و پوشش منطقه‌ای توجه کرده‌اید به آنها هم اشاره کنید.

اول باید بگویم که یک نکته مهم وجود دارد؛ بلوک‌بندی‌ها هنوز وجود دارند و به این معنا نیست که همه چیز تغییر کرده باشد. ما در منطقه، یک سیستم امنیتی آمریکامحور داریم که هم ساختار مادی دارد و هم ساختار معنایی. تمام کشورهای منطقه بجز ایران (و برخی استثناات دیگر) در این سیستم قرار دارند، هر کدام با درجات و جایگاه‌های مختلف.

ایران و استثناات دیگر در این بلوک‌بندی جای نمی‌گیرند، در کنار این بلوک‌بندی اصلی، بلوک‌های فرعی نیز وجود دارند که عنصر فراملی یا ماورای منطقه‌ای ندارند. برای مثال، در دنیای عرب، کشورهای خلیج فارس به یک بلوک تعلق دارند که از نظر ساختار یک مناطقی مانند شامات یا شمال آفریقا تفاوت دارد.

پیوند میان این مناطق فرعی نیز نوعی بلوک‌بندی داخلی ایجاد کرده است. به عنوان مثال، در خلیج فارس، کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC) هستند، اما قطر به‌طور آشکار به ترکیه نزدیک است.

همچنین یک بلوک محور ایران داریم که ساختار آن مانند بلوک‌های دیگر نیست، اما برای خود چهارچوب‌ها و مشخصاتی دارد. بنابراین، نمی‌توانیم بگوییم که بلوک‌بندی در منطقه کاملاً از بین رفته است. اما نکته دوم این است که منطقه بسیار تغییر کرده و در این زمینه هیچ تردیدی وجود ندارد. تغییرات نیز بسیار گسترده و با سرعت بالا رخ داده است. این تغییرات محدود به سیاست و مسائل استراتژیک نیست، بلکه شامل تحولات اقتصادی و اجتماعی نیز می‌شود.

به این معنا که نسل‌ها عوض شده‌اند؛ نسلی که اکنون در کشورهای عربی خلیج فارس قدرت را در دست دارد، کاملاً متفاوت از نسل قبلی است. این سه تا چهار کشور، از جمله امارات، عربستان سعودی، قطر و حتی کویت و تا حدی عمان، تفاوت‌های چشمگیری میان نسل جدید و نسل پیشین حکمرانان وجود دارد. این تغییرات فقط محدود به حکومت‌ها نیست؛ جامعه نیز دگرگون شده و جامعه کشورهای خلیج فارس به‌طور جدی تغییر کرده است. وضعیت در سایر مناطق مانند ترکیه نیز همین‌گونه است. بنابراین، ما شاهد تغییرات اقتصادی و اجتماعی همه جانبه هستیم.

نکته سوم این است که این تغییرات صرفاً منطقه‌ای و ملی نیستند. بخش مهمی از این تغییرات، حتی در سطح اقتصاد و جامعه جهانی اتفاق افتاده است. تغییرات سیاسی در سطح جهان طی چند دهه اخیر نیز امکان کنشگری گسترده برای بازیگران متعدد را فراهم کرده است. بنابراین، امروز با تعداد قابل توجهی بازیگر فعال و متنوع در منطقه مواجه هستیم.

اگر مطالعه دقیق‌تری داشته باشیم، می‌بینیم که این پدیده تنها محدود به منطقه ما نیست، بلکه در سراسر جهان نیز رخ داده است. قدرت‌های منطقه‌ای مهم‌تر شده‌اند؛ برای مثال برزیل، آفریقای جنوبی و اندونزی نسبت به دو دهه قبل نقش بسیار پررنگ‌تری پیدا کرده‌اند. همچنین، بسیاری از کشورهای کوچک که از نظر جمعیت یا وسعت کوچک هستند، اما به لحاظ توان اقتصادی،

آقای دکتر، اتفاق دیگری هم از نظر فردی شدن سیاست خارجی در جهان رخ داده و آن اینکه ایالات متحده تنها نیست. دست کم دو قدرت بزرگ دیگر جهان، یعنی روسیه و چین نیز در این مسیر حرکت کرده‌اند. در ادبیاتی که توسط اتاق‌های فکر (تینک‌تک‌ها) منتشر می‌شود، می‌توان نشانه‌هایی از شخصی شدن سیاست خارجی را در این کشورها مشاهده کرد. در چین، نقش شی جین‌پینگ در حزب بسیار پررنگ‌تر از گذشته شده و بسیاری از نهادها را دور زده و در حوزه سیاست خارجی و سایر مسائل کلان مستقیماً ورود می‌کند. در روسیه نیز پوتین و تمایلات شخصی او تأثیر آشکاری بر جهت‌گیری‌های سیاست خارجی داشته‌اند. از این منظر، به نظرمی‌رسد شخصی شدن سیاست خارجی به یک پدیده فراگیر در نظام بین‌الملل امروز تبدیل شده است.

شما تا چه حد با این دیدگاه موافقت می‌کنید؟ نکته‌ای که عنوان کردید بسیار جالب است، اما به نظرم تفاوت‌های مهمی میان این موارد وجود دارد. ببینید، «شی جین‌پینگ» و «ولادیمیر پوتین» افراد قدرتمندی در سیستم‌های خودشان هستند، اما چند نکته را باید مورد توجه قرار داد.

اول اینکه هر دو قدرتمندند و اتفاقاً مورد تقدیر ترامپ نیز هستند، چون او اساساً ستایشگر قدرت است و از اعمال قدرت لذت می‌برد. این را بر اساس تحقیقات متعددی می‌گویم که درباره روانشناسی قدرت ترامپ انجام شده است.

اما نکته دوم این است که در هر دو سیستم، یعنی در چین و روسیه، نظام‌های بوروکراتیک قدرتمند و منسجمی وجود دارد. در همین چین که اشاره کرد، با یک مجموعه عظیم حکمرانی روبه‌رو هستیم که ده‌ها نهاد، اداره، مرکز تحقیقاتی و همچنین یک ساختار نظامی امنیتی صنعتی گسترده در کنار آن فعالیت می‌کند. در روسیه نیز وضع به همین گونه است. شما حتی یک‌بار هم ندیده‌اید که پوتین یا شی جین‌پینگ علیه دستگاه‌های خودشان، آن‌گونه که ترامپ علیه نهاد‌های آمریکایی سخن می‌گوید، صحبت کرده باشند یا آنها را تضعیف کنند.

نکته سوم این است که در چین و روسیه تداوم و ثبات سیاسی وجود دارد؛ هم در سطح سیستم و هم در سطح فردی. در چین، سیاست خارجی مسیر روشنی دارد و زیگزاگی یا واکنشی نیست. در روسیه نیز شما همین ثبات و استمرار را مشاهده می‌کنید. اما در ایالات متحده، وضعیت متفاوت است؛ آنچه در آن دیده می‌شود، تلاطم است؛ تلاطمی که حتی مفروضات سیاست خارجی را نیز درگیر کرده است. همان مثالی که شما از کارشناس وزارت خارجه آمریکا نقل کردید، دقیقاً نشان‌دهنده همین نکته است؛ تداوم و ثبات سیاسی وجود دارد؛ هم در سطح سیستم و هم در سطح فردی. در چین، سیاست خارجی مسیر روشنی دارد و زیگزاگی یا واکنشی نیست. در روسیه نیز شما همین ثبات و استمرار را مشاهده می‌کنید. اما در ایالات متحده، وضعیت متفاوت است؛ آنچه در آن دیده می‌شود، تلاطم است؛ تلاطمی که حتی مفروضات سیاست خارجی را نیز درگیر کرده است. همان مثالی که شما از کارشناس وزارت خارجه آمریکا نقل کردید، دقیقاً نشان‌دهنده همین نکته است؛

مفروضات و روش‌ها در ایالات متحده دچار تلاطم شده‌اند. بنابراین در حالی که همه این رهبران افراد قدرتمندی هستند، اما چنین و روسیه یا اندام و تصمیم‌گیری‌ها شده است.

در پیش او، روند تغییر و تداوم در نظام بین‌الملل را بررسی کردیم و تمرکز قابل توجهی هم روی تغییرات داشتیم. اگرخواهیم به حوزه منطقه‌ای خودمان وارد شویم، به نظر می‌رسد اتفاقات قابل توجه و حتی خارق‌العاده‌ای در حال رخ دادن است که به لحاظ مفهومی، بسیاری از کلیشه‌های رایج در روابط بین‌الملل را پشت‌سرمی‌گذارد.

با مرور تاریخ روابط بین‌الملل، به بحث‌هایی مانند اتحادها، ائتلاف‌ها و بلوک‌بندی‌های می‌رسیم. اما وضعیت امروز منطقه ما و شاید بحران‌ها تصویر متفاوتی را نشان می‌دهد. دیگر بلوک یا اتحاد نامی به آن معنا وجود ندارد و این امر باعث ایجاد شک و

هیچ کنشگری در منطقه قابل حذف نیست. برای مثال، تمام طرح‌هایی که آمریکایی‌ها تاکنون داشته‌اند عمدتاً بر حذف ایران متمرکز بوده، اما ایران، ایران است و هیچ‌کس نمی‌تواند آن را در منطقه نادیده بگیرد. هر برنامه‌ای، از جمله برنامه‌های انزوا، نمی‌تواند کنشگری ایران را نادیده بگیرد

عکس: رضا معظریان/ایران

ن‌الملل، در گفت‌وگویی تفصیلی با «ایران» یایی‌های سیال نظام بین‌الملل پرداخت

بلوک‌بندی‌های کلاسیک

خودند و ائتلاف‌ها سیال‌تر از همیشه شده‌اند. ایران همچنان بازیگری است که هیچ معادله‌ای بدون آن کامل نمی‌شود. از نگاه سجادپور، طرح‌هایی چون «صلح ابراهیم» نشان دادند که دیپلماسی واکنشگن هرگاه کوشیده بر اساس مهندسی‌سازی سیاست، واقعیت‌های پیچیده جوامع را بازآرایی کند. در نهایت به بن بست رسیده است. تجربه غزه نشان داد که هیچ نظمی را نمی‌توان بر پایه طرح‌های مهندسی شده قدرت، بدون درک اراده و مقاومت ملت‌ها بنا کرد. این گفت‌وگو تلاشی است برای فهم جهان که میان استمرار و تحول، اقتدار و بی‌نظمی فردگرایی و ساختارمندی معلق مانده است؛ جهانی که در آن دیگر هیچ قدرتی نمی‌تواند مطمئن باشد قواعد بازی را به تنهایی بنویسد.

سجادپور به دگرگونی جایگاه ایالات متحده می‌پردازد؛ کشوری که پس از فروپاشی شوروی برای مدتی کوتاه طعم هژمونی جهانی را چشید اما به سرعت در گرداب رقابت چین، بازگشت روسیه و اشفنگی داخلی فرو رفت. او سیاست خارجی آمریکا در عصر ترامپ را نمونه‌ای از «فردی‌سازی قدرت» می‌داند؛ جایی که تصمیم‌گیری دیپلماتیک از دست نهادهای خود جدا شد و به سلبه شخصی رئیس‌جمهوری و حلقه نزدیکانش گره خورد. در مقابل، چین و روسیه با وجود تمرکز قدرت در دست رهبرانشان، انسجام بوروکراتیک و تداوم سیاست خارجی خود را حفظ کرده‌اند. اما شاید برجسته‌ترین بخش گفت‌وگو، تحلیل او از خاورمیانه باشد؛ منطقه‌ای که به تعبیرش «دیگر در قالب بلوک‌بندی‌های سنتی نمی‌گنجد». کشورهای این جغرافیای پر تلاطم به دنبال حداکثرسازی منافع

به هر حال، ترامپ یک رئیس‌جمهور استثنایی است، در یک دولت استثنایی، با برنامه‌ای استثنایی. به این معنا که سیاست در آمریکا، در داخل، بسیار فردی شده است. در نزدیک به ۹ ماه از آغاز حکومت او، هیچ رئیس‌جمهوری نتوانسته است در این مدت کوتاه این قدر قدرت فردی جمع کند. حتی در برخی نواختارها و گفتارهای آمریکایی آمده که ما نمی‌دانستیم رئیس‌جمهوری تا این حد اختیار دارد که قدرت را فردی کند. به خاطر همین او با واژه‌ای به نام «Imperial» یا رئیس‌جمهوری امپراتورگونه توصیف شده است.

ویژگی دیگر این دولت، ضدیت با بوروکراسی است. ترامپ در طول دوره خود با بسیاری از مناصب دولتی تسویه کرده است. هیچ رئیس‌جمهوری در تاریخ آمریکا تا این حد فردی و شخصی عمل نکرده است. او سیاست و بوروکراسی را نادیده گرفته و کار خود را به شیوه‌ای بسیار شخصی و خانوادگی پیش می‌برد. ترامپ علاقه دارد نه تنها خودش بلکه خانواده‌اش جایگاهی ماندگار در تاریخ آمریکا پیدا کنند. برخی تحلیلگران معتقدند درست مانند آرزوی صلح نوبل، او خواستار این است که خانواده ترامپ

مشابه خانواده «کندی»‌ها، خانواده‌ای قابل توجه و تأثیرگذار در تاریخ آمریکا باشند. به همین دلیل، برای داماد خود یعنی جرد کوشنر نقش مهمی در سیاست خارجی و داخلی با کرده است. در سفر اخیر به خاورمیانه، ترامپ در هر دو نطق خود در پارلمان اسرائیل و در اجلاس شرم‌الشیخ از کوشنر و دخترش تقدیر و تشکر کرد.

از اینجا می‌توانیم پل برنیم به روابط بین‌الملل؛ در روابط بین‌المللی نیز، سیاست خارجی آمریکا پیشرفت فردی شده است. یعنی مجموعه بوروکراتیک و کنش‌ها و واکنش‌های سیاست خارجی، از جمله در تعامل با ایران، به کنار گذاشته شده و تمرکز بر خود ترامپ است.

به همین دلیل، سیاست آمریکا نه بر اساس آنچه دستگاه بوروکراتیک دولت آمریکا مدنظر قرار داده، بلکه بر اساس خواسته‌ها و اهداف ترامپ تنظیم می‌شود. مهم‌ترین ویژگی این سیاست، تمایل ترامپ به دیده شدن و تحسین شدن است. این وضعیت همچنین بازتاب‌ها و سؤالاتی را در داخل آمریکا حثی در داخل حزب جمهوری‌خواه و جنبش «ماگا» داشته و دارد که به عنوان مثال چرا ترامپ تا این حد حامی اسرائیل و اقدامات ضد بشری آن است؟ بنابراین، این سیاست‌ها نه تنها بازتاب رفتار فردی ترامپ است، بلکه تأثیرات

شده‌ای که مشاهده می‌کنیم، نشان می‌دهد که نهادها کمتر اهمیت دارند، فرد مهم است و وضعیت کشور تا حد زیادی به احساسات و برداشت‌های همان روز رئیس‌جمهوری بستگی دارد. این نشان‌دهنده فردی و لحظه‌ای بودن سیاست است. همچنین، امکان بهره‌برداری از این روحیه توسط دیگران فراهم است. بلااستثنا، نمی‌توان گفت که هیچ رهبری کماهمل در تمجید از ترامپ صادق است، اما همه می‌دانند که راه پیشبرد منافع ملی خود، تا حدی از طریق بازی کردن با روان و احساسات او می‌گذرد.

اخبار

رادیوکنسرت سینا دکایی و نیما رئیسی

تالار وحدت ۴ و ۵ آبان ماه با گویندگی نیما رئیسی و نوازندگی سینا دکایی، میزبان اولین رادیوکنسرت با عنوان «نامه‌های یک عاشق رسوا» می‌شود. در این اجرا ارکسترسازهای بادی به سرپرستی و نوازندگی فلوت سینا دکایی با گویندگی نیما رئیسی، طی دو شب در تالار وحدت روی صحنه می‌رود؛ این در حالی است که نویسندگی متن این برنامه را سارا کتغانی بر عهده داشته است. در خلاصه این رادیوکنسرت آمده: «حاضرم شرط بندم که بین شماها حتی به نفرم نباشه که بتونه ادعا کنه تا حالا عاشق نشده است.» / **ایران**

«سلفونی رنگ‌ها» در نیاوران

نمایشگاه «سلفونی رنگ‌ها» با نمایش آثار فریدون عبیری، روز جمعه دوم آبان از ساعت ۱۶، در نگارخانه شماره ۲ مجموعه افتتاح می‌شود. این نمایشگاه شامل ۲۷ اثر نقاشی رنگ با آکریلیک روی بوم و به سبک اکسپرسیونیسم است. فریدون عبیری ۲۵ سالگی وارد عرصه هنر شده و تاکنون نمایشگاه‌های انفرادی و گروهی متعددی را برگزار کرده‌است. / **مهتر**

احتمال حضور فریبا کوثری در سریال «سلمان فارسی»

فریبا کوثری از احتمال حضور خود در سریال «سلمان فارسی» گفته و روی این نکته تأکید کرده که اگر قرار به حضور در این سریال تلویزیونی باشد سال آینده مقابل دوربین خواهد رفت. سریال «سلمان فارسی» به کارگردانی داوود میرباقری روزهای فیلمبرداری فصل ایران را می‌گذراند و البته همزمان کارهای پیش تولید و ساخت لوکیشن‌های مربوط به فصل حجاز در دست‌و‌کار است. به گفته فریبا کوثری، همکاری با پروژه‌ها به وسعت «سلمان فارسی» نیازمند تمرکز کامل است و بازیگران نمی‌توانند در پروژه‌های دیگر فعالیت همزمان داشته باشند؛ بنابراین تصمیم نهایی بستگی به شرایط تیم تولید و زمان بندی دارد. / **اتسنیم**

سفارش ساخت سریال جدید «فرار از زندان»

«فرار از زندان» در قالب یک سریال جدید با بازیگران جدید اما در همان حال و هوا برای هولو ساخته می‌شود.

قرار است امیلی براونینگ در نقش کسیدی، دریک راجر در نقش تامی، لوکاس کیچ در نقش جکسون، کلینتون رازانس در نقش مایکل معروف به «روح»، جی آر بورن در نقش جونیور، جورجی فورد در نقش آندرو و مایلز بولاک در نقش داریوس معروف به «رد» در این سریال بازی کنند. این سریال جدید در همان دنیای سریال اصلی اتفاق می‌افتد، اما شخصیت‌های متفاوت و خط داستانی جدیدی را دنبال می‌کند. / **مهتر**

راستا، «پناهگاه میلیاردرها»، این چنین موضوعاتی را در قالب تریلری پرنتش، روایت می‌کند و نشان می‌دهد ثروت چگونه رفتار انسان را در بحران‌ها تحت تأثیر قرار می‌دهد: درون پناهگاه، ساکنان هم‌زمان احساس لوکس بودن و زندانی بودن را تجربه می‌کنند و داستان با کشمکش‌های خانوادگی، خیانت‌ها و فشارهای ناشی از درهای بسته و نظارت دائمی، پیش می‌رود. به عبارت بهتر، هر تعامل به آزمونی برای شخصیت‌ها تبدیل می‌شود و بار روانی ناشی از امتیاز و رفاه را در محیطی پرآشوب آشکار می‌سازد. البته خود پناهگاه مانند یک کاراکتر مستقل عمل می‌کند؛ دیگ جوشان اسرار، بازی‌های قدرت و بحران‌های اخلاقی.

در نگاهی دیگر، کلیت «پناهگاه میلیاردرها»، ترکیبی از فرمول‌هایی است که پیش‌تر در نتفلیکس امتحان شده و موفق بوده‌اند. کمی از «بازی مرکب»، اندکی از «پلترم»، مقدار زیادی از «آینه سیاه» و البته ردیای پرزگی از «سرفت پول».

عناصر داستان هم آشنا هستند: فضایی آینده‌نگر و مملو از فناوری، نبرد طبقاتی در محیطی بسته، نگاهی تاریک به آینده بشریت و ترکیبی از شیفتگی و تردید نسبت به هوش مصنوعی و تحولات مرتبط با آن. نتیجه نهایی اما، کمتر از مجموع اجزای آن جلوه می‌کند. از نظر موضوعی هم، سریال از تم محبوب «ثروتمندان را بخوره» بهره می‌برد، البته با رویکردی متفاوت؛ در اینجا ثروتمندان نه به عنوان شرم‌مطل، بلکه به عنوان انسان‌هایی قابل درک و دارای نقص نمایش داده می‌شوند. منتقدان معتقدند این رویکرد ممکن است نقد اجتماعی را تضعیف کند، چون مخاطب سخت‌تر با شخصیت‌هایی که پیش از حد امتیاز دارند همذات‌پنداری می‌کند. با این حال، سریال لحظاتی طنزآمیز و تارکیک دارد؛ بویژه در صحنه‌هایی که زندگی را در یک میلیاردرها را در پناهگاهی فناورانه به سخره می‌گیرد.

نتیجه آنکه، در مقایسه با سریال یادمانشهری «سپه» (گراهام یوست) که بر ساختارهای اجتماعی فراگیر تمرکز دارد، «پناهگاه» (اسرار استیپر) که ترکیبی از بقا و آزمایش‌های روانی است، «پناهگاه میلیاردرها» نتوانسته حس فاجعه و تنش فرایند را به خوبی منتقل کند. در عوض، بیش از حد بر مشاجرات بی‌هدف تمرکز کرده است که از جذابیت داستان می‌کاهد و این گونه است که در نگاه منتقدان و بسیاری از مخاطبان، روایت و پیرنگ سریال، نه جدید است و نه واقعاً مرموز؛ چرا که مسیر آن بسیار قابل پیش‌بینی است و شخصیت‌ها آن قدر کلیشه‌ای هستند که به راحتی می‌توان به حقیقت پشت پرده آنها پی برد.

منابع: time.com/microsiacine.com/screenrant.com/collider.com/dmtalkies.com/leisurebyte.com/colliers/www.leisurebyte.com/billionaires-bun-ker-review

درباره مینی سریال «پناهگاه میلیاردرها» جدیدترین تریلر اسپانیایی نتفلیکس

آینه سیاه آخرالزمان در قفس طلایی

گزارش

احسان اسوندد

مترجم و منتقد سینما

«پناهگاه میلیاردرها»، جدیدترین تریلر اسپانیایی نتفلیکس، بسیار سریع به یکی از پرطرفدارترین آثار این پلتفرم تبدیل شد؛ این سریال که توسط خالکان «سرفت پول» (آکس پینا و استر مارتینز لوباتو) ساخته شده است، با وجود نقدی منفی و متوسط به سرعت در جدول جهانی نتفلیکس صعود کرد و در ده‌ها کشور به رتبه اول رسید. در حالی که منتقدان درباره منطق داستان و نحوه اجرای آن تردید دارند، این درام توانسته توجه کافی از سوی مخاطبان جلب کند و تنها چند روز پس از انتشار صدر جدول نتفلیکس را تصاحب کند.

طبق گزارش FlixPatrol، «پناهگاه میلیاردرها» از تاریخ ۲ مهر به رتبه اول جهانی نتفلیکس رسیده است. این سریال علاوه بر سلطه جهانی موفق شد در ۴۶ کشور جهان به رتبه اول برسد. از جمله این کشورها می‌توان به اسپانیا، پرتغال، آرژانتین، برزیل، فرانسه، آلمان، ایتالیا، سوئیس، تایلند و اوکراین اشاره کرد. با همه اینها منتقدان عمدتاً این سریال را سطحی و بیش از حد احساساتی توصیف کرده‌اند که ایده جذاب خود را هدر داده است. پس عجیب نیست که امتیاز منتقدان در Rotten Tomatoes تنها ۲۳ درصد و امتیاز مخاطبان ۵۹ درصد است. در IMDb هم امتیاز ۵.۶ از ۱۰ دارد؛ که همگی نشان‌دهنده استقبال نه چندان مثبت از این اثر است. با همه اینها موفقیت جهانی سریال در نتفلیکس تا حدی شگفت‌انگیز است. به عبارت بهتر، «پناهگاه میلیاردرها» با توجه به تعداد کشورهای که سریال در آنها صدرنشین شده، توانسته بر همه گسترده منتقدان خود غلبه کند.

«پناهگاه میلیاردرها» که ترکیبی از درام و داستان پردازی بر مبنای تخیل بود در واقع بازتابی واقع‌گرایانه از روندهای اجتماعی معاصر دارد؛ ایده سریال هم کاملاً عامه پسند است؛ در حالی که جهان در آستانه جنگ هسته‌ای قرار دارد، گروهی از میلیارد‌های اسپانیایی به آخرین بیهوش‌نامه خود پناه می‌برند؛ جایگاهی که در زمین زیزیمینی کیمرا، پناهگاهی فوق‌العاده شیک و مدرن، مناسب و غذاهای سفارشی پشت سر گذاشت. اما سریال خیلی زود نوعی فروپاشی شخصی‌تر را معرفی می‌کند. دو خانواده که با یک تصادف مرگبار به هم گره خورده‌اند، باید در این قفس طلایی کنار هم زندگی کنند. مکس و آرا، که تازه از زندان آزاد شده، باید با قضاوت خاموش و خشمگین کی‌پرو فالگون، پدر دختری که دوست داشت و باعث مرگش شد، روبرو شود.

این فقط داستان بقا نیست؛ بلکه نوعی حسابرسی است که در یک گاوئندوق مهرور موم شده رخ می‌دهد. البته در این میان شاید همه اینها موج سواری روی گزارش‌هایی باشد که هر چند وقت منتشر می‌شوند؛ ثروتمندترین افراد جهان در حال ساخت پناهگاه‌های زیرزمینی برای مقابله با فاجعه‌ای هستند که به طور فرایند‌های آن را قریب‌الوقوع می‌دانند. این گونه است که سال گذشته شاهد موجی از داستان‌های تخیلی درباره ثروتمندان موزی در پناهگاه‌های گران قیمت بودیم؛ از سریال «بشت» (دن فوگلمن) گرفته تا فیلم «کوهسره» (جسی آرستراتو) و «پایان» (جاشوا اوپنهاایمر). در همین

سوداگری و سفته بازی در تیررس وصول مالیات

یادداشت

کامران زارعی
کارشناس اقتصادی

در دنیای امروز مالیات دو نقش کلیدی را در اداره دولت‌ها دارا می‌باشد؛ از یک سو به‌عنوان اصلی‌ترین منبع تأمین مالی دولت، امکان اداره کشور، سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی و ارائه خدمات عمومی را فراهم می‌سازد و از سوی دیگر به‌عنوان یک ابزار تنظیم‌گری، با هدایت رفتارهای اقتصادی، کنترل سوداگری، کاهش نابرابری و تقویت بخش‌های مولد، نقش مؤثری در شکل‌دهی به ساختار عادلانه و پایدار اقتصاد ایفا می‌کند.

فعالیت‌های غیرمولد و سوداگرانه سال‌هاست که به‌عنوان یکی از مهمترین چالش‌های ساختاری در اقتصاد ایران شناخته می‌شوند. این فعالیت‌ها نه تنها مانع رشد تولید و سرمایه‌گذاری در

بخش‌های مولد هستند، بلکه با ایجاد نوسانات شدید قیمتی در بازارهای مختلف نظیر مسکن، ارز، طلا و خودرو، ثبات اقتصادی را نیز تهدید می‌کنند. در چنین شرایطی، یکی از ابزارهای مؤثر برای مقابله با این پدیده، مالیات بر عایدی سرمایه؛ یا همان مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی است؛ ابزاری که در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته به‌عنوان یک پایه مالیاتی تنظیم‌گر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

فعالیت‌های سوداگرانه به خصوص در اقتصادهای دارای تورم با هدف کسب سود از نوسانات قیمتی و بدون خلق ارزش افزوده، موجب انحراف منابع مالی از تولید به سمت بازارهای غیرمولد می‌شوند. این روند در دو دهه اخیر ایران شدت یافته است. به‌طور مثال در بازار مسکن براساس آمارهای رسمی، در دهه ۱۳۶۰ تنها ۲۰ درصد از تقاضای بازار مسکن سرمایه‌ای بوده است، در حالی که در سال‌های اخیر این رقم به بیش از ۸۰ درصد رسیده است. همچنین افزایش ۵۵ درصدی تعداد خانه‌های خالی در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ از نشان‌دهنده رشد ساخت‌وسازهای غیرمصرفی و

شناخته می‌شود. این مالیات نه تنها درآمدهای پایدار برای دولت ایجاد می‌کند، بلکه با کاهش انگیزه‌های سوداگرانه، زمینه رشد بخش‌های مولد اقتصاد را فراهم می‌سازد. یکی از ویژگی‌های مهم مالیات بر عایدی سرمایه، هدف‌گیری افشار ثروتمند و پردرآمد جامعه است. برخلاف مالیات‌های عمومی که بخش بزرگی از مردم را شامل می‌شود، این نوع مالیات عمدتاً شامل افرادی می‌شود که به‌صورت گسترده در بازارهای غیرمولد فعالیت دارند. در عبارت دیگر، اکثریت مردم که معاملات محدودی در این بازارها انجام می‌دهند، از شمول این قانون خارج هستند. طبق برآوردها دهمه شمول این قانون ۵ درصد از مردم می‌باشد. این ویژگی موجب

قیمتی شکل می‌گیرد. این نوسانات نه تنها موجب بی‌ثباتی اقتصادی می‌شوند، بلکه برنامه‌ریزی‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری را نیز با اختلال مواجه می‌سازند. با اجرای این پایه مالیاتی، بخشی از سود حاصل از این معاملات به دولت منتقل می‌شود و هزینه سرمایه‌گذاری در بازارهای غیرمولد افزایش می‌یابد. این امر موجب کاهش جذابیت این بازارها و هدایت سرمایه‌ها به سمت بخش‌های مولد مانند صنعت، کشاورزی و خدمات می‌شود. در نتیجه، رشد اقتصادی پایدار، اشتغال‌زایی و افزایش تولید ملی محقق خواهد شد.

این نوع مالیات به‌طور مستقیم افشار ثروتمند و فعالان بازارهای غیرمولد را هدف قرار می‌دهد و در صورت نبود اطلاع‌رسانی شفاف، ممکن است با مقاومت‌های اجتماعی و سوء برداشت‌هایی مواجه شود. بسیاری از مردم، به‌ویژه طبقات متوسط و ضعیف، نگران آن هستند که اجرای این قانون فشار مالیاتی بیشتری بر آنان وارد کند. در حالی که هدف اصلی آن کنترل سوداگری گسترده و مهار نوسانات قیمتی در بازارهایی چون مسکن، ارز، خودرو و طلاست. بنابراین یکی از مهمترین پیش‌نیازهای اجرای این قانون اطلاع‌رسانی صحیح، فرهنگ‌سازی و اقیاع افکار عمومی است که موجب همراهی بیشتر مردم با سیاست‌های حاکمیتی در حوزه مالیات‌ستانی و تنظیم‌گری اقتصاد می‌شود.

مدیرکل امور مالیاتی استان خوزستان خبرداد:

تأمین مالی ۱۵۰۰ میلیارد ریالی چهار پروژه راه‌سازی خوزستان از محل مالیات‌های نشان‌دار

مدیرکل امور مالیاتی استان خوزستان گفت: در حوزه راه‌سازی، مجموع منابع تأمین شده از محل مالیات‌های نشان‌دار بالغ بر ۱۵۳۳ میلیارد ریال است که به چهار پروژه کلیدی استان تخصیص یافته است. علی‌خوشبیدی مدیرکل امور مالیاتی استان خوزستان، از تأمین بخش قابل توجهی از اعتبارات چهار پروژه مهم راه‌سازی استان از محل اجزای موفق طرح «نشان‌دار کردن مالیات» خبر داد و اظهار داشت: اجرای موفق این طرح برای دومین بار در کشور و در استان خوزستان، نقش مؤثری در توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و حمل‌ونقل ایفا کرده است. وی با اشاره به هدفمند شدن هزینه‌کرد منابع مالیاتی، افزود: در چارچوب این طرح، مالیات‌های پرداختی

در حوزه راه‌سازی، مجموع منابع تأمین شده از محل مالیات‌های نشان‌دار بالغ بر ۱۵۳۳ میلیارد ریال، تکمیل محور راهبردی ۷۲۲ میلیارد ریال، تکمیل محور راهبردی - میادودی - با مملکت با اعتبار حدود ۳۰۰ میلیارد ریال، محور سیاه‌منصور - آوج - هفت‌تپه - شوش بیش از ۴۸۴۳ میلیارد ریال بوده که به صورت هدفمند در اجرای ۲۲ پروژه عمرانی و خدماتی استان هزینه می‌شود؛ بخش راه‌سازی یکی از مهمترین محورهای این طرح به شمار می‌رود.

خوشبیدی تأکید کرد: این پروژه‌ها با هدف ارتقا ایمنی مسیرها، بهبود دسترسی جاده‌ای، کاهش هزینه‌های تردد و تسهیل ارتباط بین شهرستان‌ها در حال اجرا هستند. تأمین مالی آن‌ها از محل مالیات‌های نشان‌دار، ضمن تسریع روند پیشرفت فیزیکی، فشار بر بودجه‌های عمومی را نیز کاهش داده است.

با اشاره به نقش مؤثر مشارکت مردمی در تحقق این دستاورد، گفت: طرح مالیات‌های نشان‌دار، پیوندی روشن میان پرداخت مالیات و توسعه ملموس استان ایجاد کرده است؛ امروز مردم خوزستان می‌توانند اثر مالیات پرداختی خود را در مسیرهایی ببینند که زندگی روزمره‌شان را آسان‌تر می‌سازد.

مدیرکل امور مالیاتی استان خوزستان در ادامه، تعامل سازنده میان اداره کل امور مالیاتی خوزستان، دستگاه‌های اجرایی ذینفع و مؤدیان مالیاتی را عامل اصلی تحقق این موفقیت دانست و گفت: «مجموع مالیات پرداختی مؤدیان خوزستانی از طریق طرح نشان‌دار کردن مالیات، بیش از ۴۸۴۳ میلیارد ریال بوده که به صورت هدفمند در اجرای ۲۲ پروژه عمرانی و خدماتی استان هزینه می‌شود؛ بخش راه‌سازی یکی از مهمترین محورهای این طرح به شمار می‌رود.

نماینده صومعه‌سرا در مجلس مطرح کرد:

افزایش شفافیت و کاهش فرار مالیاتی حاصل از فاکتورهای جعلی با صورت حساب الکترونیک

دخالت‌های سلیقه‌ای و به‌صورت هوشمند از دستاوردهای اصلی استقرار سیستم فاکتورینگ و هوشمندسازی فرآیند اخذ مالیات بر ارزش افزوده است. رحمت زاده تصریح کرد: مالیات‌دهندگان از طریق سامانه‌ها به‌صورت هوشمند از وضعیت مالیاتی خود آگاه می‌شوند و در همان بستر به تکالیف خود در پرداخت مالیات عمل می‌کنند. وی خاطرنشان کرد: سازمان امور مالیاتی با اهتمام جدی به حوزه هوشمندسازی و دیجیتال‌کردن وظایف خود، بتواند فرآیندهای بیشتری را به سمت هوشمندسازی و نظام مالیاتی داده‌محور ببرد تا مشکلات مؤدیان را بهبود بخشد و در راستای توسعه بیشتر نظام مالیاتی کشور گام بردارد.

پیدایمی‌کند. با این رویکرد، تمامی اسناد، اعداد و آمار به‌صورت سامانه‌ای درآمده و قابلیت ارزیابی و عرضه به مخاطبان را پیدا می‌کند. وی اظهار کرد: هوشمندسازی نظام مالیاتی آثار متعددی دارد که یکی از مهمترین آنها شفافیت است. همچنین، بهره‌وری و کارآمدی بیشتر در فرآیند مالیات‌ستانی از دیگر مزایای استفاده از سامانه‌ها و هوشمندسازی به شمار می‌آید. این تغییرات می‌تواند فرآیندهای فیزیکی و دستی را که ممکن است به اطاله زمان و همچنین گران‌گویی‌هایی از فساد یا دخالت‌های انسانی منجر شود، کاهش دهند. این نماینده مجلس افزود: کاهش فرار مالیاتی حاصل از فاکتورسازی‌های جعلی و امکان پرداخت مالیات با افزایش دقت و بدون

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، کاهش فرار مالیاتی حاصل از فاکتورسازی‌های جعلی و امکان پرداخت مالیات با افزایش دقت و بدون دخالت‌های سلیقه‌ای و به‌صورت هوشمند را از دستاوردهای اصلی استقرار صورت‌حساب الکترونیک و هوشمندسازی فرآیند اخذ مالیات بر ارزش افزوده دانست. سعید رحمت زاده، نماینده صومعه سرا در مجلس در مورد هوشمندسازی مالیات بر ارزش افزوده، گفت: در حوزه اقتصاد و امور مالی، مسئله شفافیت به‌ویژه در فرآیند مالیات‌ستانی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. شفافیت به‌عنوان یک ضرورت، به‌ویژه زمانی که فعالیت‌های مالی و حسابداری در بستر سامانه‌ها قرار می‌گیرد، نمود بیشتری

ایران

• صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
 • مدیر مسئول: صادق حسین جابری انصاری
 • سردبیر: هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
 • رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری
 • مدیرعامل: علی متقیان
 • تلفن: ۸۸۷۶۱۲۰۴ • شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
 • پیامک: ۳۰۰۴۵۱۳۳ • روابط عمومی: صندوق پستی: ۱۵۲۸۵-۵۳۳۸۸
 • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری
 • سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
 • پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

پیامبر ما: زینت سخن، راستگویی است.

سخن‌روز

من لایحه‌بره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۲

استقبال بلند از جشنواره کوتاه

شدند. دکتر صالحی در این دیار بر اهمیت جشنواره فیلم کوتاه تأکید و آن را سکوئی برای معرفی استعداد‌های نو در سینمای ایران توصیف کرد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جمع خبرنگاران در جشنواره فیلم کوتاه با بیان اینکه جشنواره به رویای فیلمسازان جوان تبدیل شده است، به استقبال از چهل و دومین جشنواره فیلم کوتاه تهران اشاره کرد و گفت: «با توجه به اینکه این جشنواره با مرکز شهر تهران فاصله دارد، اما شاهد استقبال از آن هستیم. این استقبال نشان می‌دهد که جشنواره به رویایی کوتاه برای فیلمسازان جوان تبدیل شده است که می‌تواند به رویای بلند وصل شود. رویای کوتاه حضور در این جشنواره با ساخت فیلم کوتاه یا تماشای آن و بحث و گفت‌وگو درباره فیلم‌های کوتاه محقق می‌شود و رویای بلند به معنی این است که فیلمسازان جوان بتوانند در آینده سینمای ایران

باید روزنامه‌نگاری خردروز را تقویت کنیم

کسانی که به هوش مصنوعی توجه می‌کنند و روی آن سرمایه‌گذاری می‌کنند، از خیلی چیزها عقب نمی‌مانند و ما هم باید این کار را انجام بدهیم. معتقدم در آینده شاهد یک خاورمیانه ارتباطی خواهیم بود در برابر خاورمیانه ضد ارتباطی که امروز شاهدش هستیم. نسل حکمرانان تغییر کرده است، نگاه مخاطبان عوض شده است، نسل زد و آلفا که فقط در ایران نیست در کل خاورمیانه است و نگاه‌ها تغییر کرده است. اما اگر در روزنامه‌نگاری با اینکه هوشمندانه رفتار می‌کنیم، به وب هوشمند و روزنامه‌نگاری رایج‌تر توجه کنیم، باید به فکر تقویت روزنامه‌نگاری خردروز و خردکاو باشیم.

گزیده‌ای از صحبت‌های مجید رضاییان، استاد دانشگاه و پژوهشگر روزنامه‌نگاری با ایستا

نقش داشته باشند.»
 صالحی، بخشی از استقبال از جشنواره فیلم کوتاه را به تاریخچه سینمای کوتاه در ایران مرتبط دانست و افزود: «برای همین است که امروز فیلم کوتاه در ایران به جایگاه شایسته‌ای رسیده است. این جشنواره برای فیلمسازان جوان ترکیبی از جسارت، خلاقیت و سکوی پرتاب به آینده سینماست.»
 او درباره جشنواره فجر فیلم هم توضیح داد: «هنوز مسیر جشنواره فیلم فجر پیروده نشده و اقدامات برگزاری آن در جریان است. در نظر داریم در این جشنواره هم از حضور حداکثر فیلمسازان استفاده کنیم و امیدواریم با تولیدات خوب شاهد جشنواره خوبی باشیم.»

گروه بازیگران وجود دارد. در قسمت اول بسیاری از شخصیت‌های اصلی حضور داشتند که از میان آنها بازی لاله اسکندری و مرجانه گلچین بیش از دیگران به چشم آمد. البته که بازیگران اصلی سریال ترلان پروانه و نوید پورفرج هستند که باید ببینیم نتیجه بازی آنها چطور از آب درآمده و آیا توانسته‌اند یکی از معروف‌ترین عاشقانه‌های ادبیات معاصر ایران را درست به تصویر بکشند یا خیر. از این جهت که رمان «بامداد خمار» رمان مشهوری بوده، کار بازیگران برای ایفای نقش این شخصیت‌ها به نسبت آثار کمتر شناخته شده، سخت‌تر است و قطعاً مخاطبان پیگیر این سریال، با ذره‌بین بازی بازیگران را زیر نظر دارند و این موضوعی است که پس از چند قسمت و پرزنگ‌تر شدن بُعد عاشقانه قصه می‌توان بهتر و راحت‌تر در رابطه با آن سخن گفت. در مجموع می‌توان گفت «بامداد خمار» شروع امیدوارکننده‌ای داشته و اگر در ادامه بخش بتواند میان وجه عاشقانه و اجتماعی موجود در قصه تعادلی حرفه‌ای و هنری برقرار کند، به احتمال زیاد به یک نمونه موفق در زمینه سریال‌های اقتباسی تبدیل می‌شود.

با پخش اولین قسمت سریال «بامداد خمار» می‌توان گفت این مجموعه نمایشی یکی از جدی‌ترین تلاش‌ها برای پیوند دادن رمان محبوب ایرانی با هنر نمایش است

در کل فضا سازی خوبی در کار وجود دارد؛ هم در روایت اول که ماجرا به اوایل دهه شصت مربوط می‌شود و هم روایت دوم که مربوط به پایان سلطنت قاجار و ابتدای حکومت رضا خان است. انتخاب لوکیشن‌ها و توجه به جزئیات بصری از همان قسمت اول مشهود است. آبیاری در خلق جهان تهران قدیم، کوچه‌های خاکی، خانه‌های اعیان نشین و بازار سنتی، نگاهی شاعرانه دارد که به اثر حال و هوایی نوستالژیک می‌دهد. در کنار آن، میزانشناسی و نورپردازی درست، سریال را از نظر بصری در سطح بالایی قرار داده است. رسمی نانوخته در سریال‌های شبکه نمایش خانگی همواره وجود دارد که این آثار برای بیشتر دیده شدن به سراغ سوپرستاره‌های سینما می‌روند و در هر اثر حداقل یکی دو ستاره شناخته شده حضور دارد، اما «بامداد خمار» از این قاعده بیرونی نکرده است، البته که این به معنای استفاده از نابازیگرها یا افراد کمتر شناخته شده در این سریال نیست، برعکس تیم بازیگران این سریال اکثر افراد با سابقه و مطرح هستند که هرکدامشان کارنامه پرکاری هم در زمینه آثار نمایشی دارند و یکدستی جذابی در

ورود کرده و «بامداد خمار» اولین تجربه او در این حوزه است و پس از آن «سوشون» را ساخت. البته که به دلایل نامشخص پخش سریال دوم از اولی زودتر آغاز شد. این فیلمساز برای هر دو سریالی که ساخته به سراغ رمان‌های محبوب معاصر رفته، رمان‌هایی که هر دو جزو آثار محبوب هستند و البته حال و هوایی متفاوت با یکدیگر دارند. در خصوص «سوشون» و فضای آن و نوع اقتباسی که آبیاری از این کتاب داشته، پیش از این زیاد صحبت شده و سوژه این مطلب سریال «بامداد خمار» است، اثری که بر اساس قسمت اول مشخص شد بر خلاف «سوشون» خبری از اقتباس نعل به نعل نیست و آبیاری اینجا تفاوت‌هایی را هم در داستان و وضعیت شخصیت‌ها ایجاد کرده است. در کتاب (در بخش‌های ابتدایی داستان) شخصیت‌ها همه در یک ساختمان هستند و از دل گفت‌وگوهایی که همان ابتدا با هم دارند به گذشته سرک می‌کشیم، اما در سریال، ما فضای بیرونی محل زندگی شخصیت‌ها را می‌بینیم و شرایط اجتماعی آن سال‌ها نیز در دل کارکنان دیده شده است.

نقد

مهرداد پارسی
منتقد سینما

پخش سریال «بامداد خمار» به کارگردانی نرگس آبیاری از دوشنبه شب در پلتفرم شیدا آغاز شد و ظاهراً از همین قسمت اول نیز در جلب نظر مثبت مخاطبان و منتقدان موفق بوده؛ اثری که با اقتباس از رمان «بامداد خمار» به قلم فتنانه حاج سید جوادی ساخته شده است؛ رمانی که یکی از پرفروش‌ترین و پرخواننده‌ترین آثار دهه هفتاد بود و در زمان انتشار سررودهای زیادی به راه انداخت و بسیار مورد توجه قرار گرفت. حالا که اولین قسمت این سریال منتشر شده، می‌توان گفت که «بامداد خمار» یکی از جدی‌ترین تلاش‌ها برای پیوند دادن رمان محبوب ایرانی با هنر نمایش است. نرگس آبیاری که پیش‌تر با فیلم‌هایی چون «شش‌پاره» (۱۴۳۳)، «نفس» (شبی که ماه کامل شد» و «الباقی» توانسته بود نام خود را در میان مهم‌ترین کارگردانان زن سینمای ایران ثبت کند، مدتی است به فضای سریال‌سازی

روایتی عاشقانه از رمان محبوب دهه ۷۰

بامدادی که خمار نیست

یادداشت

جعفر کوردوزی
رئیس انجمن منتقدان سینما

از جلد کتاب تا قاب نمایش

درباره اقتباس ادبی در سریال سازی

دومین سریال نرگس آبیاری هم به نوبت پخش رسید و قسمت اول «بامداد خمار» در شبکه نمایش خانگی به نمایش درآمد. حالا او با دو سریال «سوشون» و «بامداد خمار» شاید تنها کارگردانی باشد که برای اولین بار همزمان دو سریال در چرخه اکران نمایش خانگی دارد اما آنچه در این میان این دو سریال را به هم گره می‌زند، تنها کارگردان مشترک آنها نیست، بلکه اقتباسی بودن آن است که البته این به خود کارگردان هم برمی‌گردد که از نویسندگی به فیلمسازی بل زده و ادبیات را به سینما پیوند داده است. فارغ از کم و کیف این دو سریال و نقاط ضعف و قوتش که باید در جای خود مورد نقد و بررسی قرار بگیرد، این یک فرصت و امتیاز برای صنعت سریال سازی ماست که به سراغ رمان و ادبیات داستانی رفته و اقتباس ادبی را جدی گرفته است. هرگاه که سخن از مشکل فیلمنامه در سینمای ایران مطرح می‌شود، جای خالی یا کم‌رنگ ادبیات داستانی و اقتباس ادبی در سینمای ما به گانوی اصلی سخن تبدیل می‌شود. اینکه سینمای ما کمتر سراغ ادبیات رفته و از آن برای پر ساختن غنی و پرکشیدن خود بهره می‌برد. از سوی دیگر بسیاری از فیلم‌هایی که مصادیقی از اقتباس ادبی در سینما بودند، هم مورد توجه مخاطبان و منتقدان قرار گرفتند، هم توانستند در جشنواره‌های سینمایی بدرخشند. داریوش مهرجویی از جمله فیلمسازانی است که می‌توان او را کارگردانی موفق در ساخت فیلم‌های اقتباسی دانست. سه فیلم «گاو»، «درخت گلایی» و «بانو» نشان می‌دهند که مهرجویی چقدر خوب توانسته است قصه‌های راز ادبیات داستانی در جهان سینمایی و نمایشی بازآفرینی کند. با این حال رابطه بین ادبیات و سینما در ایران اغلب یک رابطه و نسبت موازی بوده است و گاهی که در تقاطعی به هم گره خوردند، توانستند گره‌گشایی کنند. موج نوی سینمای ایران هم کمک کرد تا امکان گفت‌وگو و دیالکتیک بین ادبیات و سینما بیشتر شود. از این رو باید ساخت دو سریال «سوشون» و «بامداد خمار» را به فال نیک گرفت و امیدوار بود که این به یک جریان جدی و تأثیرگذار در سریال‌سازی تبدیل شود و دیگران هم به سراغ ادبیات داستانی و ساخت سریال‌هایی اقتباسی رفته و امکانی برای غنی‌تر شدن فیلمنامه‌ها و رشد کیفی تولیدات نمایشی فراهم شود. تولیدات سریال‌های اقتباسی به نفع هر دو است؛ هم ادبیات و هم سینما. سینمای می‌تواند از غنای داستانی ادبیات بهره‌بردار و ادبیات هم به واسطه ساخت سریال‌های اقتباسی از شناس بیشتر برای خواننده شدن برخوردار می‌شود. چنان که تقاضا برای خرید کتاب «سوشون» افزایش یافت و به نظری رسید این اتفاق برای کتاب «بامداد خمار» هم تکرار شود. شاید تنها راه رشد هنر ما همین تعامل‌های هنری باشد.

افتخار و شاهکاری دیگر از متخصصان فولاد خوزستان در مسیر پیشرفت؛ از تعویض «بیس سگمنت» تا نقشه بومی سازی و صرفه جویی ارزی در فولاد خوزستان

تعویض استراکچر اصلی بیس سگمنت‌های ریخته‌گری اسلب ۱ در شرکت فولاد خوزستان، در نگاه اول یک خبر کارگامی است؛ اما هر کس منطق تولید پیوسته را بشناسد می‌داند اینجا درباره یک اقدام با اهمیت و شاهکاری از متخصصان صنعت فولاد خوزستان حرف می‌زنیم. جایی که در قوس ۱۲ متری، انجماد ثانویه، هم‌راستا سازی غلطک‌ها، توزیع آب‌خنک و فشار هیدرولیک باید بی نقص باشد تا تختال، سالم و یکنواخت از دل ماشین بیرون بیاید. انجام این جراحی حساس با اتکای کامل به توان داخلی، فقط یک تعمیر موفق نبود؛ بیانه‌ای بود درباره مسیر فولاد خوزستان؛ کاهش وابستگی، کوتاه کردن توقفات، بالا بردن اثربخشی کلی تجهیزات و از همه مهم‌تر ذخیره کردن ارز در روزگاری که هر دقیقه توقف و هر قطعه وارداتی، هزینه‌های مضاعف است.

این بیانه خوبی است تا تصویر بزرگ‌تر را ببینیم. سال‌های اخیر، فولاد خوزستان برنامه بومی‌سازی را از سطح شعار به سطح اقدام برده است؛ از مهندسی معکوس قطعات تحریمی و ساخت غلطک‌ها، جک‌های هیدرولیک، هدرهای آب و افشانک‌های دقیق اسپری تا بازسازی و ارتقای یونیت‌های روغن‌کاری و کولینگ با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی. همین منطق در پروژه‌های بزرگ‌تر نیز بگیری شده است؛ مگامدول «مزمز ۳» با سهم بالایی ساخت داخل و شبکه‌ای از صداها شرکت دانش‌بنیان، یک نمونه روشن از تبدیل محدودیت به ظرفیت است. در لایه کنترل و داده هم استقرار اتوماسیون پیشرفته، پایش هوشمند توقفات و نگهداشت پیش‌بینانه، همان کاری را می‌کند که امروز در بیس سگمنت دیدیم؛ فرسایش‌های پنهان را به اقدام پیشگیرانه تبدیل می‌کند.

صرفه‌جویی ارزی این رویکرد، فقط از محل «جایگزینی واردات» نیست؛ نخست، ساخت داخل قطعات پیرسک که مستقیماً نیاز ارزی را کم می‌کند. دوم، کاهش مدت فراوانی توقفات که زبان فرصت فروش را پایین می‌آورد. در واقع هر ساعت ریخته‌گری که نایستد، معادل ده‌ها هزار دلار ارزش تولید است. سوم، کوتاه‌شدن زمان تأمین (Lead Time) و کوچک‌شدن انبار قطعات استراتژیک که هزینه خواب سرمایه را می‌کاهد. جمع این سه، همان جایی است که «دانش‌بنیان» نمود و ظهور پیدا می‌کند.

دستاورد امروز در ریخته‌گری اسلب، با سایر حلقه‌های عملکردی فولاد خوزستان هم‌راستا است؛ در بالادست، سنایاد با ظرفیت کنسانتره و گندله درون‌گروهی، ریسک خوراک و مواد اولیه را مهار می‌کند؛ در انرژی، مسیر خوداتکایی، شوک‌های شبکه را بی‌اثر می‌سازد؛ در محیط‌زیست، اجرای توری باد برای مهار غبار و بازچرخانی سیاب، نشان می‌دهد ارتقای کیفیت و پایداری تولید، با استانداردهای سبز همسو شده است. حاصل این هم‌افزایی‌ها آرامش ابراتور، پیش‌بینی‌پذیری برنامه تولید و اعتماد بازار به کیفیت محصول است.

آری وقتی جراحی حساس بیس سگمنت با دست توانمند ایرانی نتیجه می‌دهد، معنایش این است که فولاد خوزستان از «صرف‌کننده فن‌آوری» به «سامان‌دهنده فن‌آوری» ارتقا یافته است. این خبر فقط درباره یک سازه فلزی نبود؛ درباره تثبیت یک سیاست منطقی است که در آن کیفیت، زمان و ارز، هم‌زمان صرفه‌جویی می‌شوند.

دستاوردهای پروژه

تعویض استراکچر بیس سگمنت‌های ماشین ریخته‌گری اسلب ۱

Replacing the base structure of the slab casting machine segments

نوسازی، نصب و تنظیم استراکچر بیس سگمنت‌های خطوط ۱ و ۲ ماشین ریخته‌گری اسلب ۱ برای اولین بار از زمان نصب

الایمنت ۲۲ عدد گاید سگمنت بدون حضور کارشناسان خارجی با شعاع ۱۲۰۰۰ میلی متر قوس ریخته‌گری با دقت ۰٫۱ میلی متر

نصب و تنظیم بیس استند میز قالب و اسیلاتور هر دو خط ماشین ریخته‌گری اسلب ۱ برای اولین بار از زمان نصب

مهندسی معکوس قطعات استراتژیک مانند مجموعه اسیلاتور، پوشاکار، مجموعه تورچکار و ... برای اولین بار

افزایش کیفیت شمش اسلب و پایداری تولید از طریق کاهش توقفات

"دستیابی به دانش فنی نصب استراکچر قوسی شکل ماشین ریخته‌گری اسلب در راستای خودکفایی صنعت استراتژیک فولاد"